

Historický atlas populačného vývoja Slovenska (koniec 19. – pol. 20. storočia)

Branislav Šprocha – Pavol Tišliar

Historický atlas populačného vývoja Slovenska (koniec 19. – pol. 20. storočia)

MUZEOLÓGIA
A KULTÚRNE
DEDIČSTVO, o.z.

2024

© **Historický atlas populačného vývoja Slovenska (koniec 19. – pol. 20. storočia)**

Autori: doc. RNDr. Branislav Šprocha, Ph.D.

Centrum spoločenských a psychologických vied SAV, v. v. i.

prof. PhDr. Pavol Tišliar, PhD.

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave

Masarykova univerzita, Brno

Recenzenti: prof. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Ing. Boris Vaňo

Výskumné demografické centrum – Infostat Bratislava

AGENTÚRA
NA PODPORU
VÝSKUMU A VÝVOJA

Atlas je výsledkom riešenia projektu **APVV 0199-20**: „*Transformácia populačného vývoja na Slovensku v regionálnom pohľade od konca 19. do polovice 20. storočia.*“

© Muzeológia a kultúrne dedičstvo, o.z., Bratislava, 2024

ISBN 978-80-89881-32-1

Obsah

Zoznam máp	5
Úvod	11
I. Sobášnosť	13
II. Pôrodnosť a plodnosť	37
III. Úmrtnosť	75
IV. Prirodzené prírastky a úbytky obyvateľstva	104
Zoznam použitých prameňov a literatúry	120
Summary	123

Zoznam máp

I. Sobášnosť

<i>I.1: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1870 – 1874</i>	14
<i>I.2: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1875 – 1879</i>	15
<i>I.3: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1880 – 1884</i>	16
<i>I.4: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1885 – 1889</i>	17
<i>I.5: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1890 – 1894</i>	18
<i>I.6: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1895 – 1899</i>	19
<i>I.7: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1904</i>	20
<i>I.8: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1905 – 1909</i>	21
<i>I.9: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1914</i>	22
<i>I.10: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1914 – 1918</i>	23
<i>I.11: Hrubá miera sobášnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1921 – 1924</i>	24
<i>I.12: Hrubá miera sobášnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1925 – 1928</i>	25
<i>I.13: Hrubá miera sobášnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1929 – 1933</i>	26
<i>I.14: Hrubá miera sobášnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1934 – 1937</i>	27
<i>I.15: Hrubá miera sobášnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1939 – 1942</i>	28
<i>I.16: Sobášnosť mužov v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1902</i>	29
<i>I.17: Sobášnosť mužov v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1912</i>	30
<i>I.18: Sobášnosť žien v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1902</i>	31
<i>I.19: Sobášnosť žien v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1912</i>	32
<i>I.20: Priemerný počet rokov, ktoré žena prežila ako slobodná v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1880</i>	33
<i>I.21: Priemerný počet rokov, ktoré žena prežila ako slobodná v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1890</i>	34
<i>I.22: Priemerný počet rokov, ktoré žena prežila ako slobodná v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1900</i>	35
<i>I.23: Priemerný počet rokov, ktoré žena prežila ako slobodná v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1910</i>	36

II. Pôrodnosť a plodnosť

<i>II.1: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1870 – 1874</i>	38
<i>II.2: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1875 – 1879</i>	39
<i>II.3: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1880 – 1884</i>	40
<i>II.4: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1885 – 1889</i>	41
<i>II.5: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1890 – 1894</i>	42
<i>II.6: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1895 – 1899</i>	43
<i>II.7: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1904</i>	44
<i>II.8: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1905 – 1909</i>	45
<i>II.9: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1914</i>	46
<i>II.10: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1914 – 1918</i>	47
<i>II.11: Hrubá miera pôrodnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1921 – 1924</i>	48
<i>II.12: Hrubá miera pôrodnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1925 – 1928</i>	49
<i>II.13: Hrubá miera pôrodnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1929 – 1933</i>	50
<i>II.14: Hrubá miera pôrodnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1934 – 1937</i>	51
<i>II.15: Hrubá miera pôrodnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1939 – 1942</i>	52
<i>II.16: Plodnosť žien v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1902</i>	53
<i>II.17: Plodnosť žien v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1912</i>	54
<i>II.18: Priemerný počet detí na jednu ženu v okresoch Slovenska podľa sčítania ľudu 1930</i>	55
<i>II.19: Priemerný počet detí na jednu ženu vo veku 50 a viac rokov v okresoch Slovenska podľa sčítania ľudu 1930</i>	56
<i>II.20: Priemerný počet detí na jednu ženu vo veku 35 – 49 rokov v okresoch Slovenska podľa sčítania ľudu 1930</i>	57
<i>II.21: Priemerný počet detí na jednu ženu vo veku do 25 rokov v okresoch Slovenska podľa sčítania ľudu 1930</i>	58
<i>II.22: Podiel bezdetných žien v okresoch Slovenska podľa sčítania ľudu 1930</i>	59
<i>II.23: Podiel žien s jedným dieťaťom v okresoch Slovenska podľa sčítania ľudu 1930</i>	60
<i>II.24: Podiel žien s piatimi a viac deťmi v okresoch Slovenska podľa sčítania ľudu 1930</i>	61
<i>II.25: Index manželskej plodnosti žien v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1880</i>	62

II.26: Index manželskej plodnosti žien v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1890	63
II.27: Index manželskej plodnosti žien v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1900	64
II.28: Index manželskej plodnosti žien v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1910	65
II.29: Podiel detí narodených mimo manželstva v župách Slovenska v rokoch 1890 – 1893	66
II.30: Podiel detí narodených mimo manželstva v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1904	67
II.31: Podiel detí narodených mimo manželstva v župách Slovenska v rokoch 1905 – 1909	68
II.32: Podiel detí narodených mimo manželstva v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1912	69
II.33: Podiel detí narodených mimo manželstva v okresoch Slovenska v rokoch 1921 – 1924	70
II.34: Podiel detí narodených mimo manželstva v okresoch Slovenska v rokoch 1925 – 1928	71
II.35: Podiel detí narodených mimo manželstva v okresoch Slovenska v rokoch 1929 – 1933	72
II.36: Podiel detí narodených mimo manželstva v okresoch Slovenska v rokoch 1934 – 1937	73
II.37: Podiel detí narodených mimo manželstva v okresoch Slovenska v rokoch 1939 – 1942	74

III. Úmrtnosť

III.1: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1870 – 1874	76
III.2: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1875 – 1879	77
III.3: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1880 – 1884	78
III.4: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1885 – 1889	79
III.5: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1890 – 1894	80
III.6: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1895 – 1899	81
III.7: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1904	82
III.8: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1905 – 1909	83
III.9: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1914	84
III.10: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1914 – 1918	85
III.11: Hrubá miera úmrtnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1921 – 1924	86
III.12: Hrubá miera úmrtnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1925 – 1928	87
III.13: Hrubá miera úmrtnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1929 – 1933	88

III.14: Hrubá miera úmrtnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1934 – 1937	89
III.15: Hrubá miera úmrtnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1939 – 1942	90
III.16: Stredná dĺžka života mužov pri narodení v župách na Slovensku v rokoch 1900 – 1902	91
III.17: Stredná dĺžka života mužov pri narodení v župách na Slovensku v rokoch 1910 – 1912	92
III.18: Stredná dĺžka života žien pri narodení v župách na Slovensku v rokoch 1900 – 1902	93
III.19: Stredná dĺžka života žien pri narodení v župách na Slovensku v rokoch 1910 – 1912	94
III.20: Dojčenská úmrtnosť v župách Slovenska v rokoch 1890 – 1893	95
III.21: Dojčenská úmrtnosť v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1904	96
III.22: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1905 – 1909	97
III.23: Dojčenská úmrtnosť v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1912	98
III.24: Dojčenská úmrtnosť v okresoch Slovenska v rokoch 1921 – 1924	99
III.25: Dojčenská úmrtnosť v okresoch Slovenska v rokoch 1925 – 1928	100
III.26: Dojčenská úmrtnosť v okresoch Slovenska v rokoch 1929 – 1933	101
III.27: Dojčenská úmrtnosť v okresoch Slovenska v rokoch 1934 – 1937	102
III.28: Dojčenská úmrtnosť v okresoch Slovenska v rokoch 1939 – 1942	103

IV. Prirodzené prírastky a úbytky obyvateľstva

IV.1: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1870 – 1874	105
IV.2: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1875 – 1879	106
IV.3: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1880 – 1884	107
IV.4: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1885 – 1889	108
IV.5: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1890 – 1894	109
IV.6: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1895 – 1899	110
IV.7: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1900 – 1904	111
IV.8: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1905 – 1909	112
IV.9: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1910 – 1914	113

IV.10: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1914 – 1918	114
IV.11: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva v okresoch Slovenska v rokoch 1921 – 1924	115
IV.12: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva v okresoch Slovenska v rokoch 1925 – 1928	116
IV.13: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva v okresoch Slovenska v rokoch 1929 – 1933	117
IV.14: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva v okresoch Slovenska v rokoch 1934 – 1937	118
IV.15: Prirodzené prírastky / úbytky obyvateľstva v okresoch Slovenska v rokoch 1939 – 1942	119

Úvod

Historický atlas populačného vývoja Slovenska (koniec 19. – 1. pol. 20. storočia) predstavuje jeden z hlavných výstupov APVV projektu „Transformácia populačného vývoja na Slovensku v regionálnom pohľade od konca 19. do polovice 20. storočia“, ktorý riešiteľský kolektív realizuje od roku 2021. Tento atlas priamo nadväzuje na *Historický atlas obyvateľstva Slovenska (18. – 1. pol. 20. storočia)*, na ktorom sme pracovali v rokoch 2013 – 2017,¹ kde sme sa venovali najmä vybraným údajom získaných z výsledkov jednotlivých sčítaní ľudu či súpisov obyvateľstva, konaných v posledných 3 storočiach. Hlavným zameraním predchádzajúceho historického atlasu boli predovšetkým štruktúry obyvateľstva. Zamerali sme preto na etnicitu obyvateľstva (jazyková a národnostná štruktúra), náboženstvo a ekonomickú aktivitu. Popri tom tu mala priestor aj gramotnosť obyvateľstva, pohlavná a veková skladba a počet obyvateľstva, ktorý sa stal základom pre znázornenie hustoty, prírastku či úbytku obyvateľstva na nadregionálnej župnej úrovni. Špecifikom tohto atlasu bola snaha o znázornenie pôvodnej sídelnej úrovne. Keďže sa chotáre postupne v čase menili, zlučovali sa, rozdeľovali či priamo aj zanikali, ako základ pre kartografické znázornenie nám poslúžili katastrálne technické jednotky, ktoré sa najviac približujú pôvodným historickým jadrám sídel na Slovensku. Využili sme preto ako podkladovú mapu „Katastrálne územie Slovenskej republiky“ z roku 2011 v mierke 1:400 000. Popri uvedeným štruktúram obyvateľstva

¹ ČÉPLÖ, Slavomír – KAČÍREK, Ľuboš – MAJO, Juraj – POCISKOVÁ, Miriam – ŠPROCHOVÁ, Terézia – ŠPROCHA, Branislav – TIŠLIAR, Pavol – VARGOVÁ, Lenka. *Historický atlas obyvateľstva Slovenska (18. – 1. pol. 20. storočia)*. Bratislava: MKD, 2017, 251 s. ISBN 978-80-89881-06-2

sme stručný náhľad venovali aj vybraným demografickým procesom, no už nie na sídelnej úrovni, keďže výsledky/dáta tohto charakteru nie sú k dispozícii. Išlo preto len o základné župné prehľady.² Práve tento moment bol jedným z hlavných podnetov pre pokračovanie v bádani a prácu na novom projekte.

Historický atlas populačného vývoja Slovenska sa tak ťažiskovo venuje predovšetkým demografickým procesom. Keďže nie sú k dispozícii podrobné dáta na úrovni jednotlivých sídel, primárne sme zvolili regionálny pohľad, na úrovni slúžnovských (do 1922) a administratívnych okresov (1923 – 1945) a na úrovni historických (do 1922) a prvorepublikových žúp (1923 – 1928). Osobitne aj žúp, ktoré administratívne členili územie Slovenska začiatkom 40. rokov (1940 – 1945).³ Pre vytvorenie mapových vrstiev na regionálnej – okresnej a nadregionálnej – župnej úrovni sme použili, rovnako ako pri predchádzajúcom atlase, katastrálne členenie územia Slovenska. Atlas obsahuje 103 kartogramov. Je rozdelený do 4 častí. Prvá zachytáva vývoj sobášnosti. Na 23 kartogramoch je zachytený vývoj hrubej miery sobášnosti v rokoch 1870 – 1942 na úrovni žúp a okresov, ale tiež osobitne sobášnosť podľa pohlavia a priemerný počet rokov, ktoré prežila žena ako slobodná (1880 – 1910)

V druhej časti, venovanej pôrodnosti a plodnosti obyvateľstva, je okrem hrubých mier pôrodnosti (1870 – 1942) prepočítaná aj plodnosť žien, priemerný počet detí, pripadajúci na jednu ženu podľa

² TIŠLIAR, Pavol – ŠPROCHA, Branislav. Historical Atlas of the Population of Slovakia (from the 18th to the 1st half of the 20th century). In: *Populačné štúdie Slovenska 17*. Bratislava: MKD, 2024, s. 5-18.

³ Podrobnejšie pozri, napr. TIŠLIAR, Pavol – ŠPROCHA, Branislav. Okresné zriadenie na Slovensku – územný a správny vývoj. In: *Populačné štúdie Slovenska 17*. Bratislava: MKD, 2024, s. 71-96.

veku ženy. Keďže sčítanie 1930 poskytlo aj podrobnejšie informácie o plodnosti žien,⁴ bolo možné pracovať aj s údajmi o skupine bezdetných žien. Dôležitý a zaujímavý ukazovateľ rodinného správania predstavuje manželská a nemanželská plodnosť (od r. 1880). Celkovo tak 37 kartogramov približuje vývoj plodnosti na regionálnej a nadregionálnej úrovni.

Úmrtnosť obyvateľstva, ktorej je venovaná tretia časť atlasu (28 kartogramov), zobrazuje v priestore a čase na regionálnej a nadregionálnej úrovni nielen vývoj hrubej miery úmrtnosti, ale tiež strednú dĺžku života mužov a žien a osobitne aj vývoj dojčenskej úmrtnosti. I tu sú použité dáta získané od roku 1870 do roku 1942.

⁴ Pozri bližšie, napr. TIŠLIAR, Pavol – ŠPROCHA, Branislav. *Censuses in Slovakia in the interwar and post-war period*. Brno: Masarykova univerzita, 2023, 180s. ISBN 978-80-280-0443-9; tiež ŠPROCHA, Branislav – TIŠLIAR, Pavol. *Population Development in Slovakia between the Pandemics (1919 – 2022)*. Brno: Masarykova univerzita, 2024, 204s. ISBN 978-80-280-0615-0.

⁵ MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 1. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1872; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 2. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1874; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 3. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1875; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 4. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1876; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 5. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1878; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 6. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1879; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 7. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1879; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 8. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1881; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 9. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1882; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 10. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1882; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 11. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1883; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 12. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1886; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 13. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1885; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 14. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1886; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 15. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1887; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 16. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1890; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 17.

Posledná časť atlasu sa zaoberá prirodzenou reprodukciou, prirodzeným prírastkom/úbytkom obyvateľstva, vychádzajúcim zo vzájomného pomeru medzi pôrodnosťou a úmrtnosťou. Na 15 kartogramoch je zachytený vývoj v 5 ročných intervaloch od roku 1870 do roku 1942.

Základnú pramennú bázu pre vypracovanie atlasu predstavovali štatistické ročenky, príručky, edície, ktoré zachytávali priebežné štatistické údaje o prirodzenom pohybe obyvateľstva. Pre staršie obdobie od konca 19. storočia išlo najmä o štatistické ročenky *Magyar statisztikai évkönyv*⁵ a štatistickú edíciu *Magyar statisztikai*

évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1890; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 18. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1891; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 19. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1891; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 20. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1892; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1893. Budapest : Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, Jekelfalussy József (előszó), 1894; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1894. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, Jekelfalussy József (előszó), 1895; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1895. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, Jekelfalussy József (előszó), 1896; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1896. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, Jekelfalussy József (előszó), 1897; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1897. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, Jekelfalussy József (előszó), 1898; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1898. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1899; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1899. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1900; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1900. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1901; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1901. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1902; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1902. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1903; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1903. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1904; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1904. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1905; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1905. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1906; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1906. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1907; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1907. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1909; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1908. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai

közlémények,⁶ ktorú publikoval Uhorský štatistický úrad v Budapešti. Po vzniku Československa a vytvorení štatistického úradu v Prahe bola založená edícia *Československá statistika*,⁷ prinášajúce základné dáta štatistickej služby.

Veríme, že naša niekoľkoročná práca nájde v slovenskej historiografii svoje miesto a uplatnenie a napomôže svojou čiastkou k ďalšiemu rozvoju historickej demografie na Slovensku. Ďakujeme obom recenzentom, Michalovi Šmigelovi a Borisovi Vaňovi za rady a upozornenia.

Bratislava, 31. novembra 2024

autori

Hivatal, 1909; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1909. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1910; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1910. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1911; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1911. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1912; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1912. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1914; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1913. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1915; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1914. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal. Ú. F. 22., 1916; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1915. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1918; MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1916, 1917, 1918. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1924.

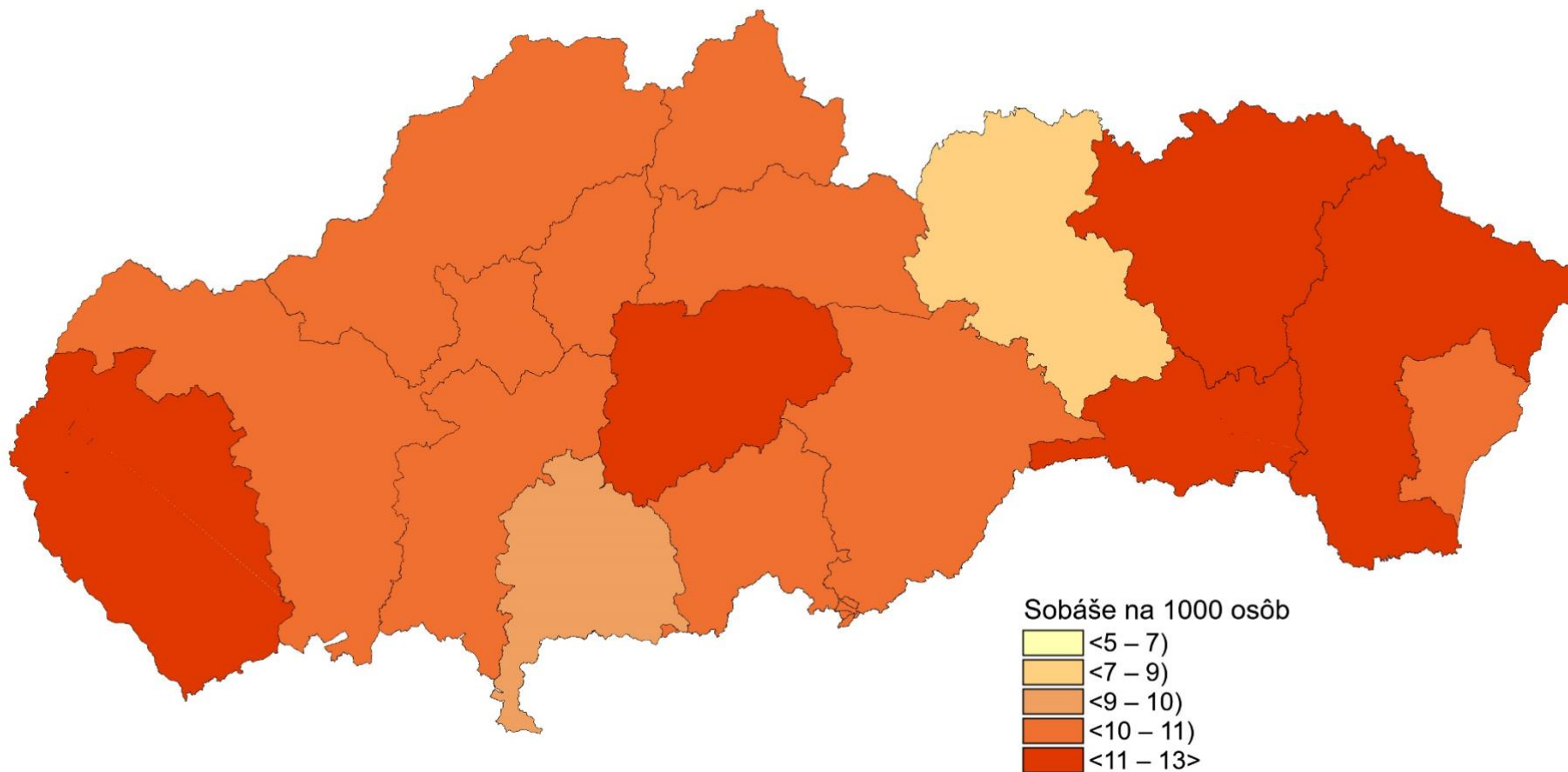
⁶ Ide najmä o sériu Népmozgalma, *NÉPMOZGALMA 1900, 1901 és 1902 évi*. Magyar Statisztikai Közlemények. A Magyar Korona Országainak Budapest : A Magyar Kir. Központi Statisztikai hivatal. 1905; *NÉPMOZGALMA 1903, 1904 és 1905 évi*. Magyar Statisztikai Közlemények. A Magyar Szent Korona Országainak Budapest : A Magyar Kir. Központi Statisztikai hivatal. 1907; *NÉPMOZGALMA 1906, 1907 és 1908 évi*. Magyar Statisztikai Közlemények. A Magyar Szent Korona Országainak Budapest : A Magyar Kir. Központi Statisztikai hivatal. 1910; *NÉPMOZGALMA 1909, 1910, 1911 és 1912 évi*. Magyar Statisztikai Közlemények.

A Magyar Szent Korona Országainak Budapest : A Magyar Kir. Központi Statisztikai hivatal. 1916; *NÉPMOZGALMA 1913–1918 évi*. Magyar Statisztikai Közlemények. A Magyar Szent Korona Országainak Budapest : A Magyar Kir. Központi Statisztikai hivatal. 1924.

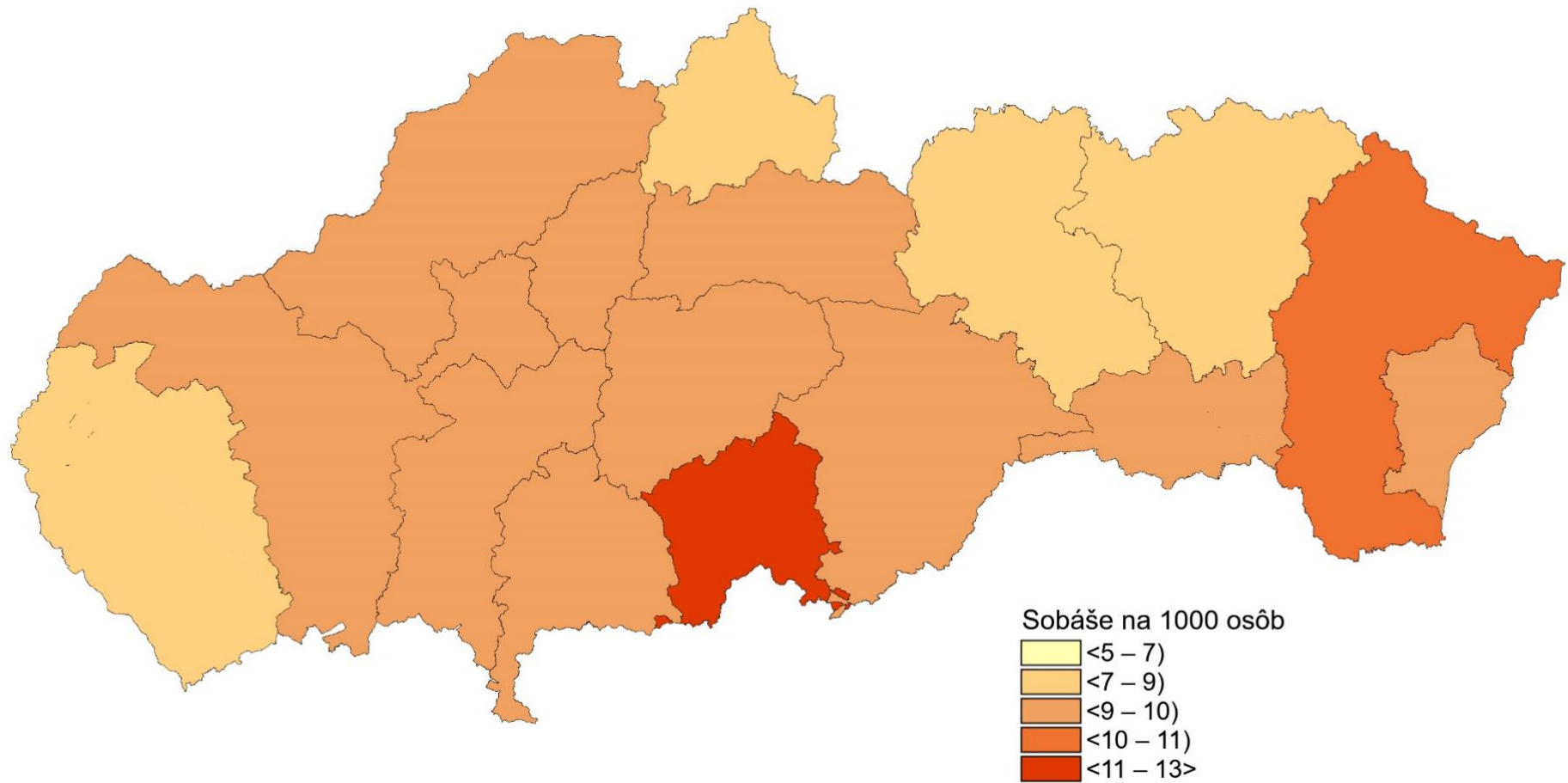
⁷ POHYB obyvateľstva v Československé republike v letech 1919–1920. In: *Československá statistika*, sv. 53, řada XIV., sešit 1. Praha : Státní úřad statistický, 1929; POHYB obyvateľstva v Československé republike v letech 1921–1922. In: *Československá statistika*, sv. 59, řada XIV., sešit 2. Praha : Státní úřad statistický, 1929; POHYB obyvateľstva v Československé republike v letech 1923–1924. In: *Československá statistika*, sv. 63, řada XIV., sešit 3. Praha : Státní úřad statistický, 1930; POHYB obyvateľstva v Československé republike v letech 1925–1927. In: *Československá statistika*, sv. 77, řada XIV., sešit 4. Praha : Státní úřad statistický, 1932; POHYB obyvateľstva v Československé republike v letech 1928–1930. In: *Československá statistika*, sv. 121, řada XIV., sešit 5. Praha : Státní úřad statistický, 1936; POHYB obyvateľstva v Československé republike v letech 1931–1933. In: *Československá statistika*, sv. 145, řada XIV., sešit 6. Praha : Státní úřad statistický, 1938; POHYB obyvateľstva v bývalém Československu v letech 1934–1937. In: *Československá statistika*, sv. 163, řada XIV., sešit 7. Praha : Státní úřad statistický, 1941.

I. Sobášnost'

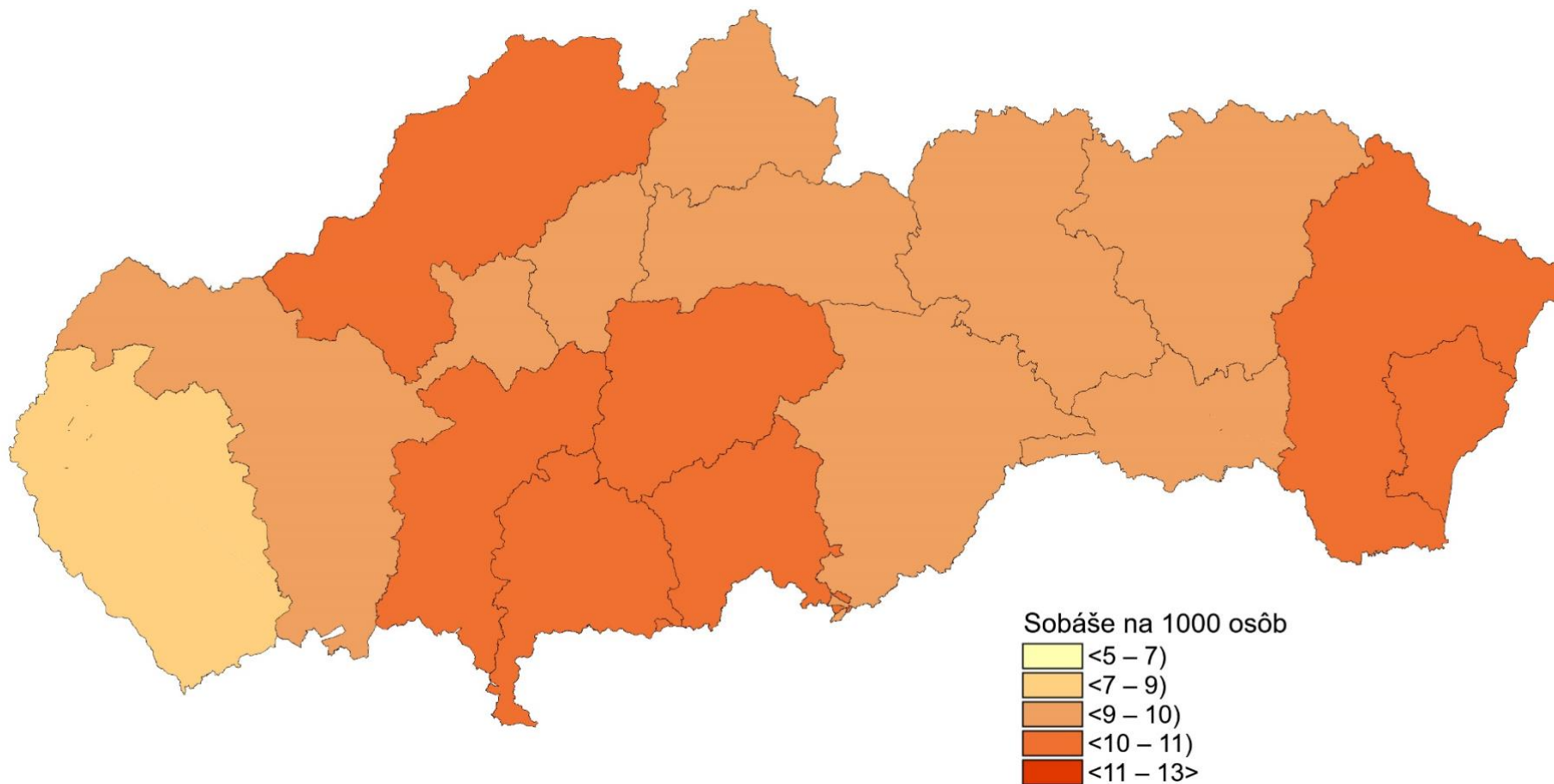
I.1: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1870 – 1874

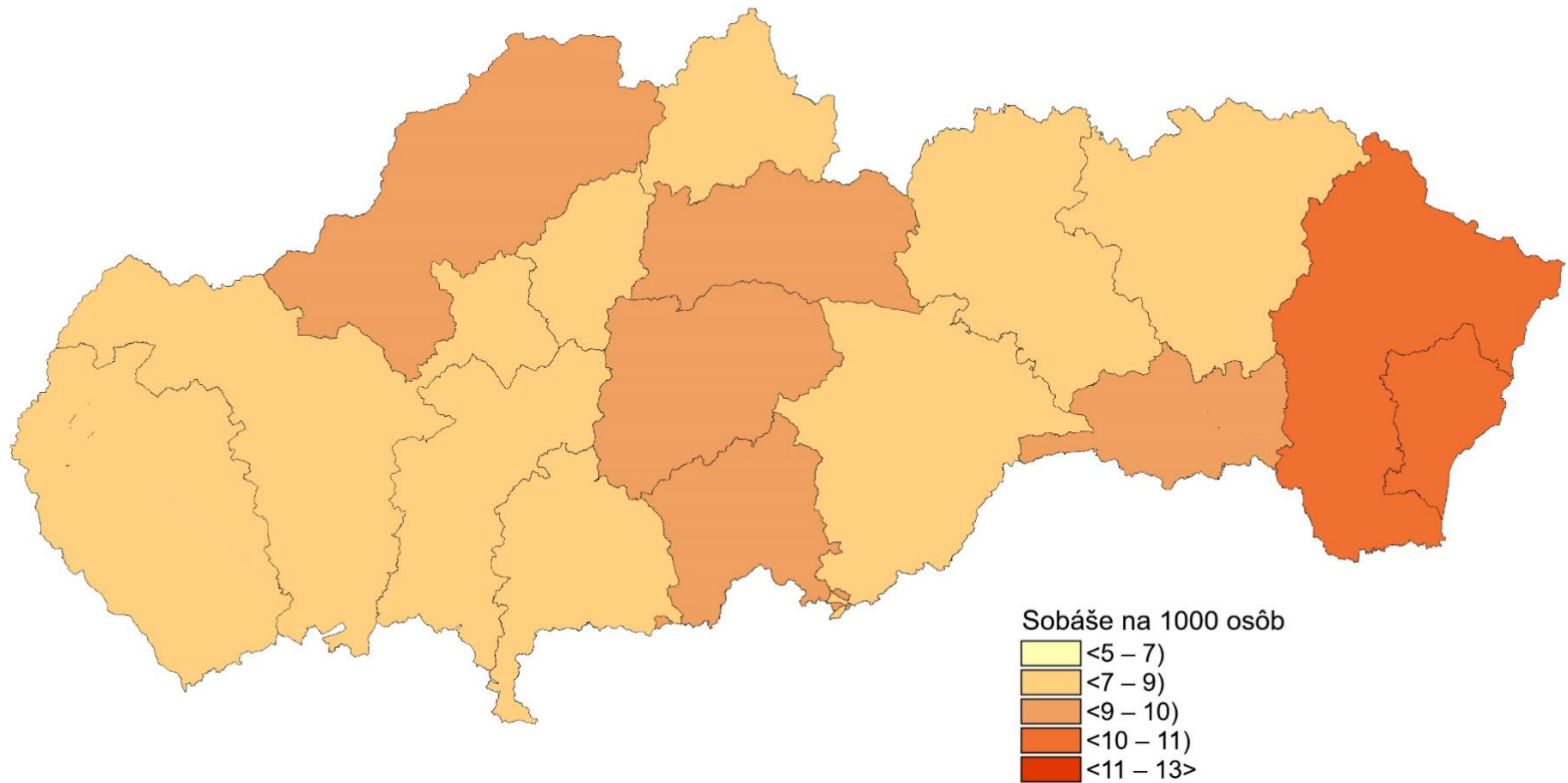
I.2: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1875 – 1879

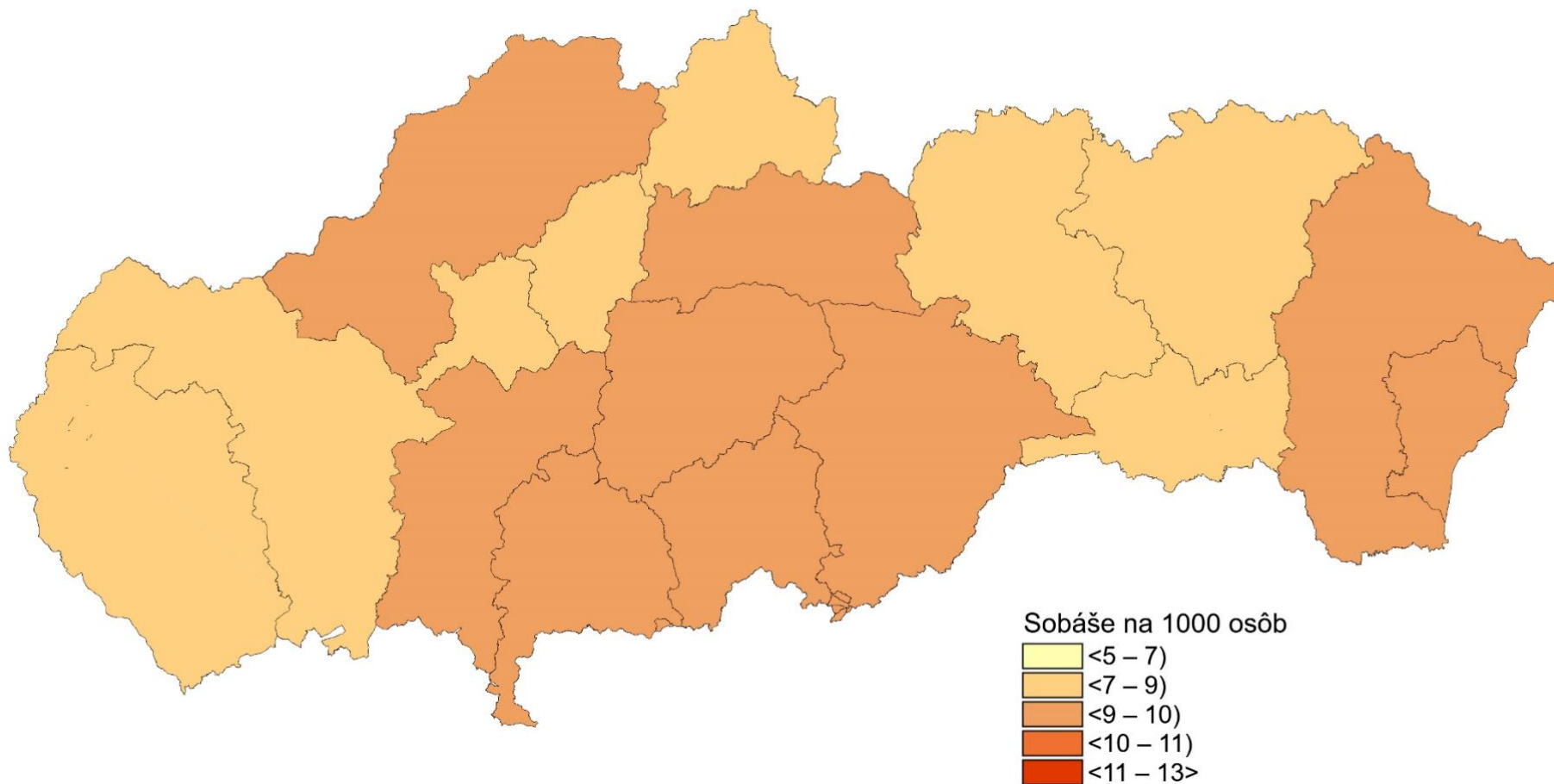
I.3: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1880 – 1884

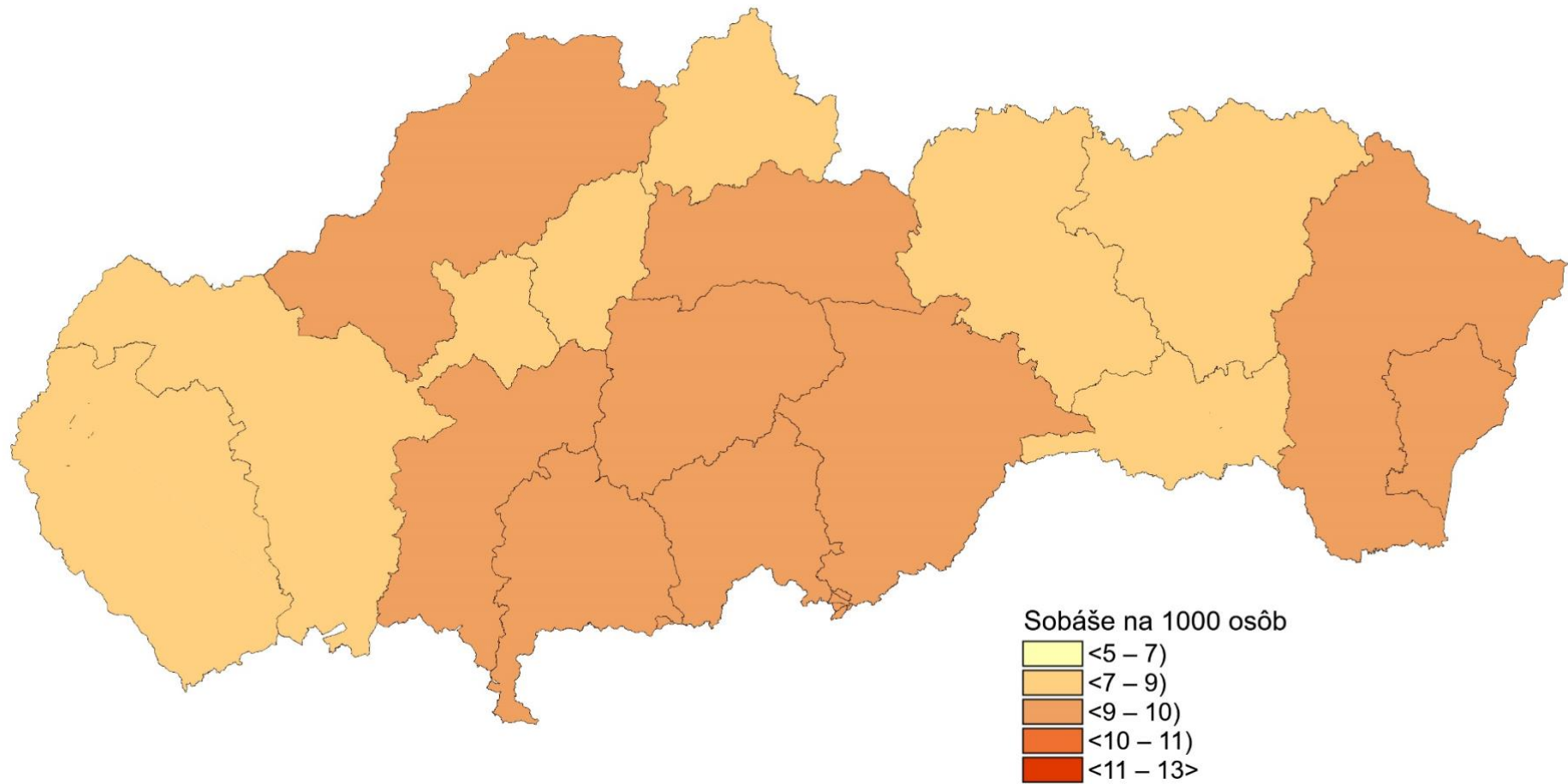
I.4: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1885 – 1889

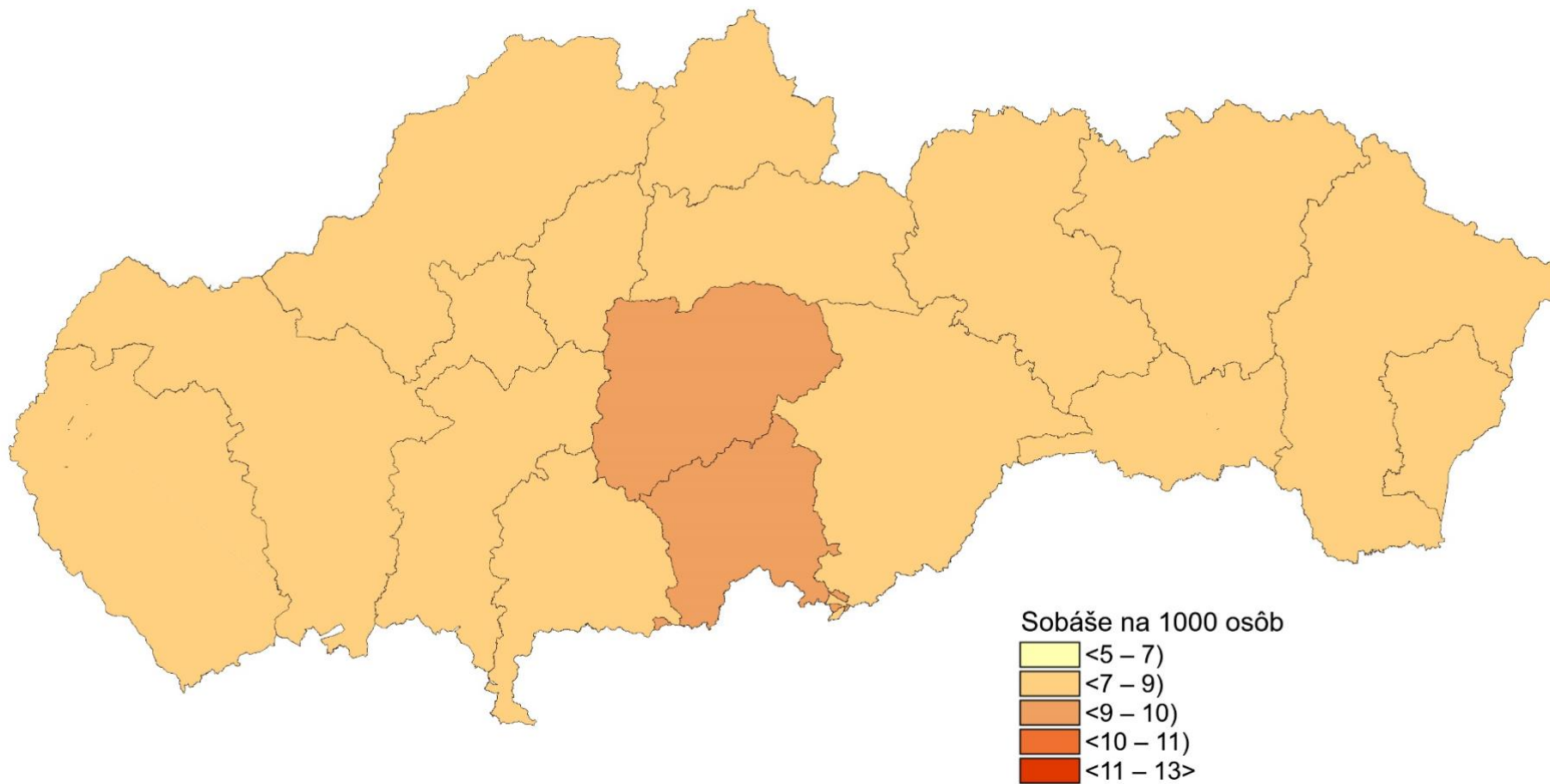
I.5: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1890 – 1894

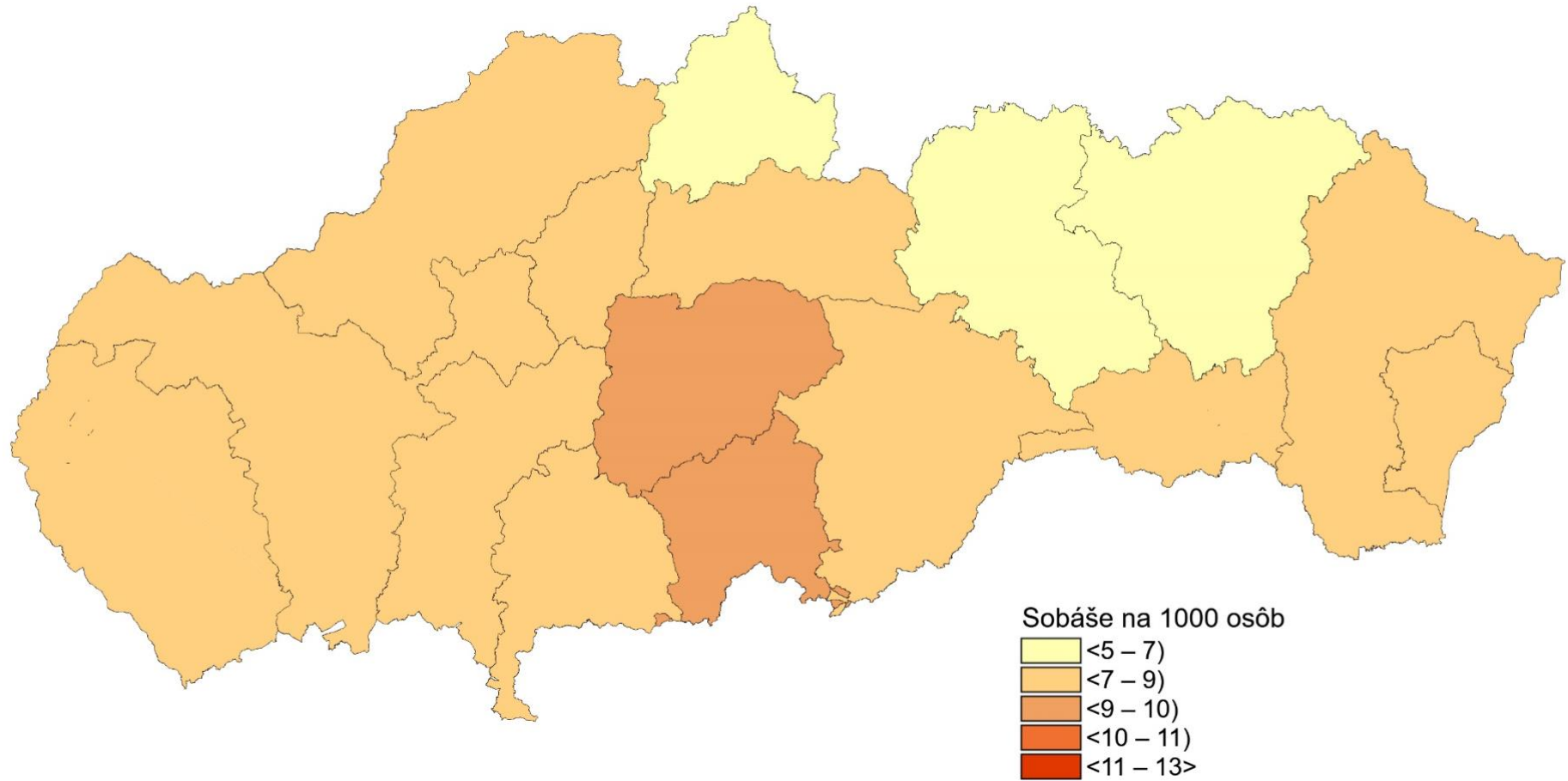
I.6: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1895 – 1899

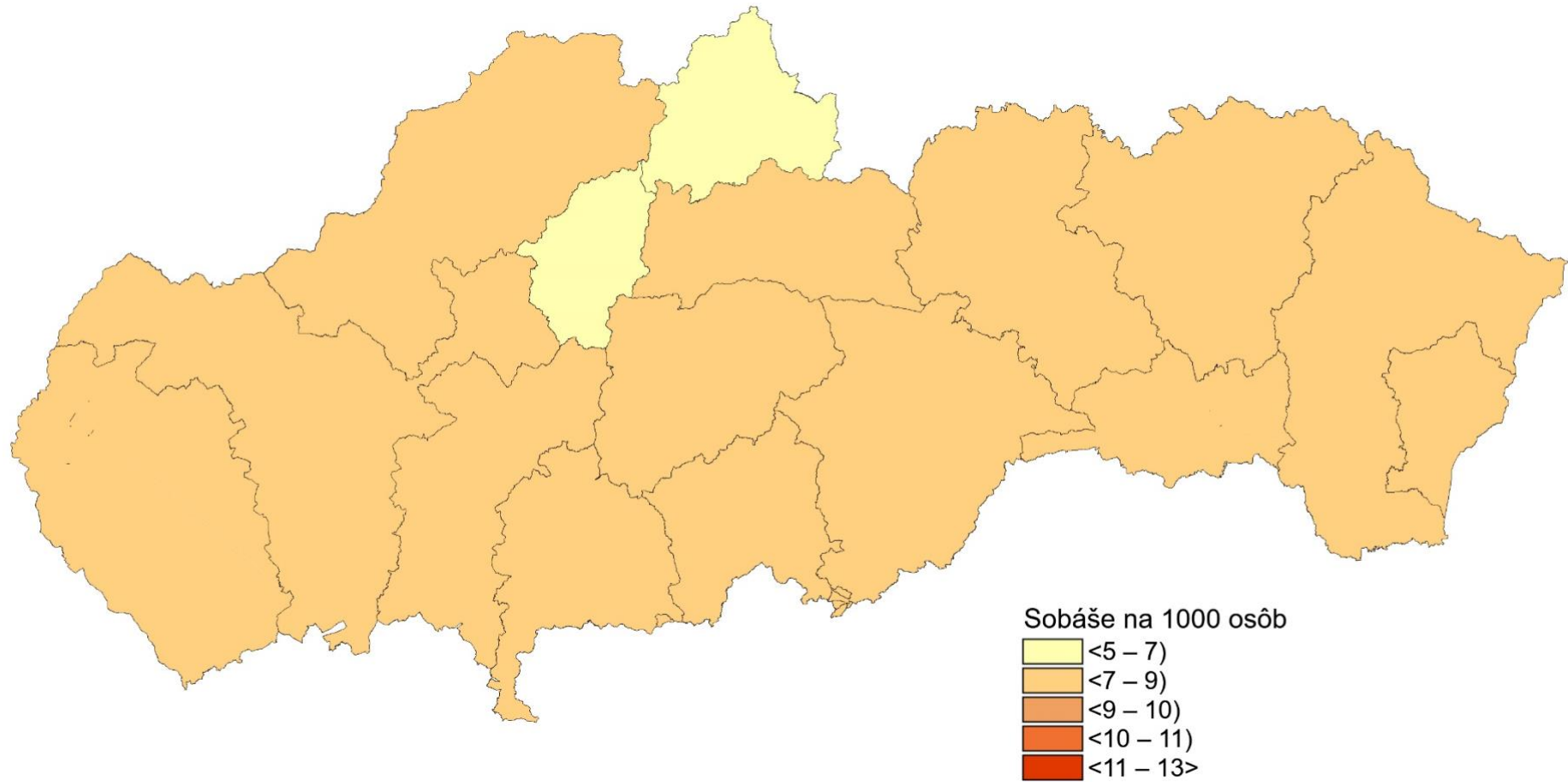
I.7: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1904

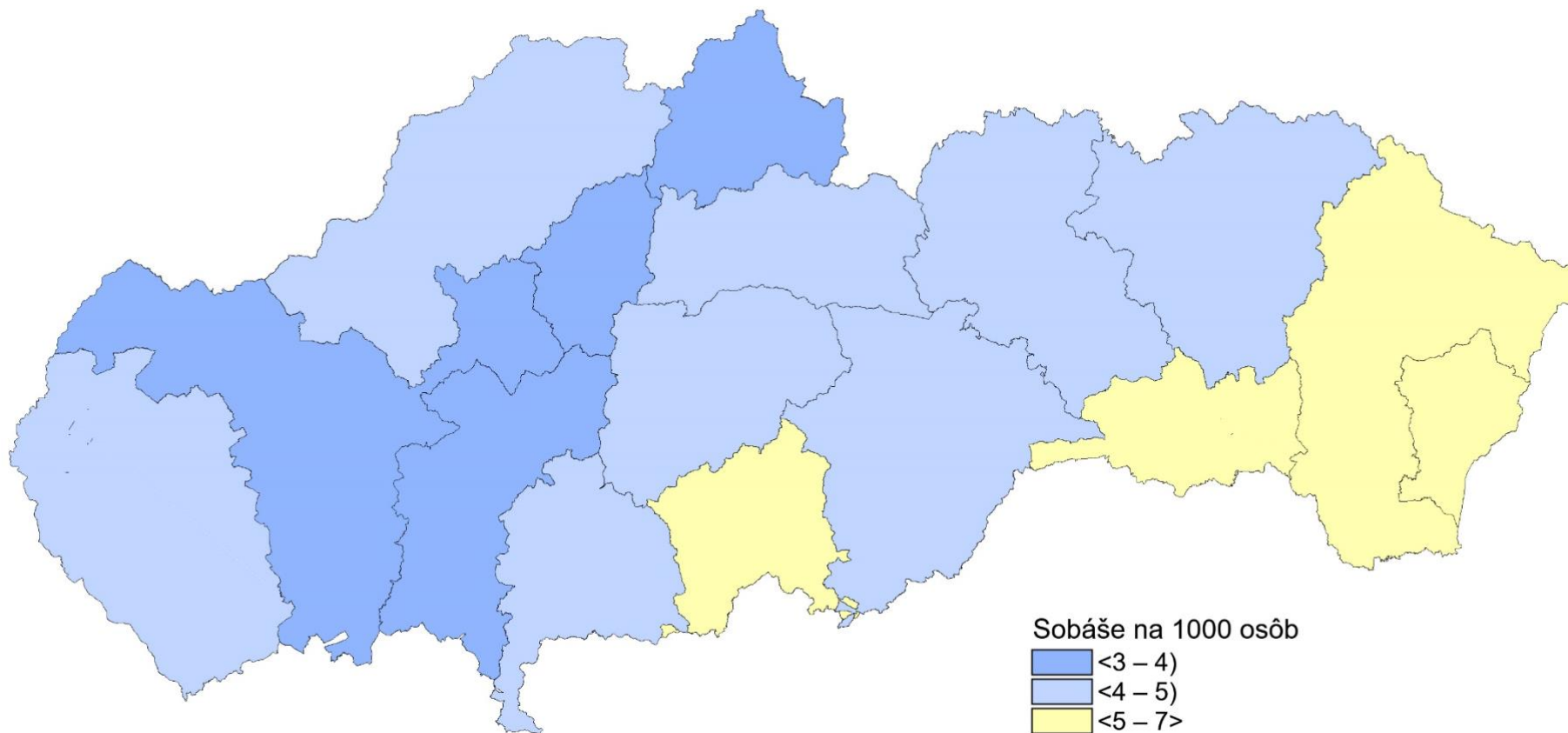
I.8: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1905 – 1909

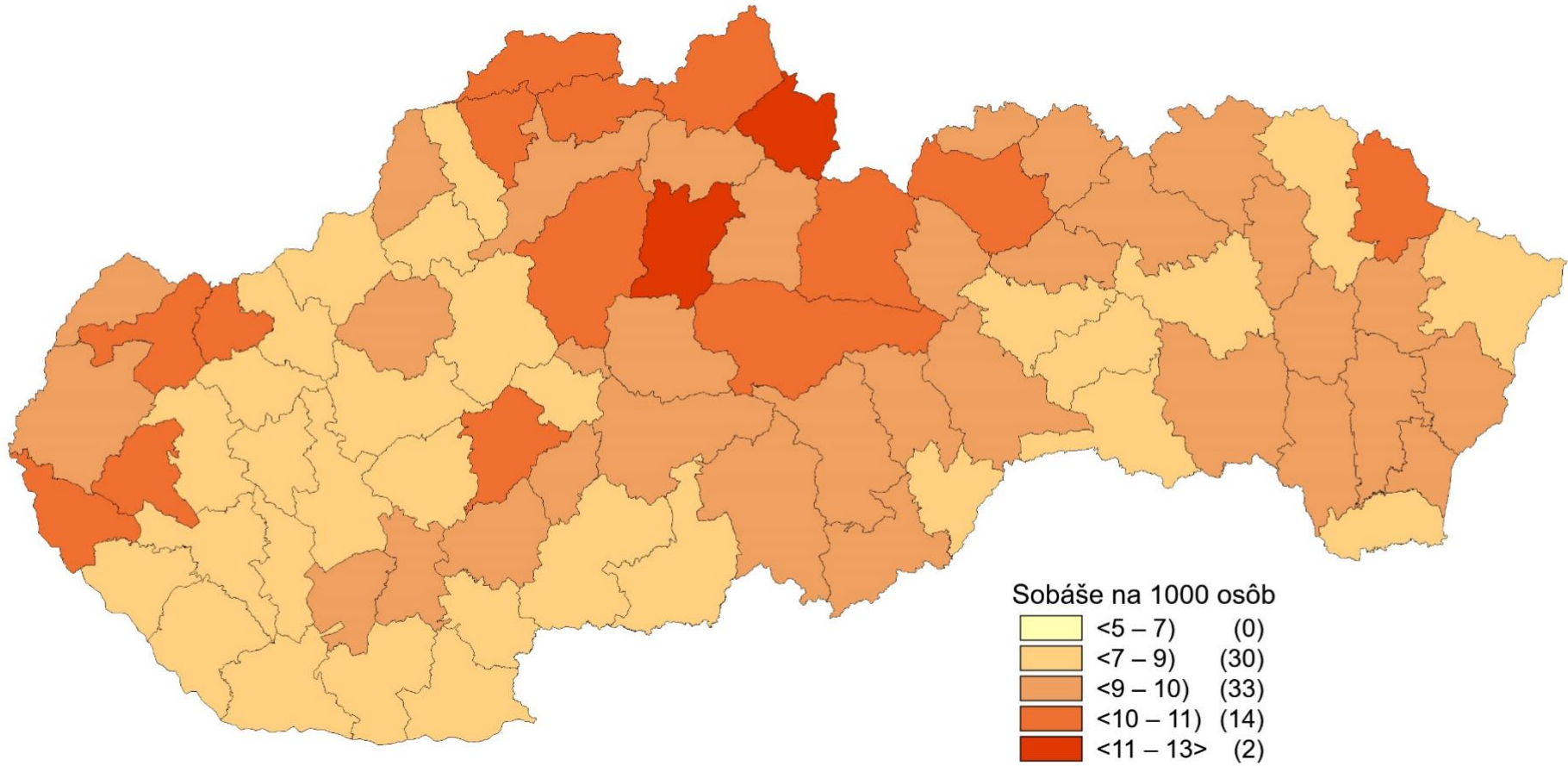
I.9: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1914

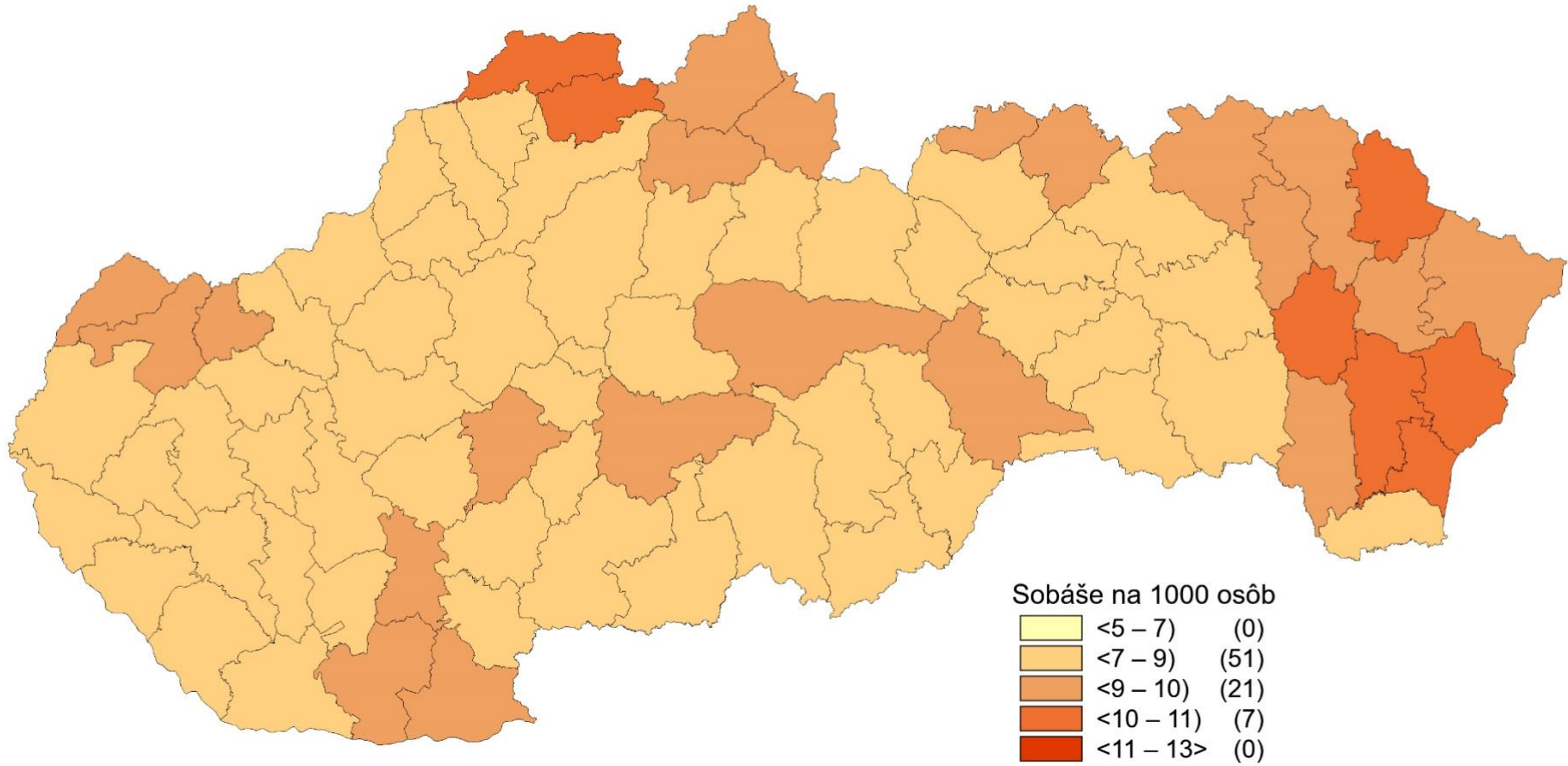
I.10: Hrubá miera sobášnosti v župách Slovenska v rokoch 1914 – 1918

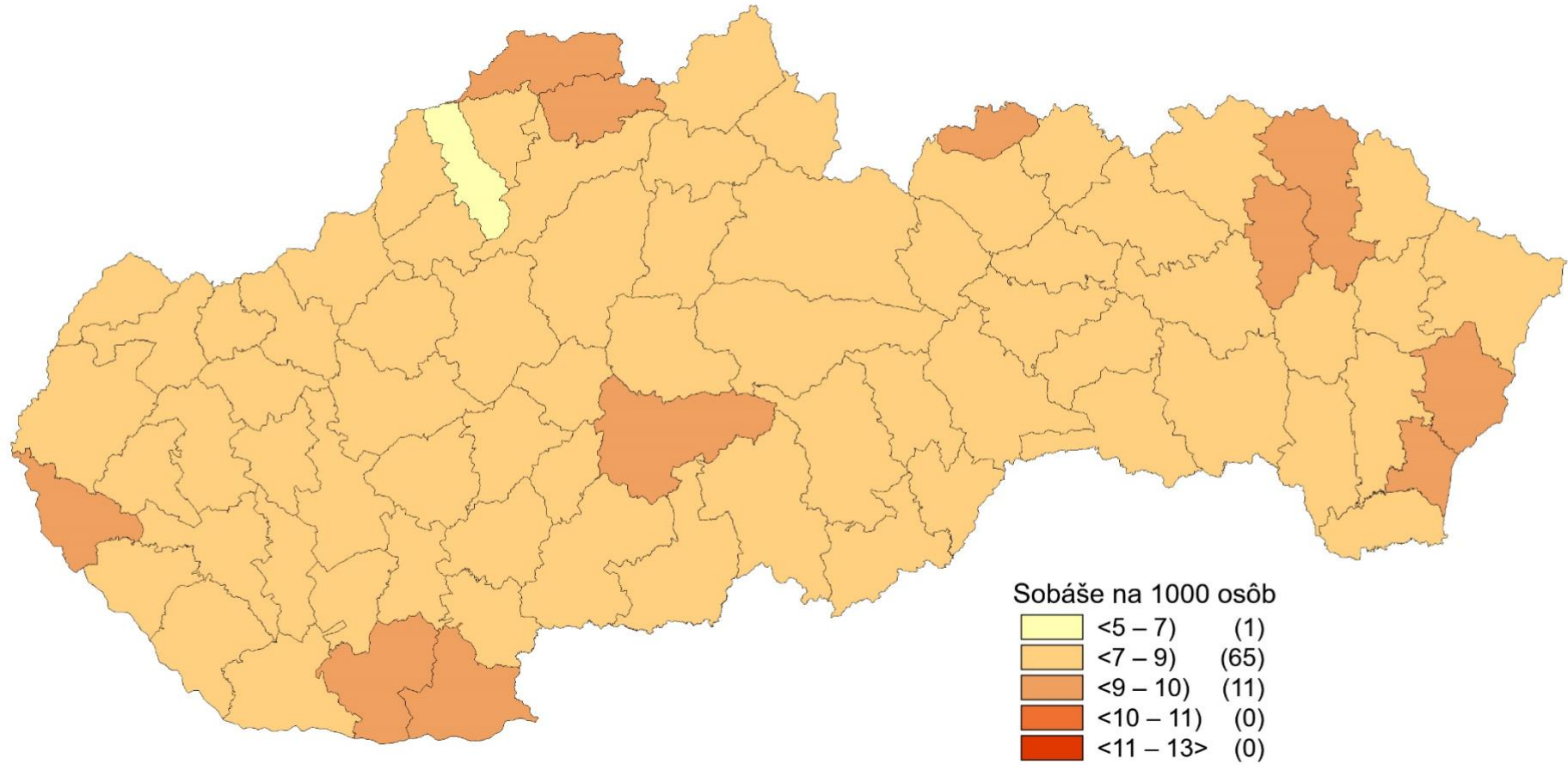
I.11: Hrubá miera sobášnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1921 – 1924

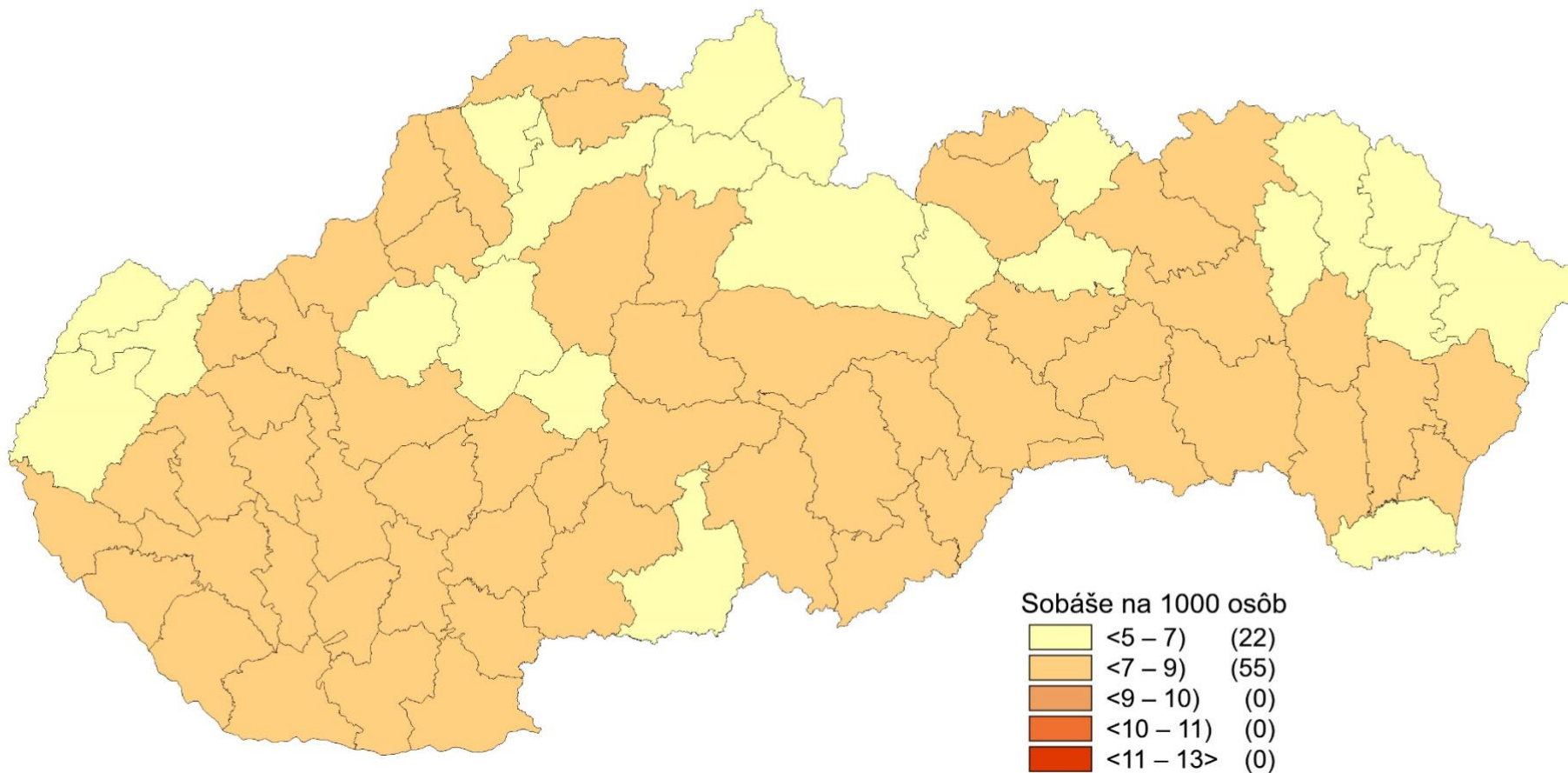
I.12: Hrubá miera sobášnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1925 – 1928

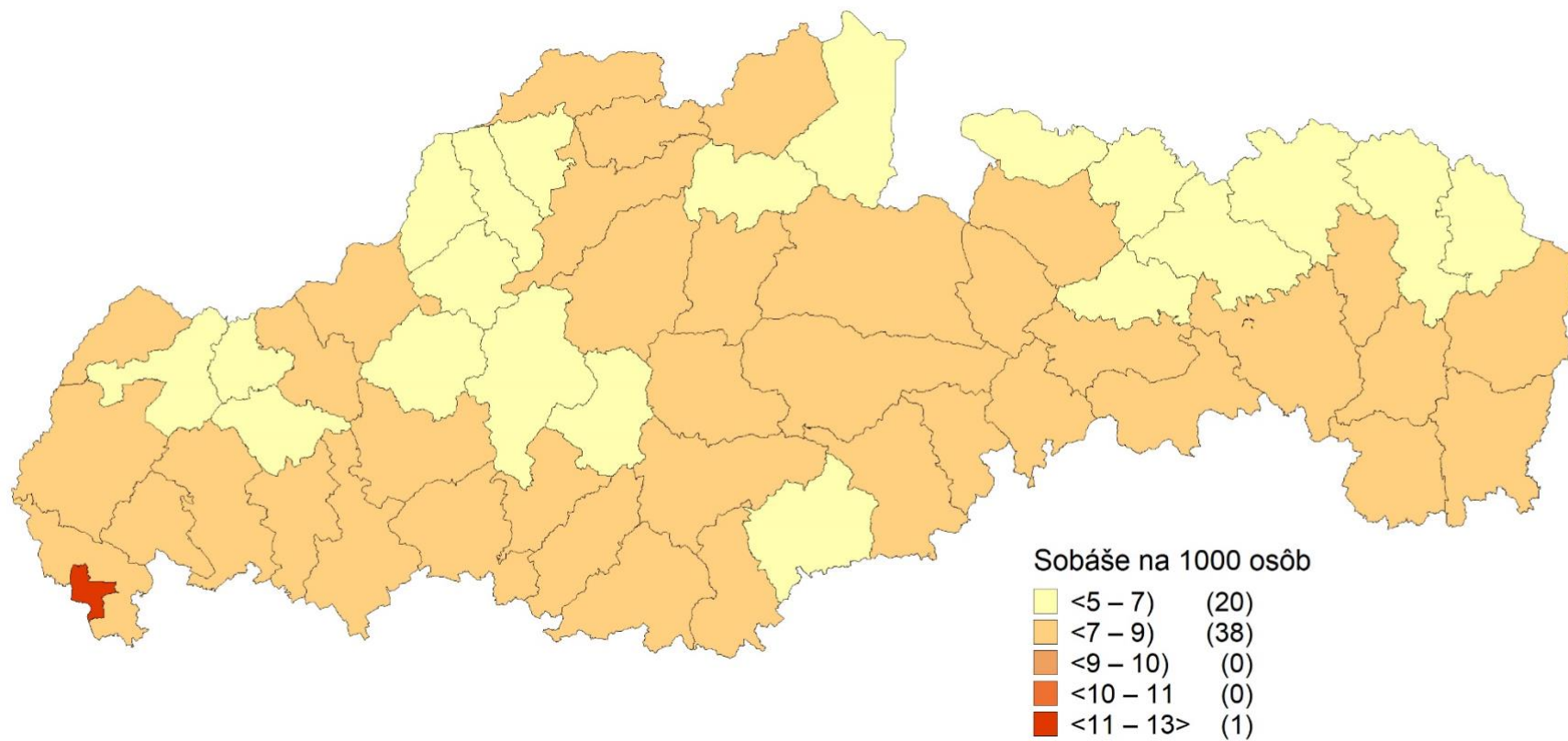
I.13: Hrubá miera sobášnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1929 – 1933

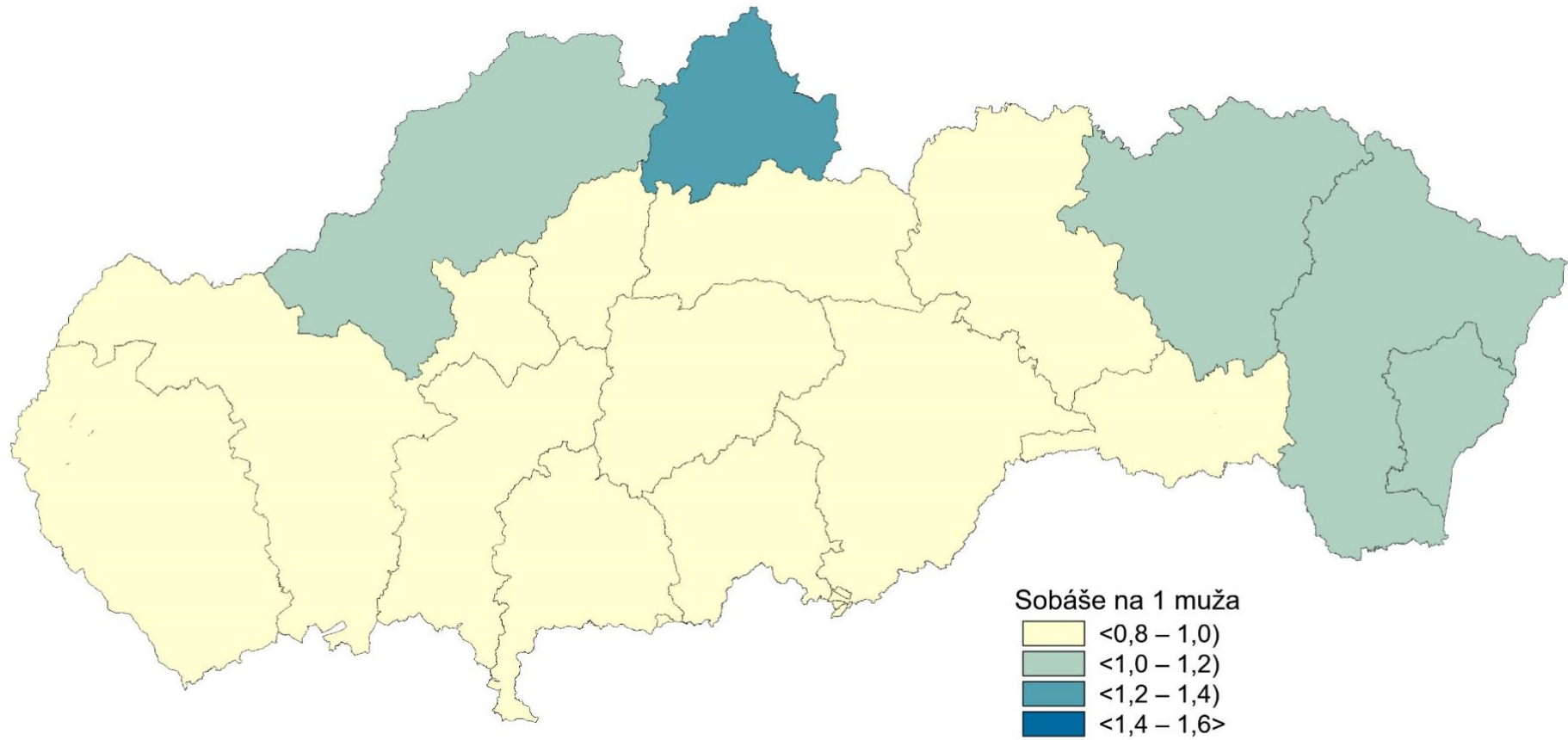
I.14: Hrubá miera sobášnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1934 – 1937

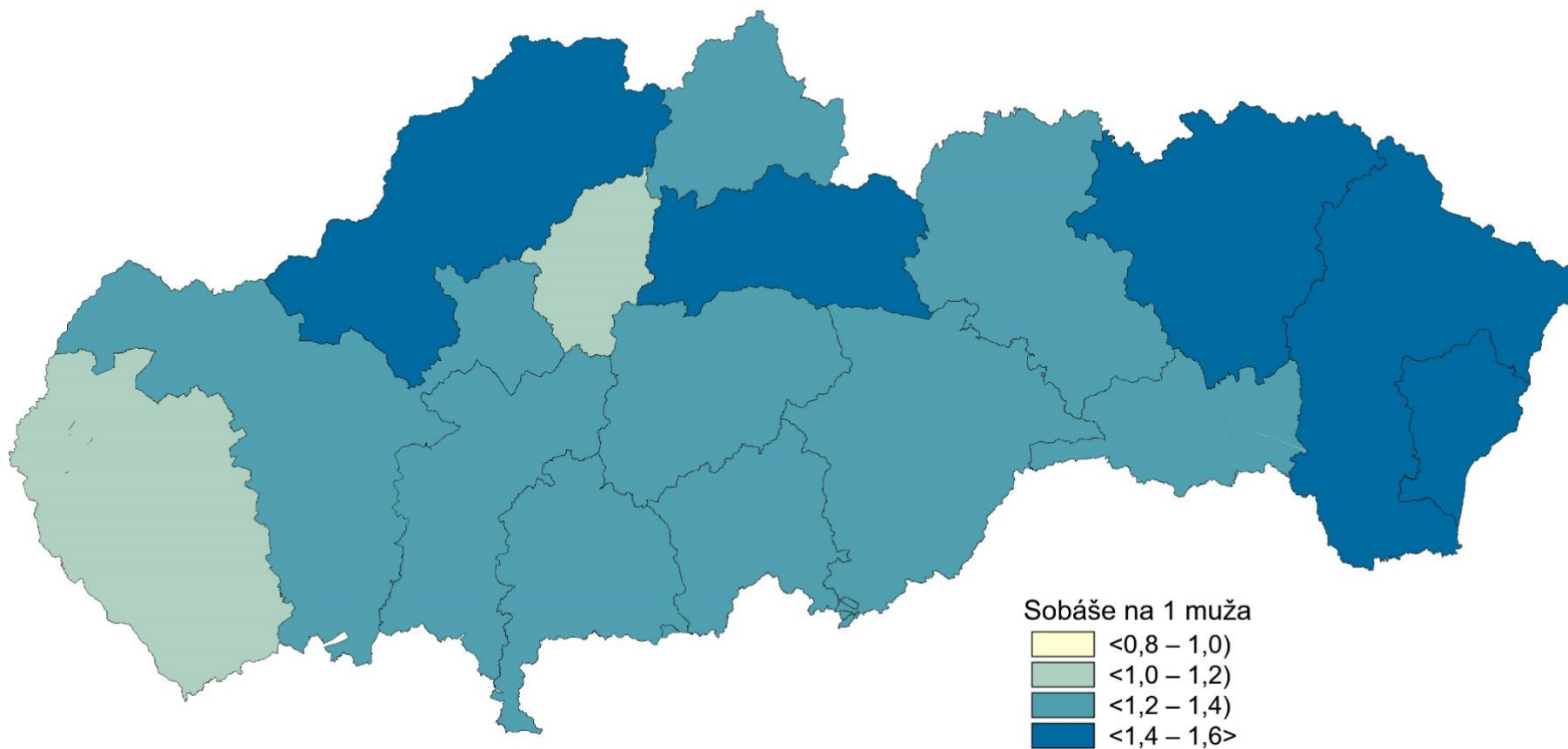
I.15: Hrubá miera sobášnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1939 – 1942

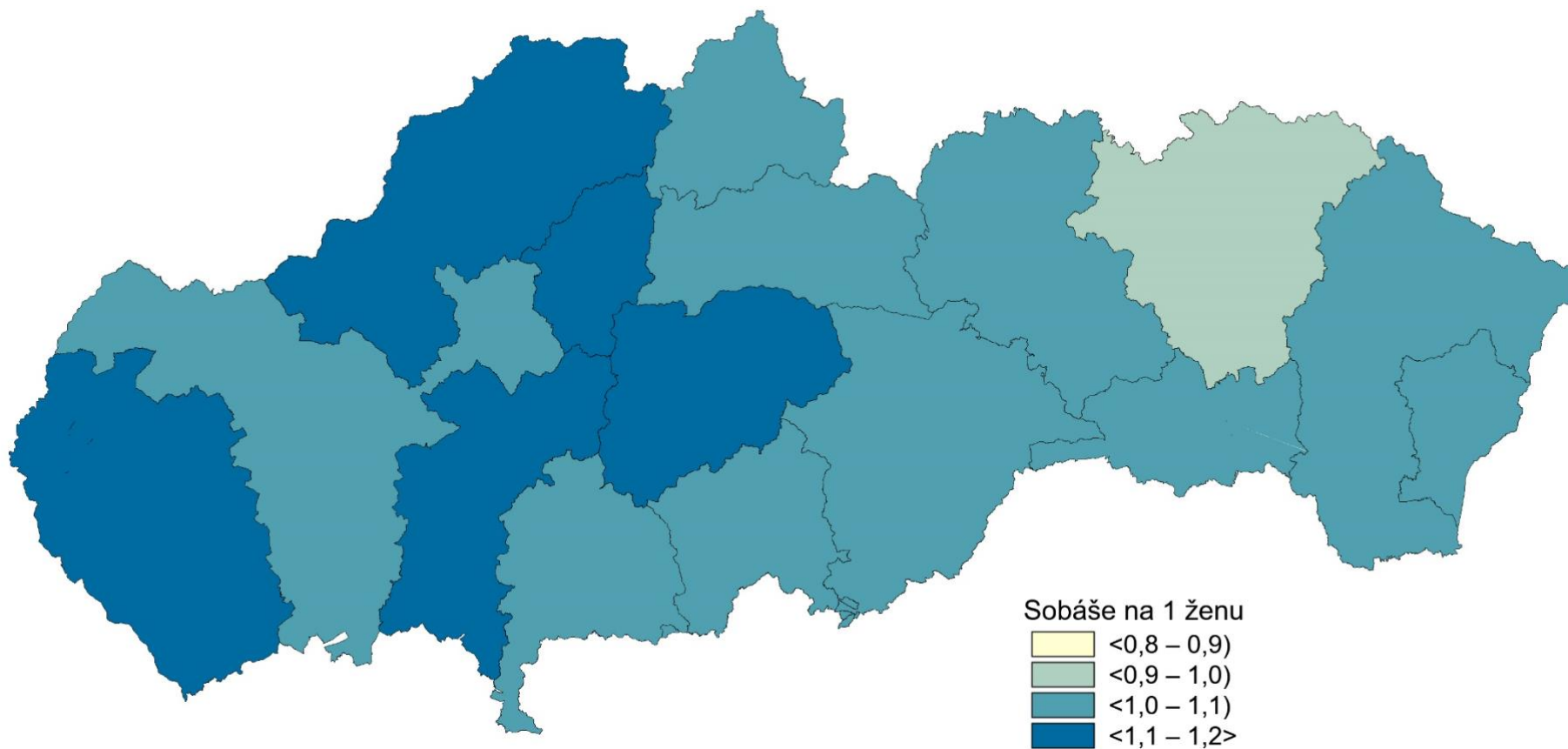
I.16: Sobášnosť mužov v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1902

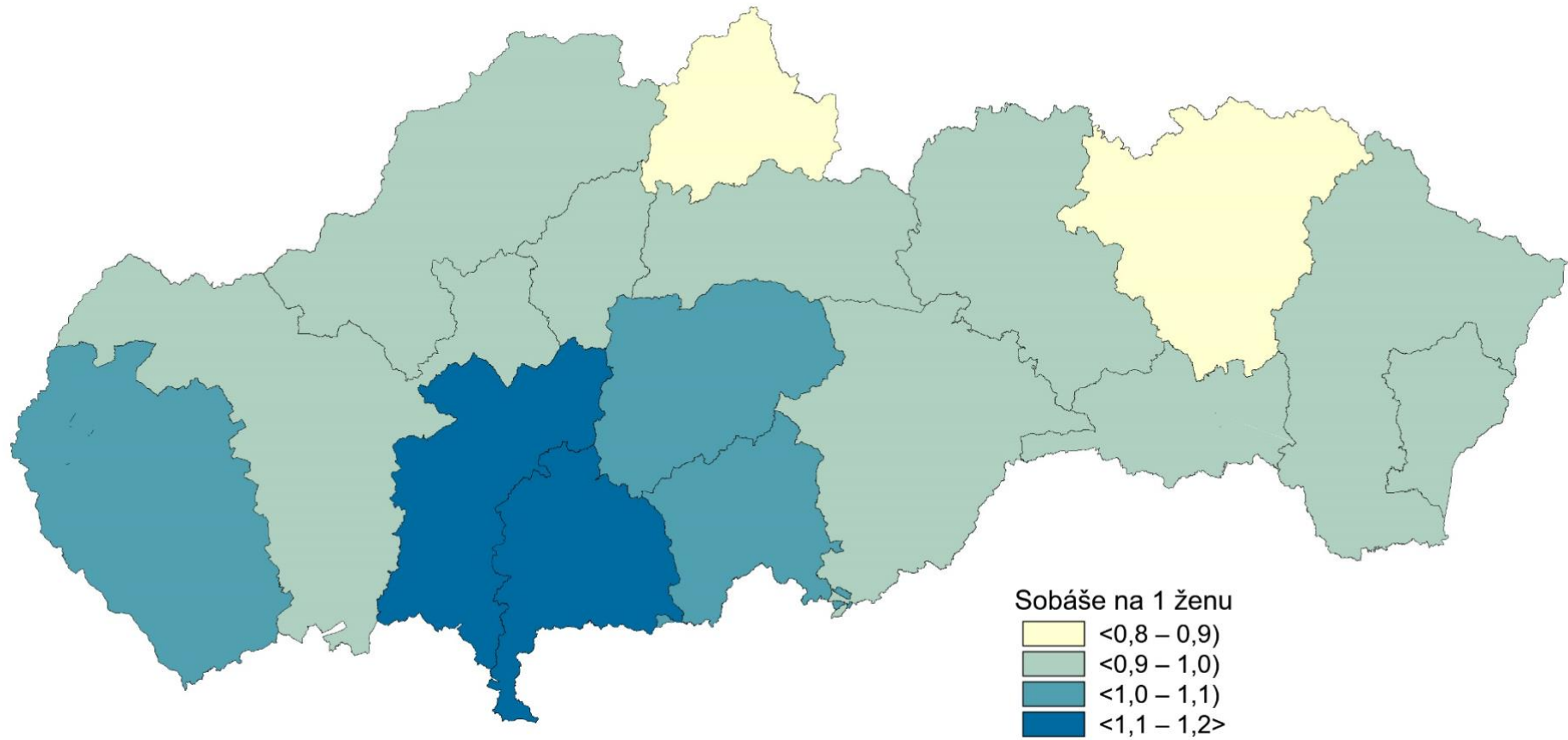
I.17: Sobášnosť mužov v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1912

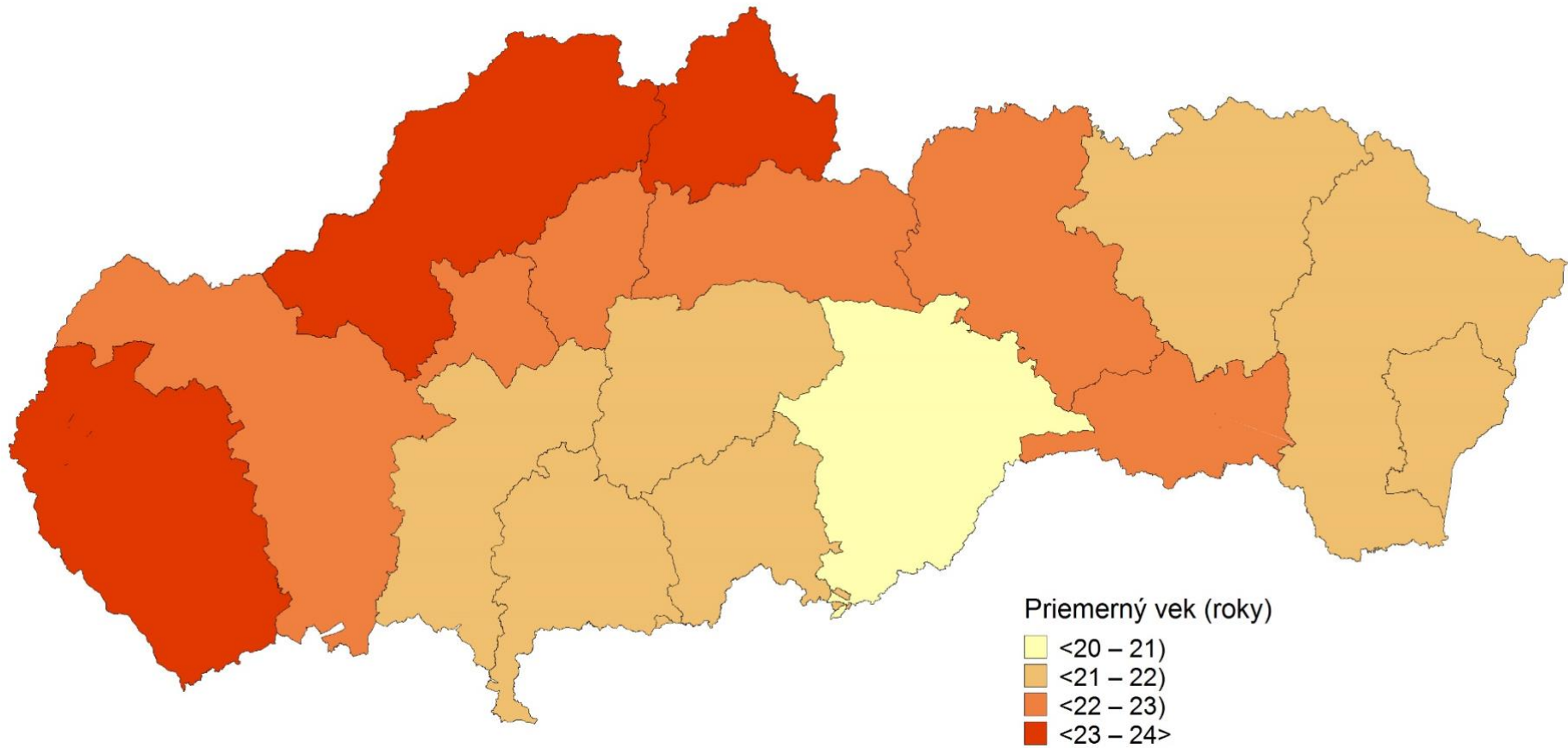
I.18: Sobášnosť žien v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1902

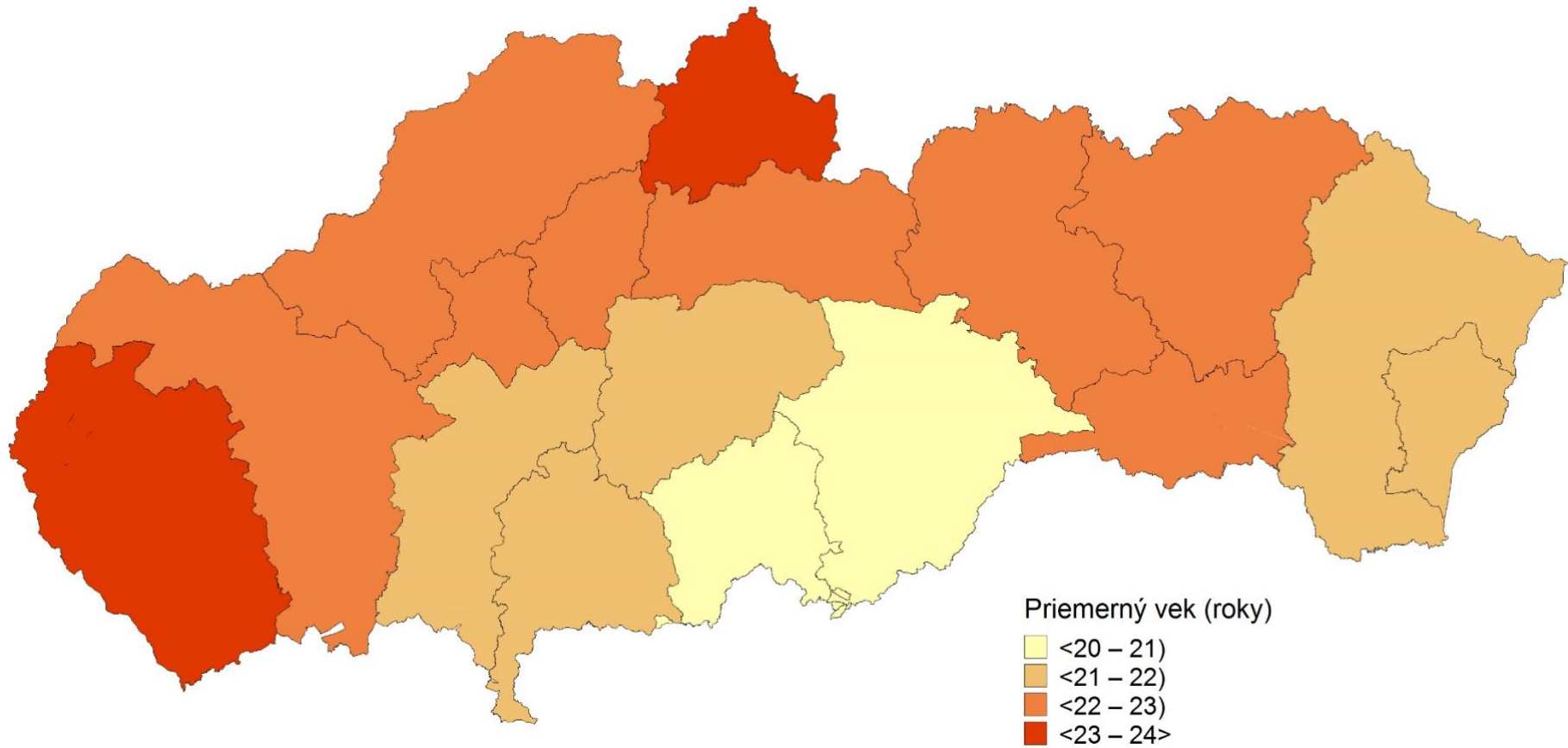
I.19: Sobášnosť žien v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1912

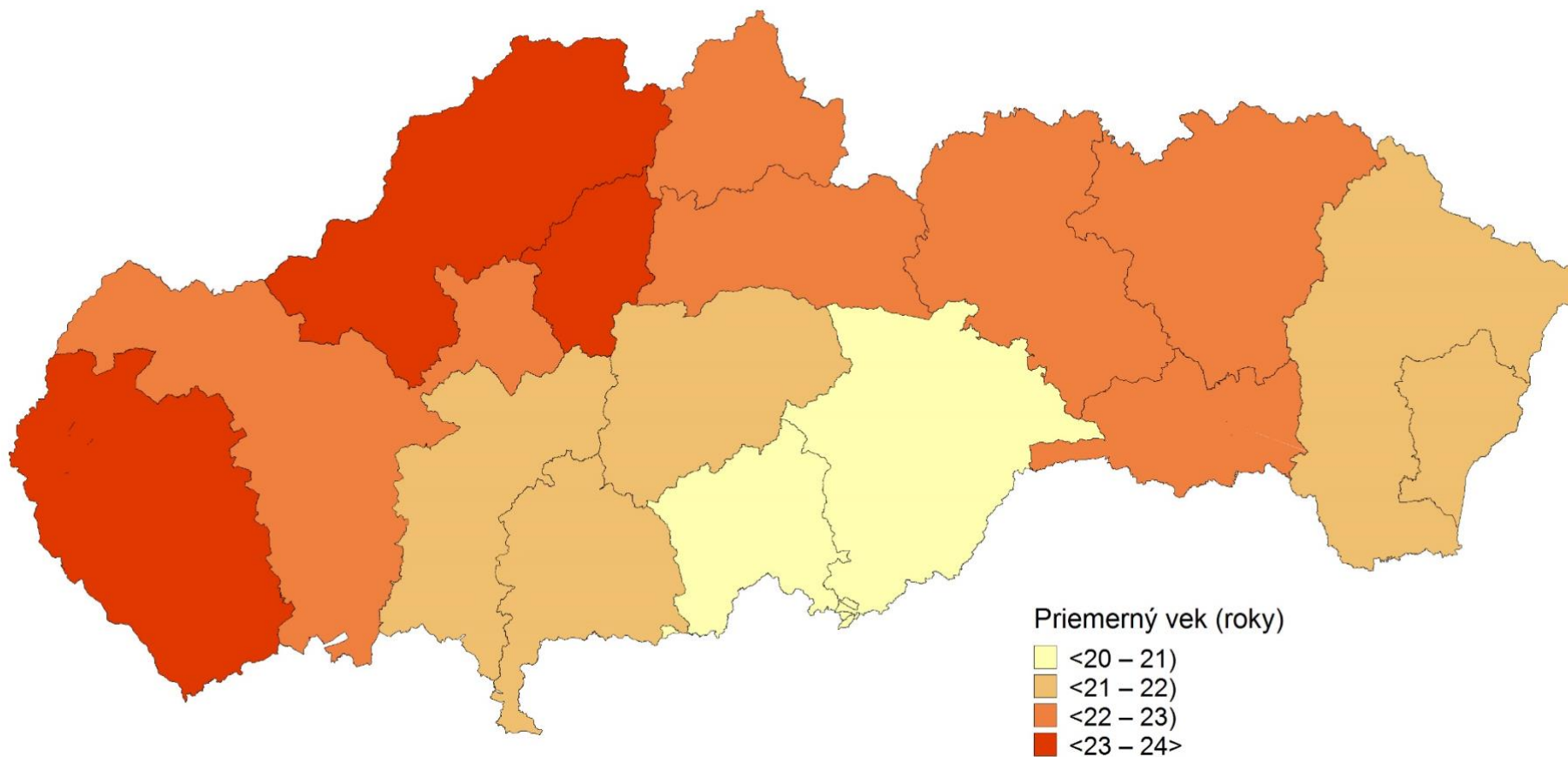
I.20: Priemerný počet rokov, ktoré žena prežila ako slobodná v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1880

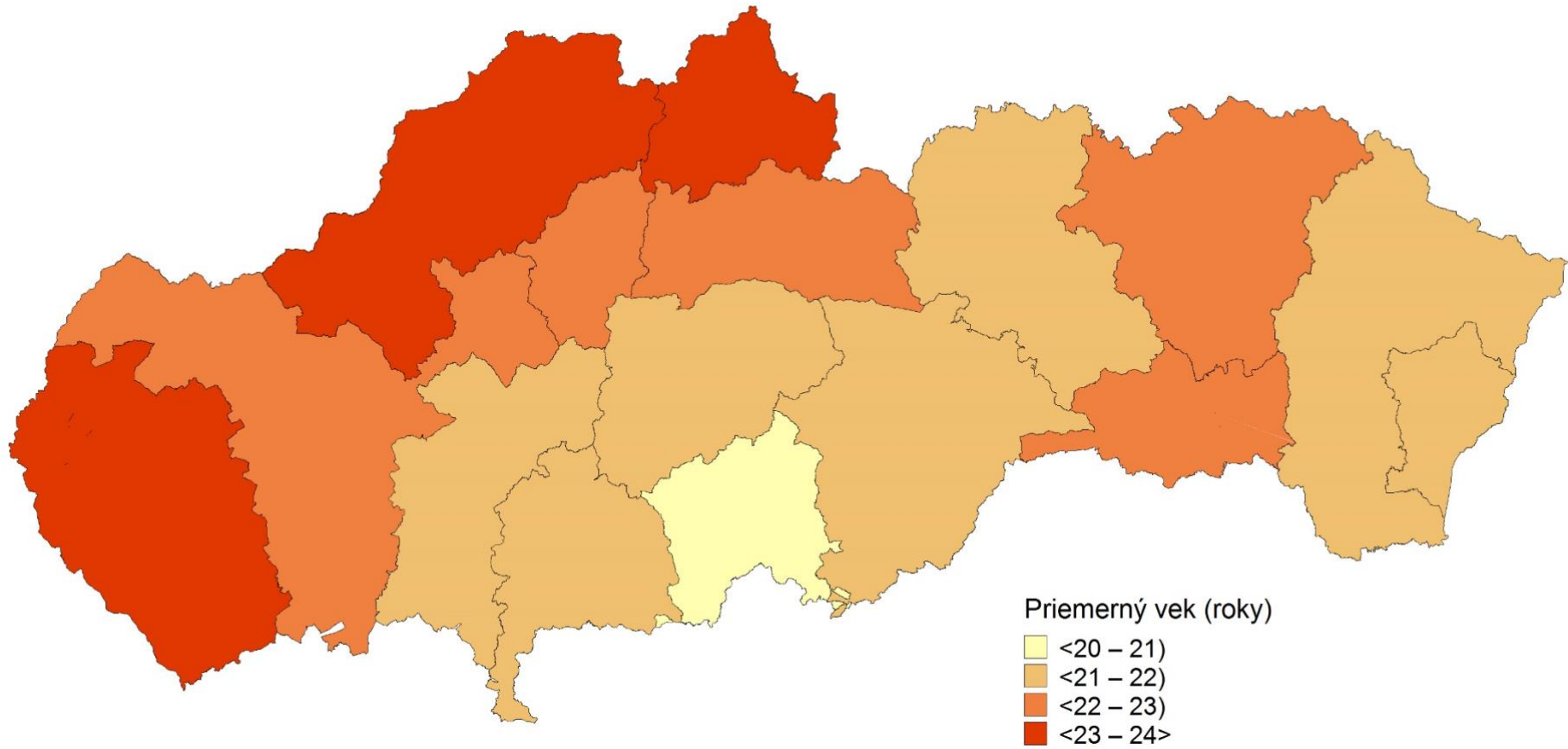
I.21: Priemerný počet rokov, ktoré žena prežila ako slobodná v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1890

I.22: Priemerný počet rokov, ktoré žena prežila ako slobodná v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1900

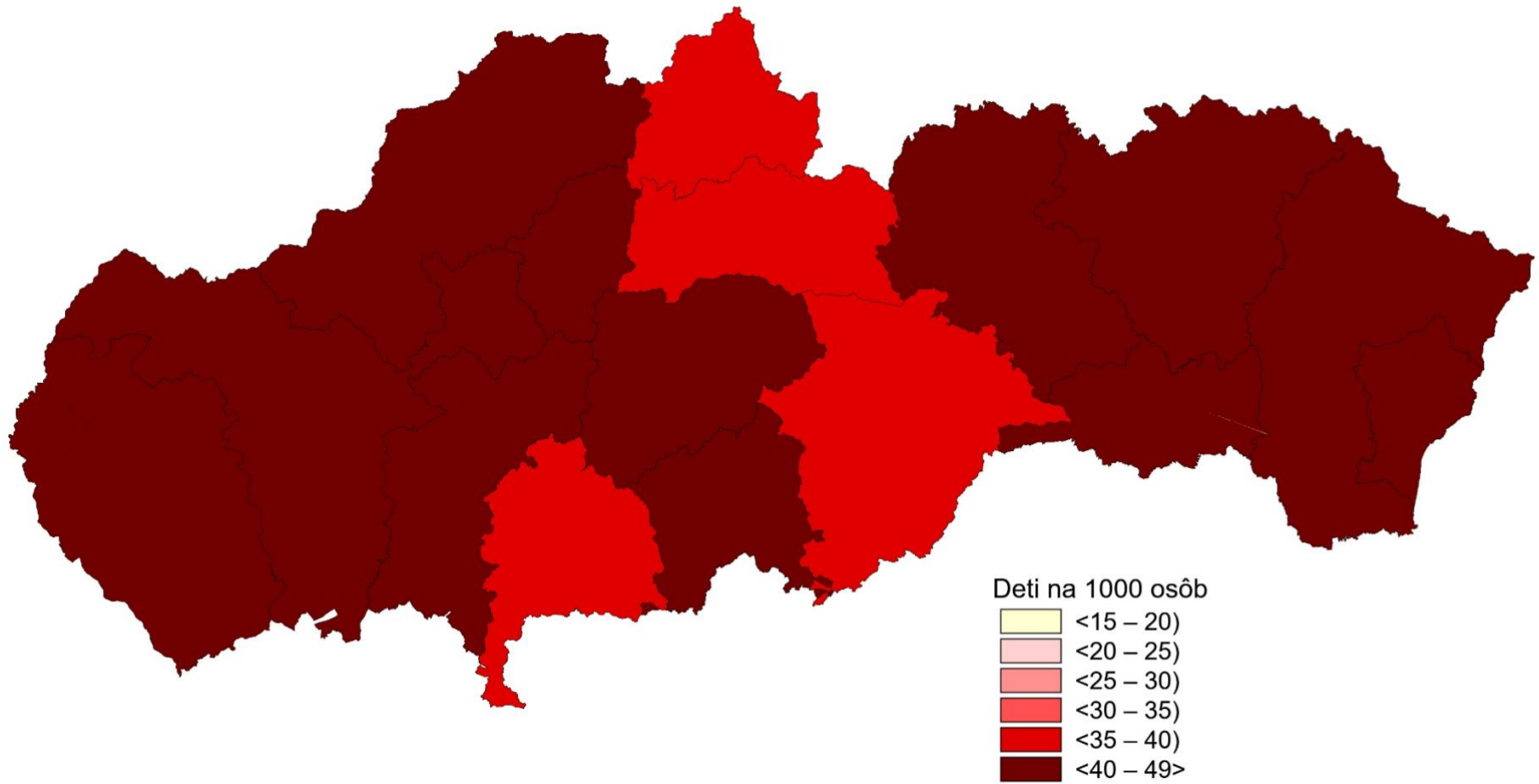

I.23: Priemerný počet rokov, ktoré žena prežila ako slobodná v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1910

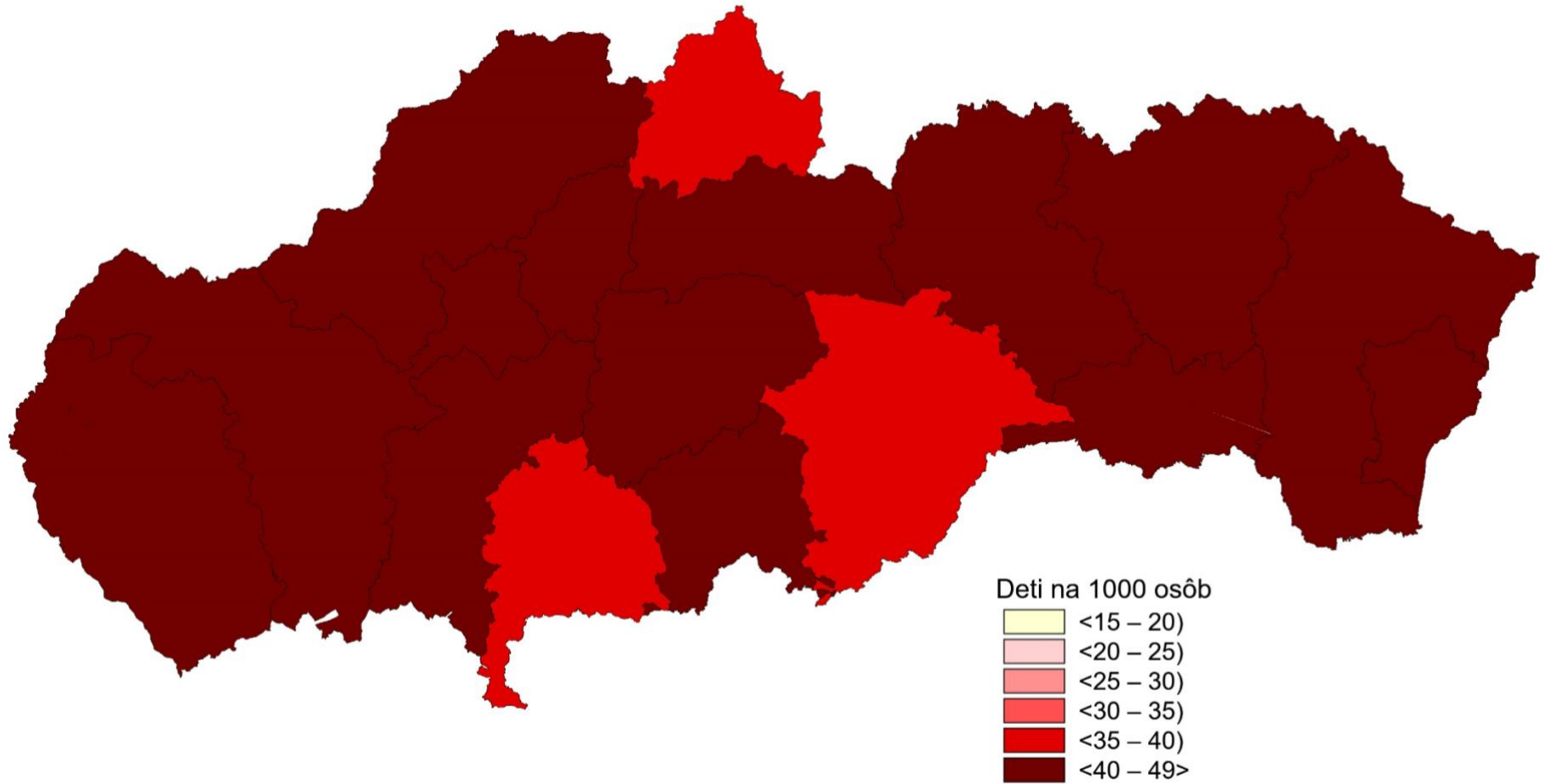

II. Pôrodnosť a plodnosť

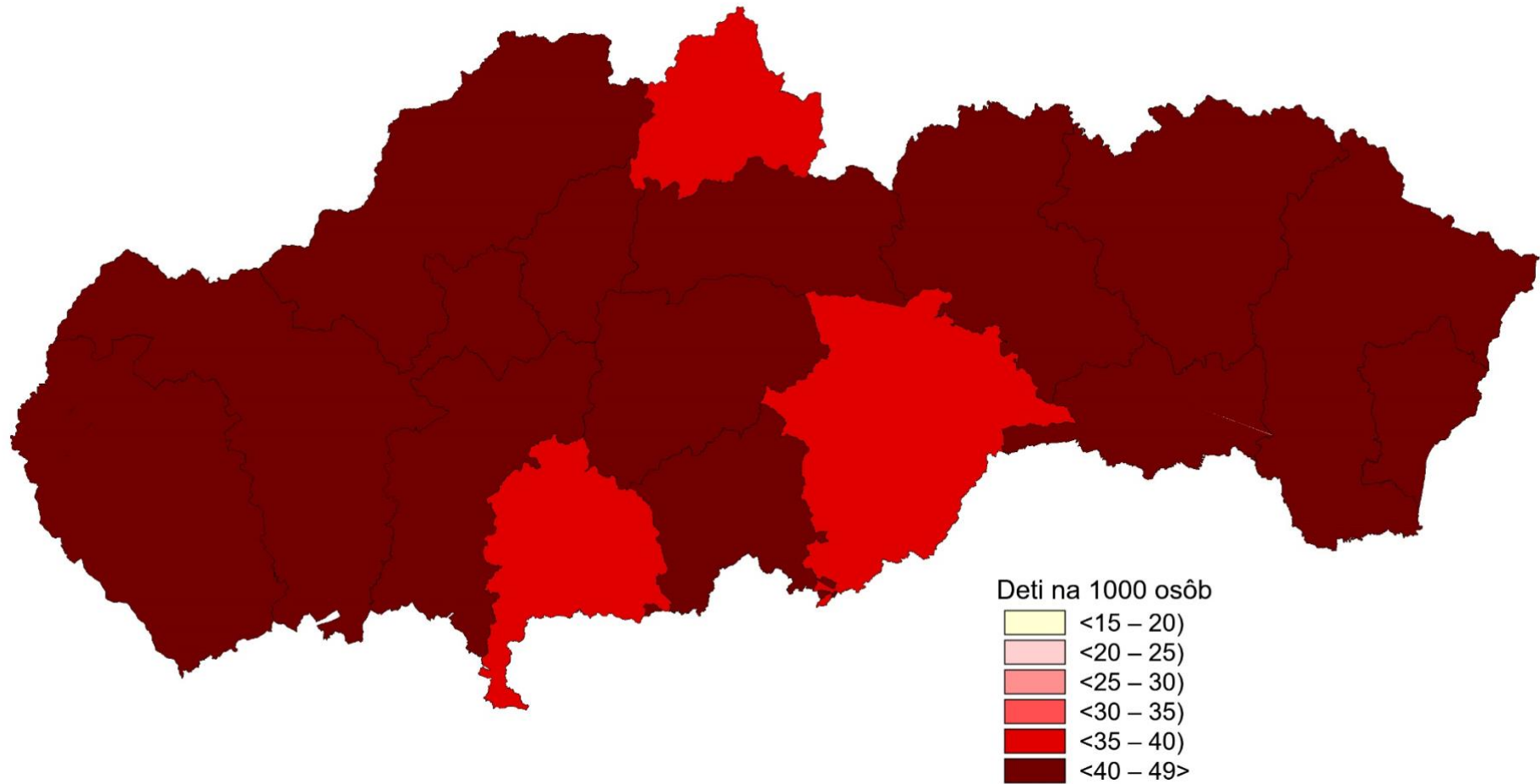
II.1: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1870 – 1874

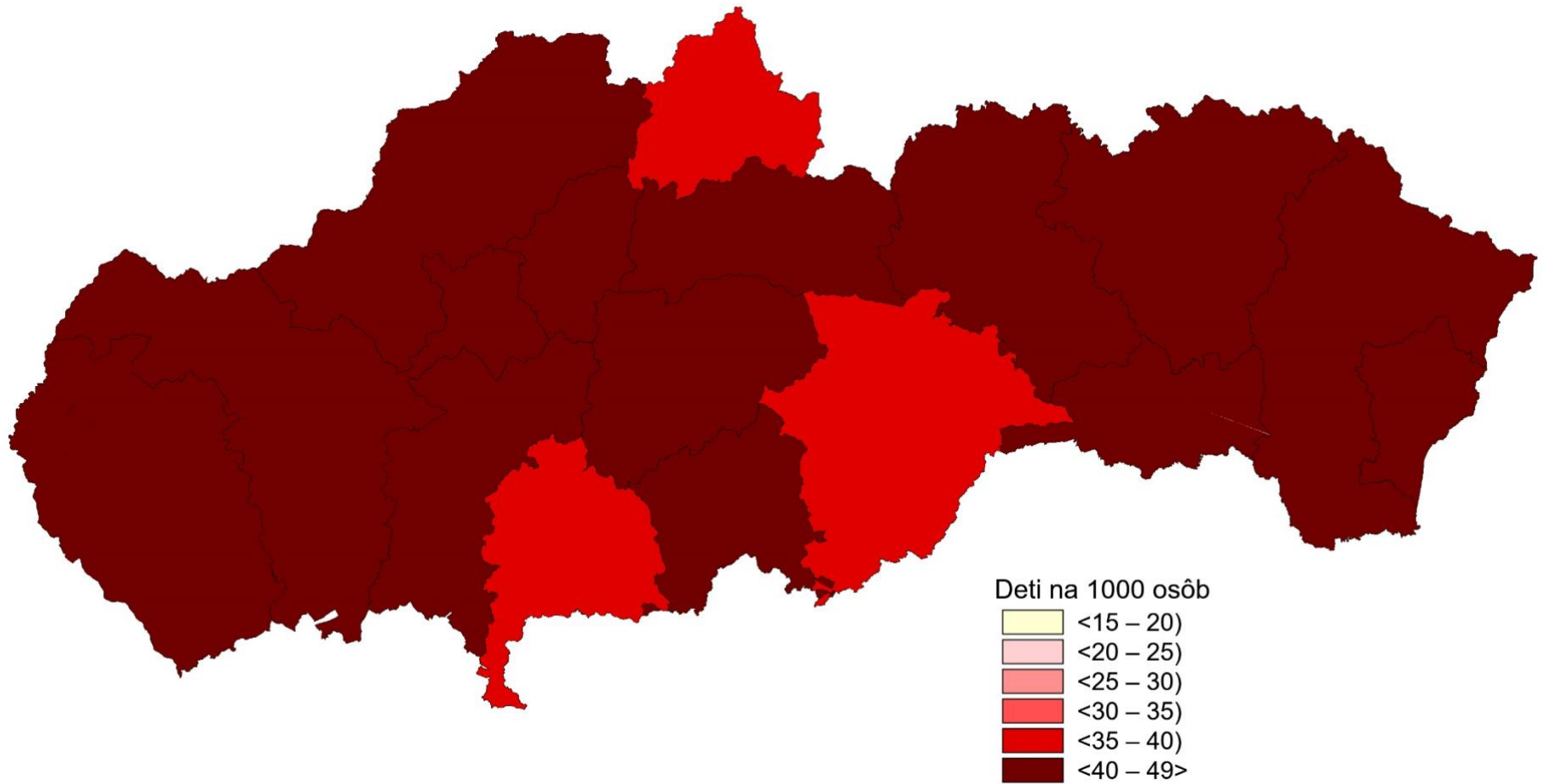
II.2: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1875 – 1879

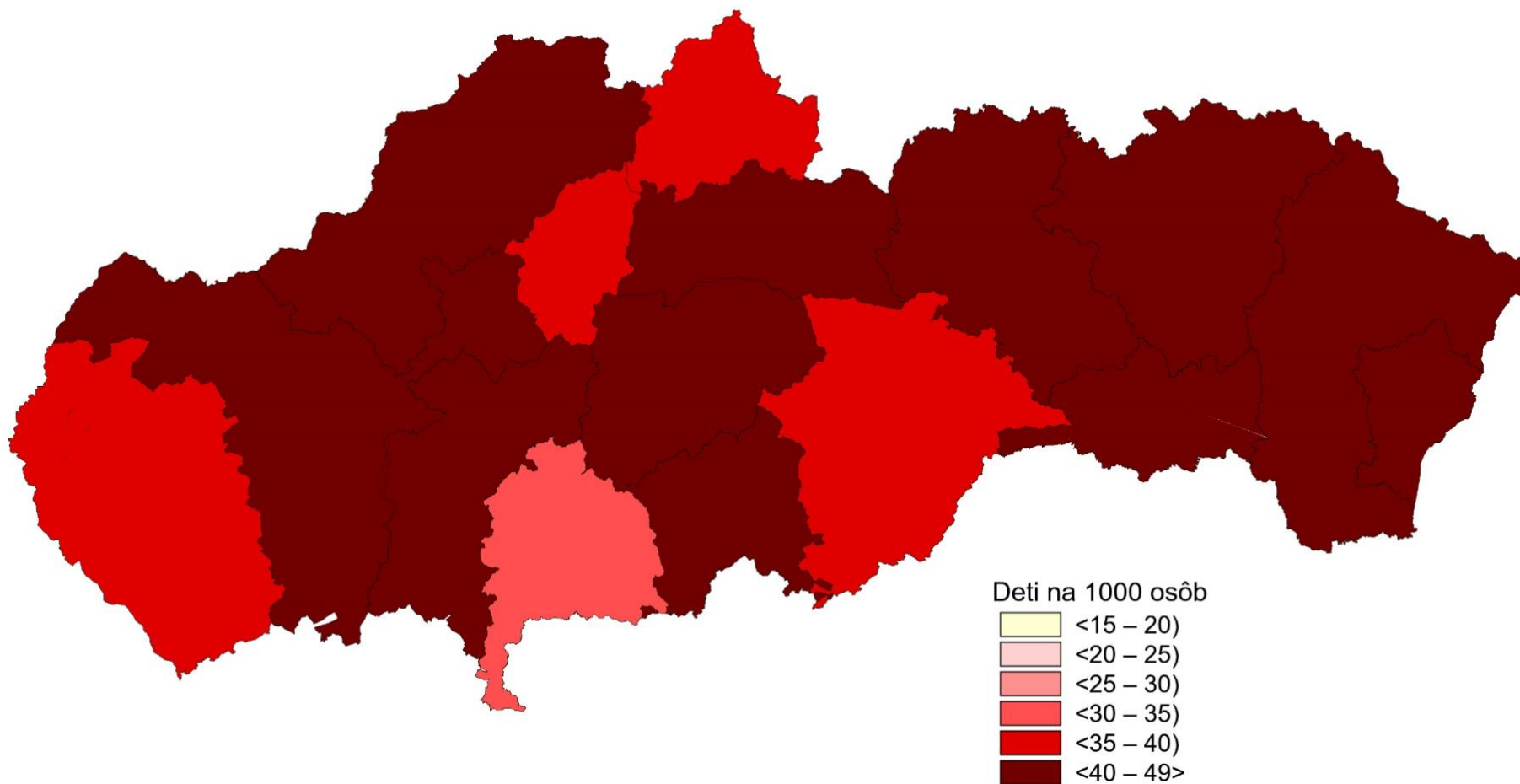
II.3: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1880 – 1884

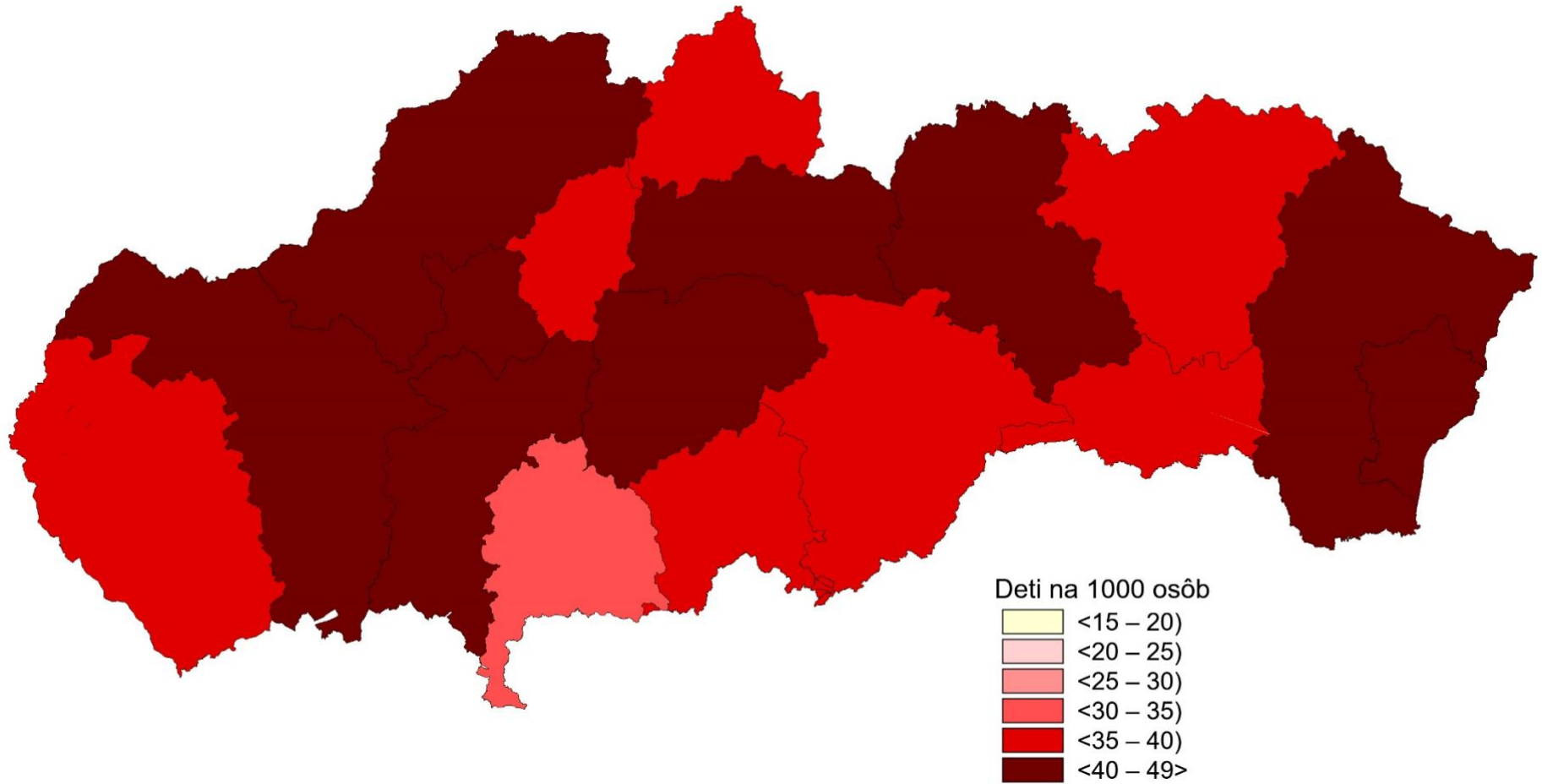
II.4: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1885 – 1889

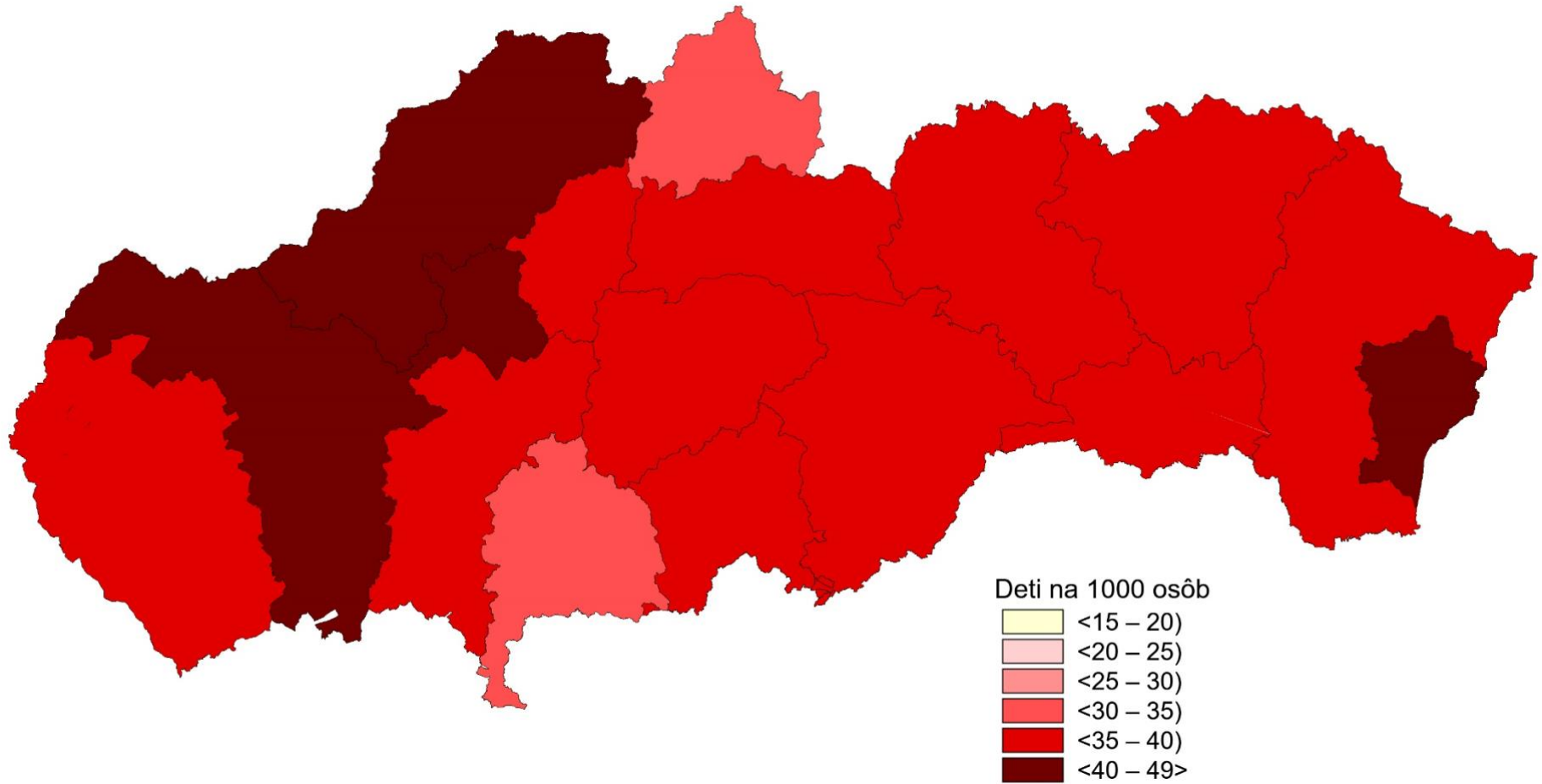
II.5: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1890 – 1894

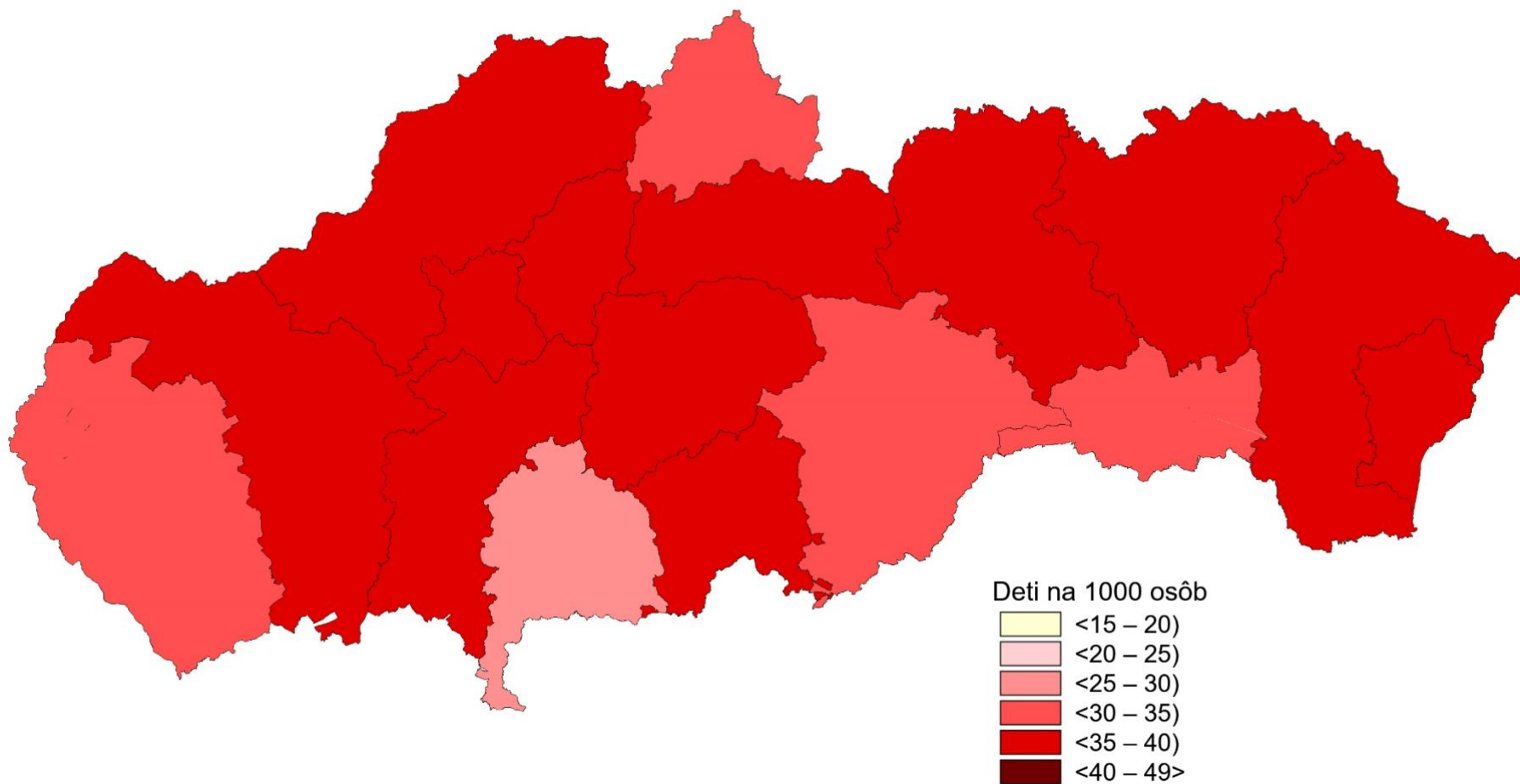
II.6: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1895 – 1899

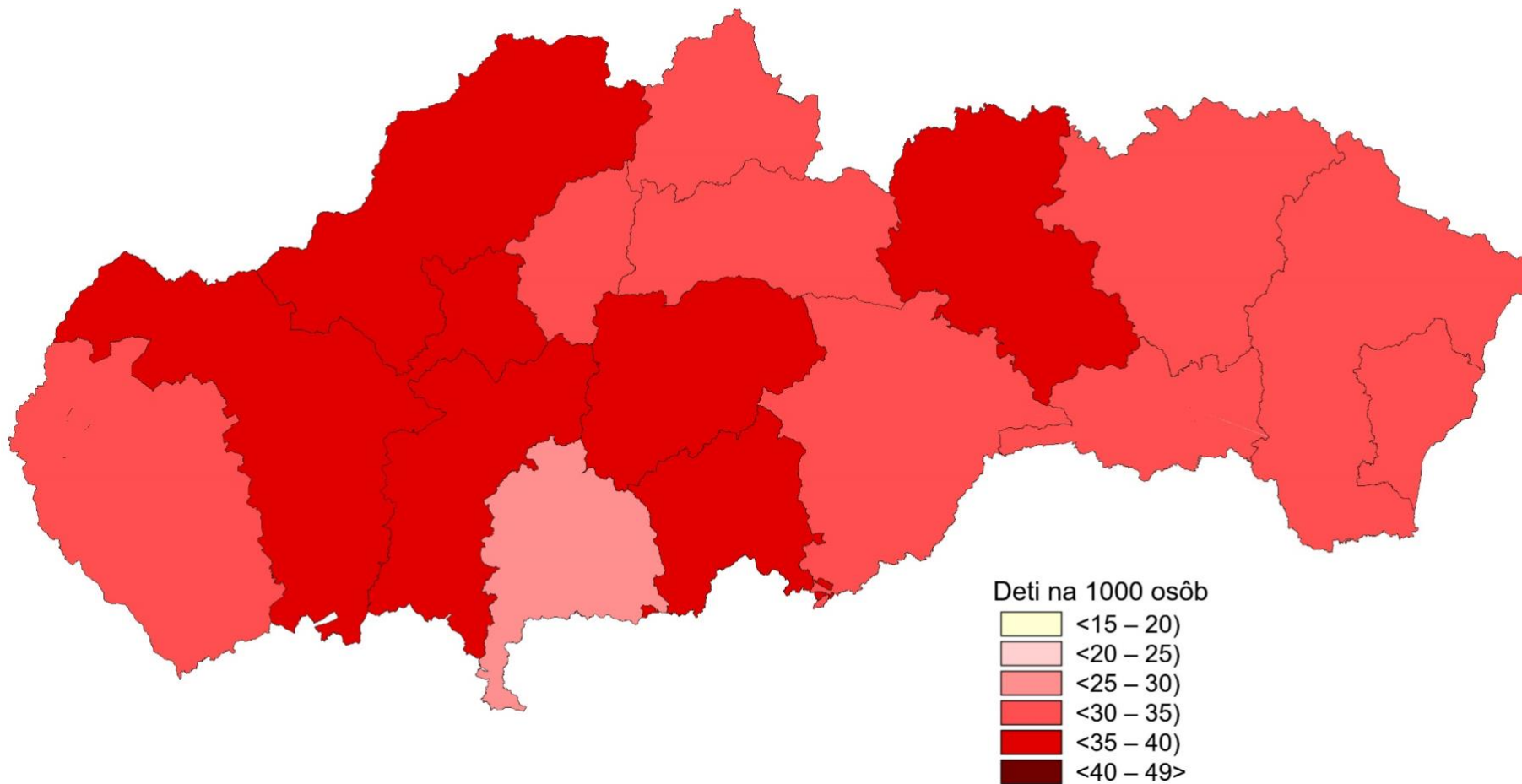
II.7: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1904

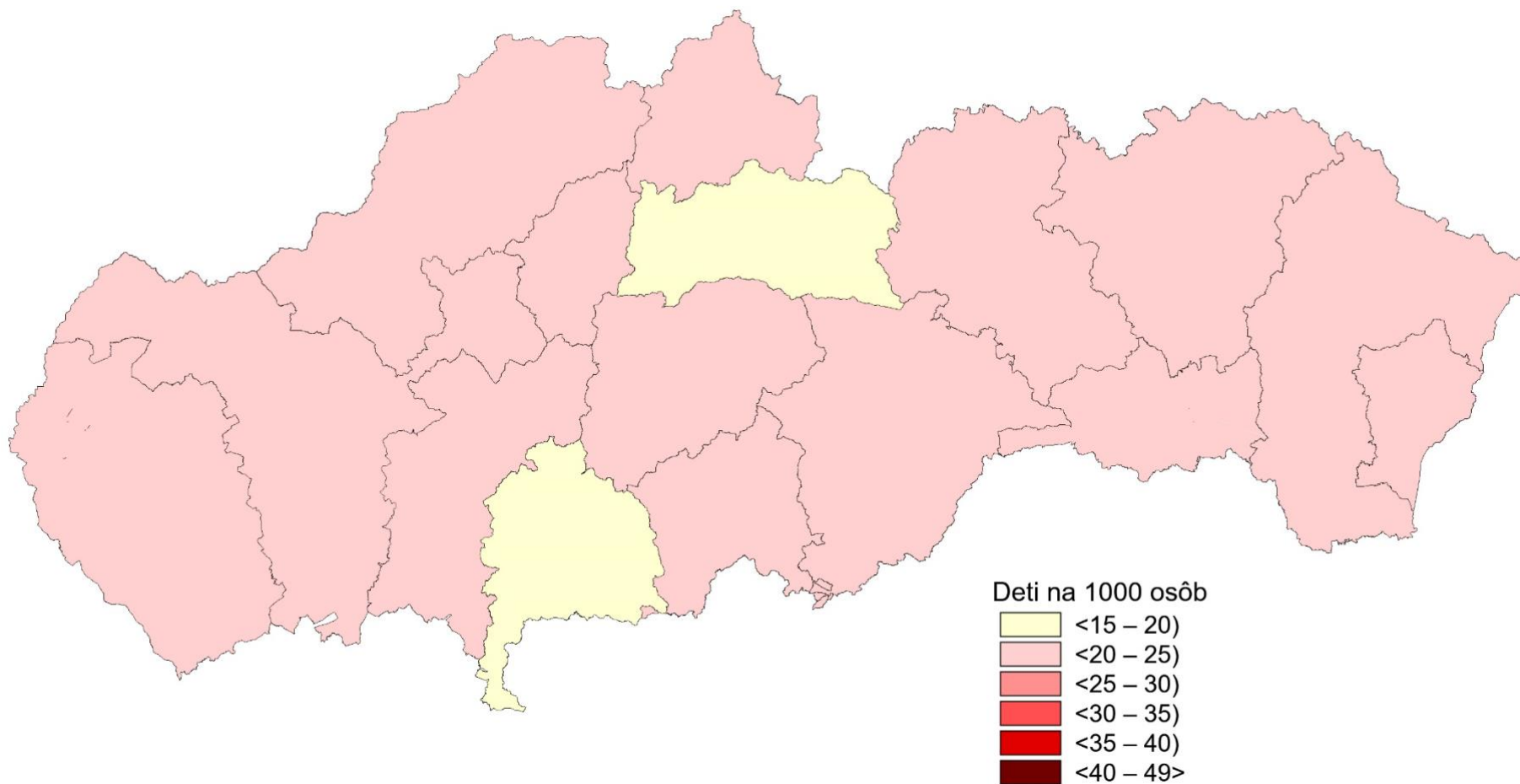
II.8: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1905 – 1909

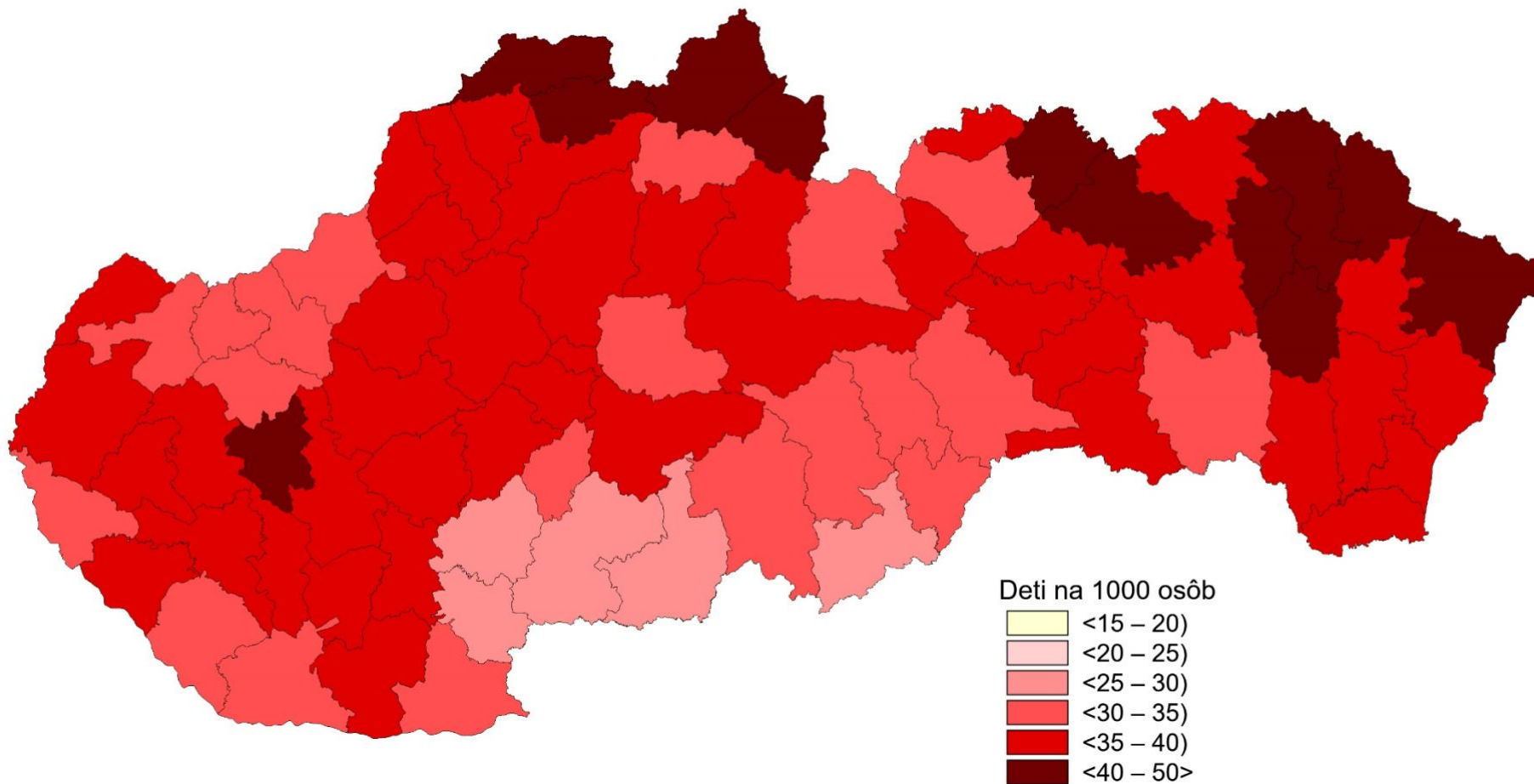
II.9: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1914

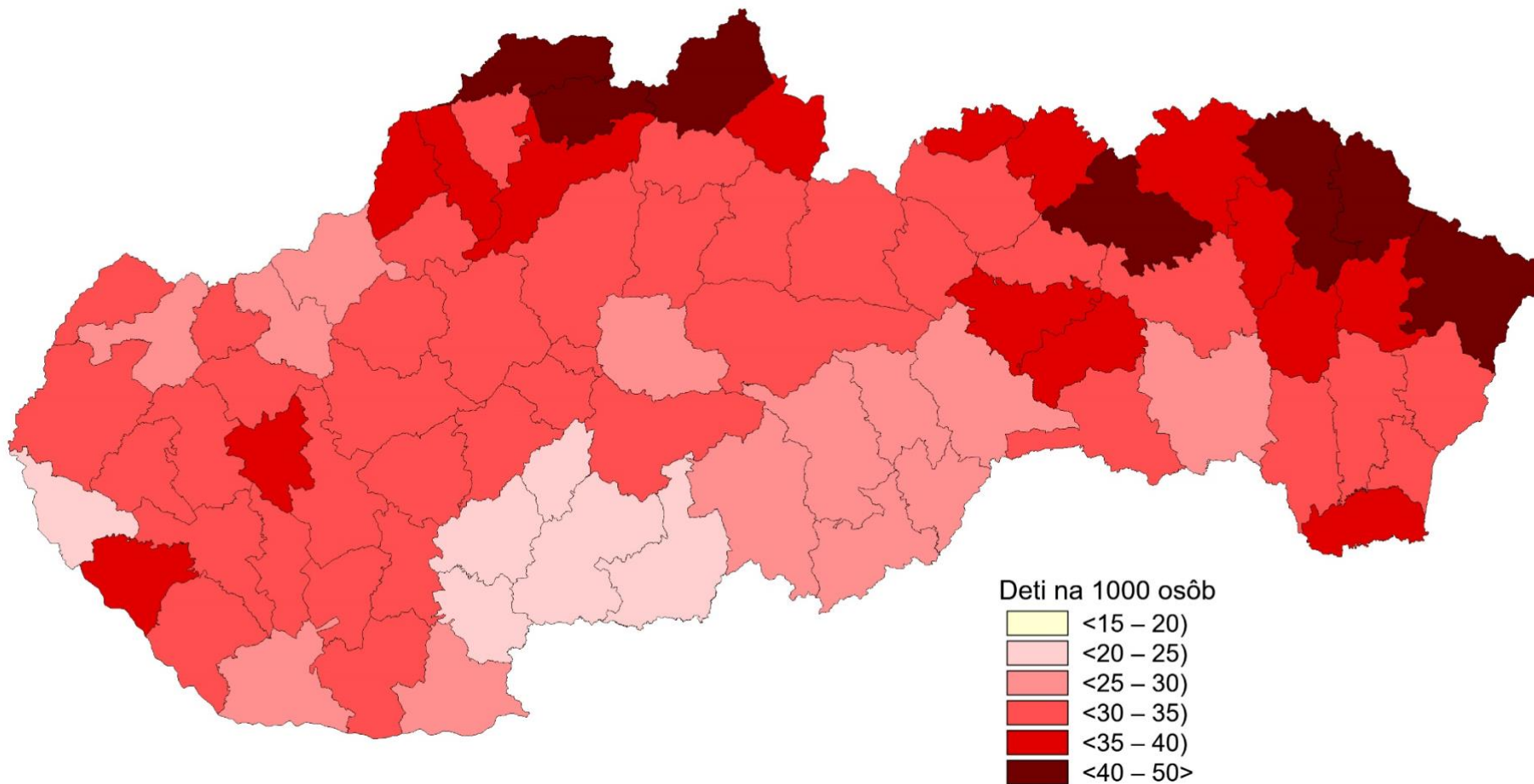
II.10: Hrubá miera pôrodnosti v župách Slovenska v rokoch 1914 – 1918

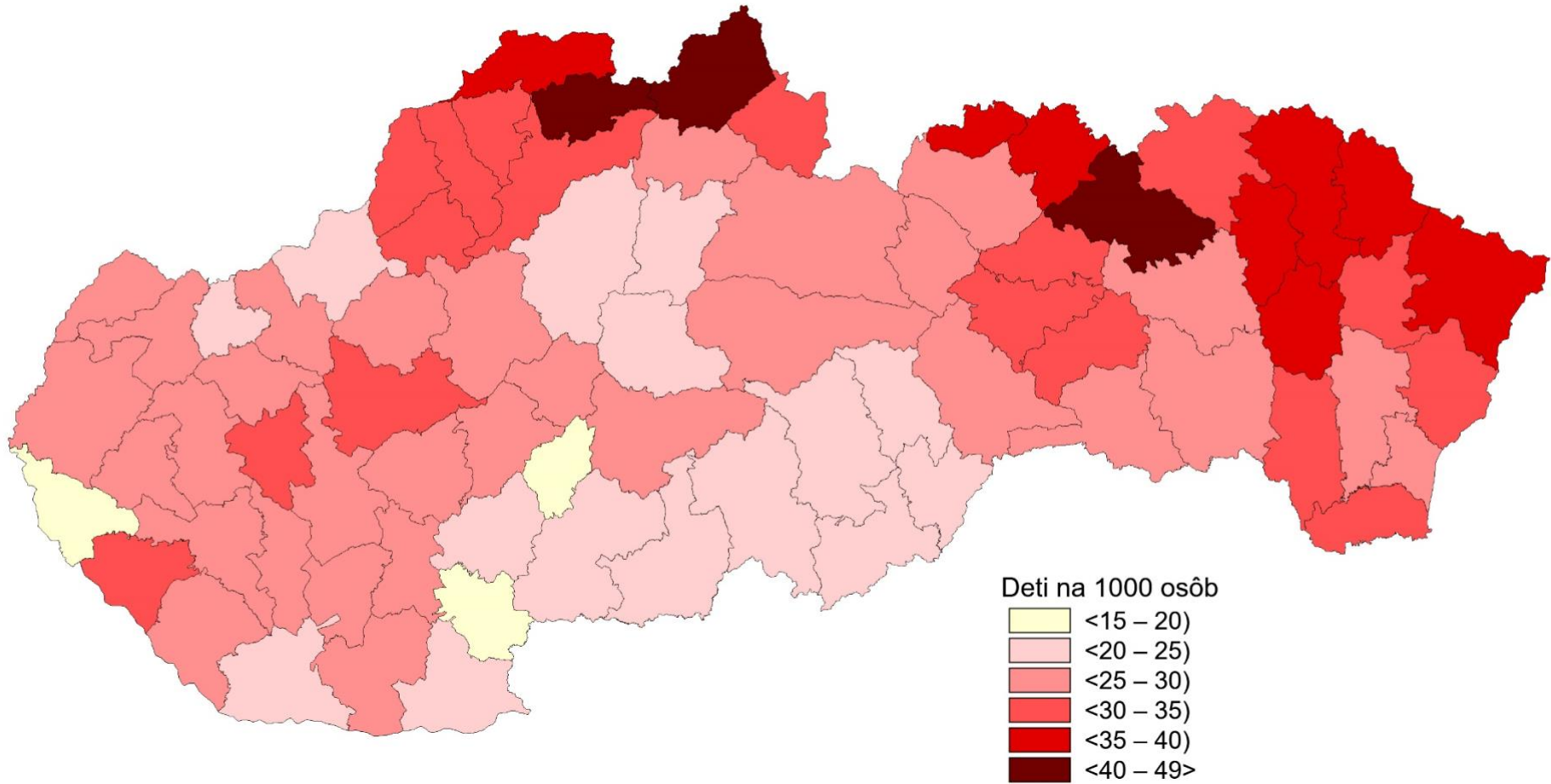
II.11: Hrubá miera pôrodnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1921 – 1924

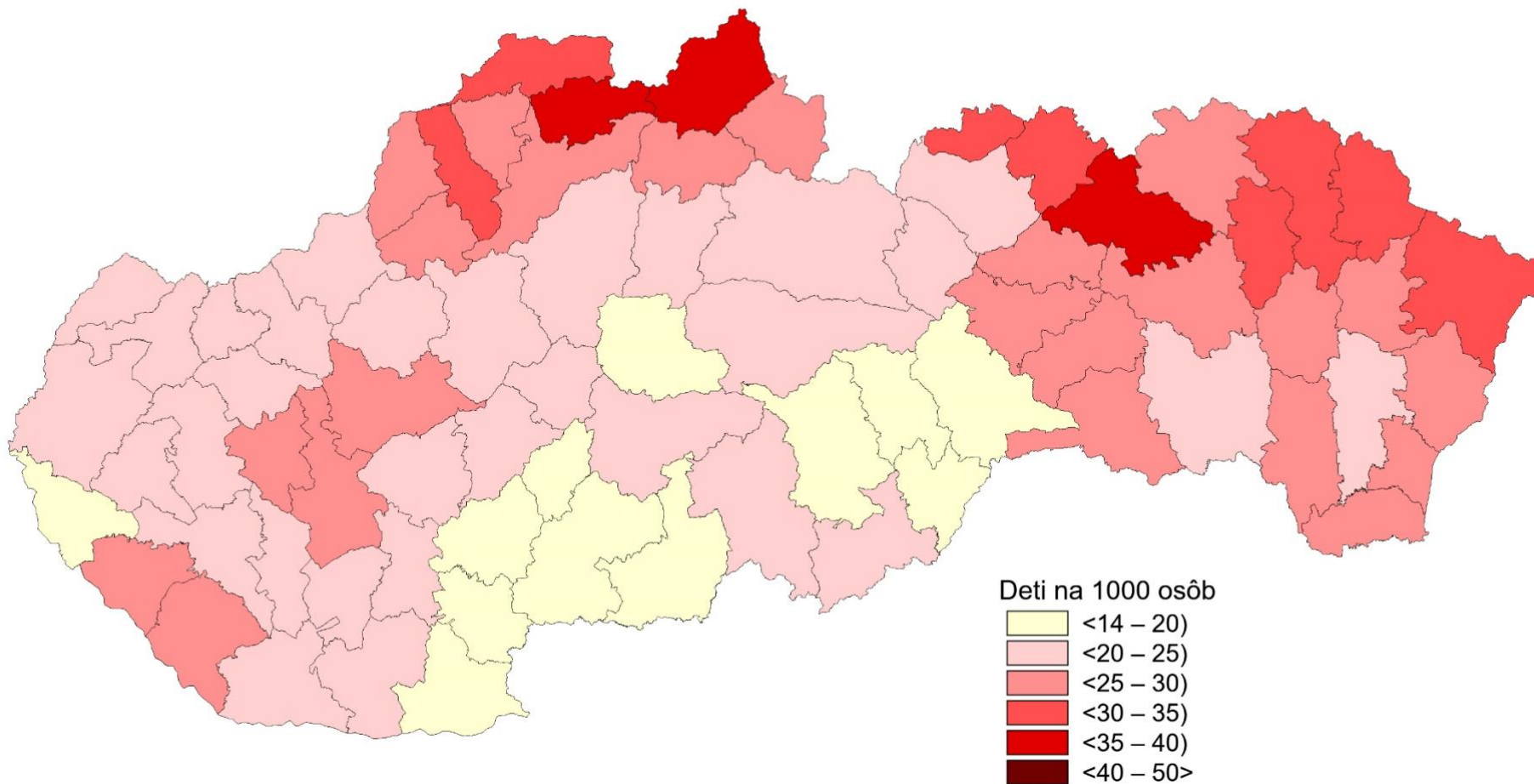
II.12: Hrubá miera pôrodnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1925 – 1928

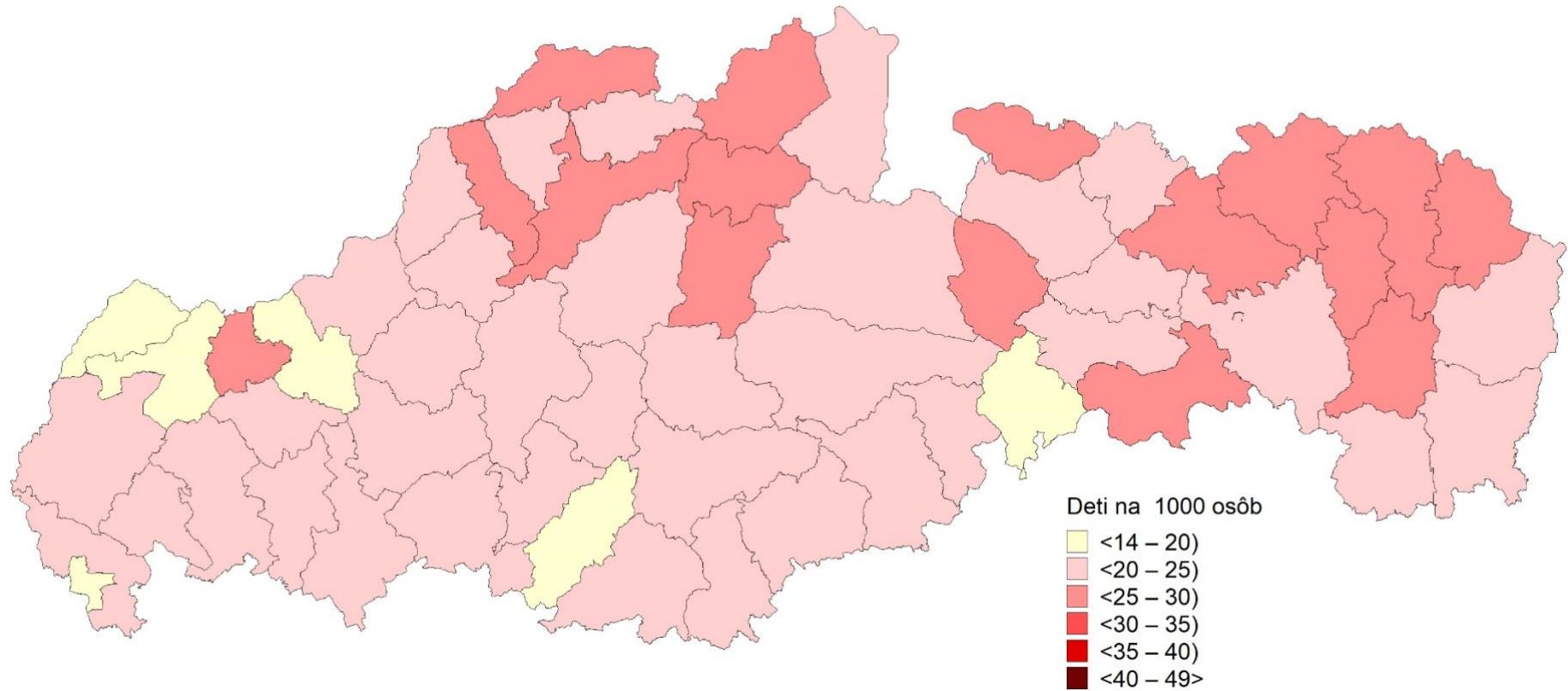
II.13: Hrubá miera pôrodnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1929 – 1933

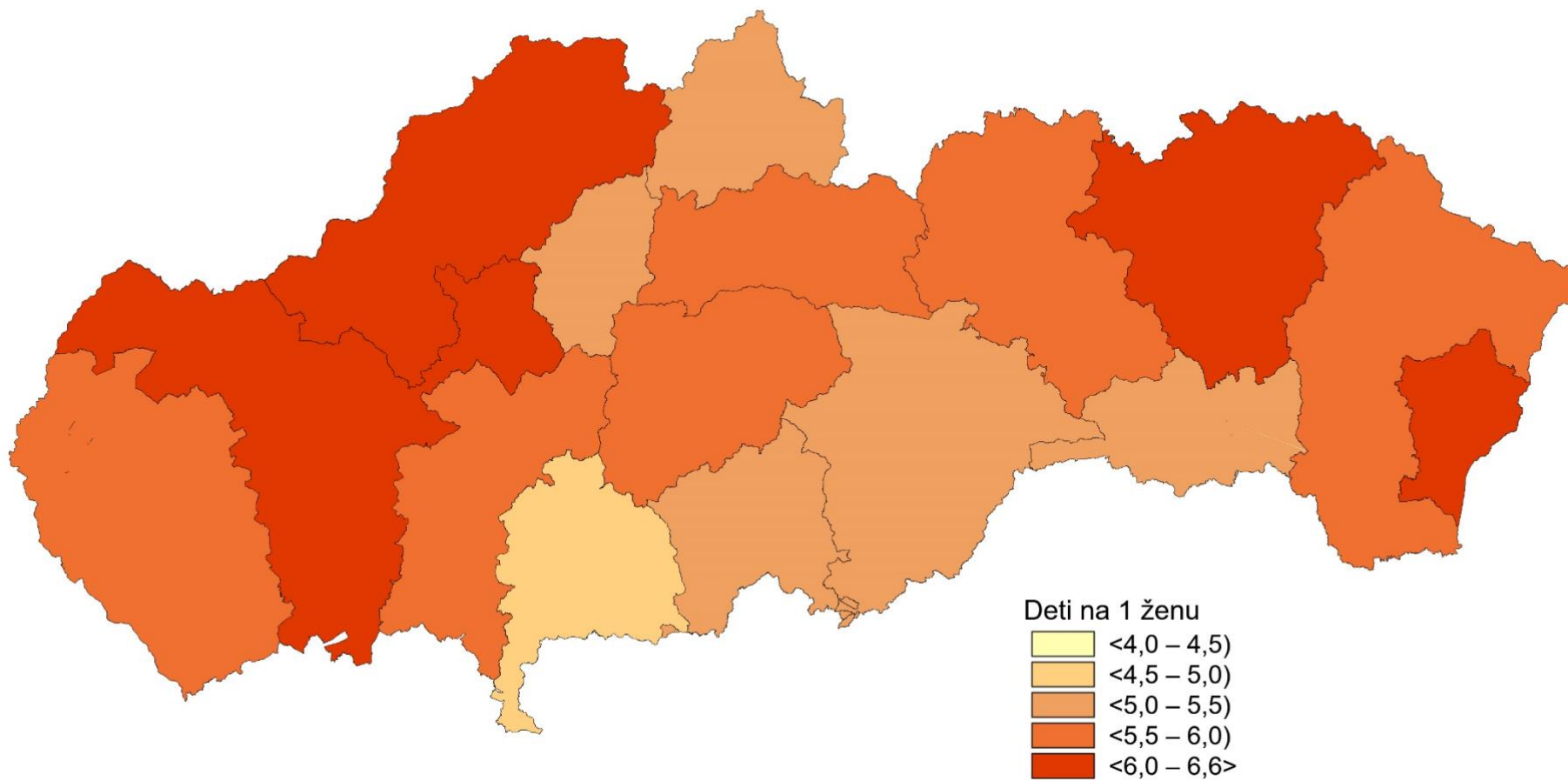
II.14: Hrubá miera pôrodnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1934 – 1937

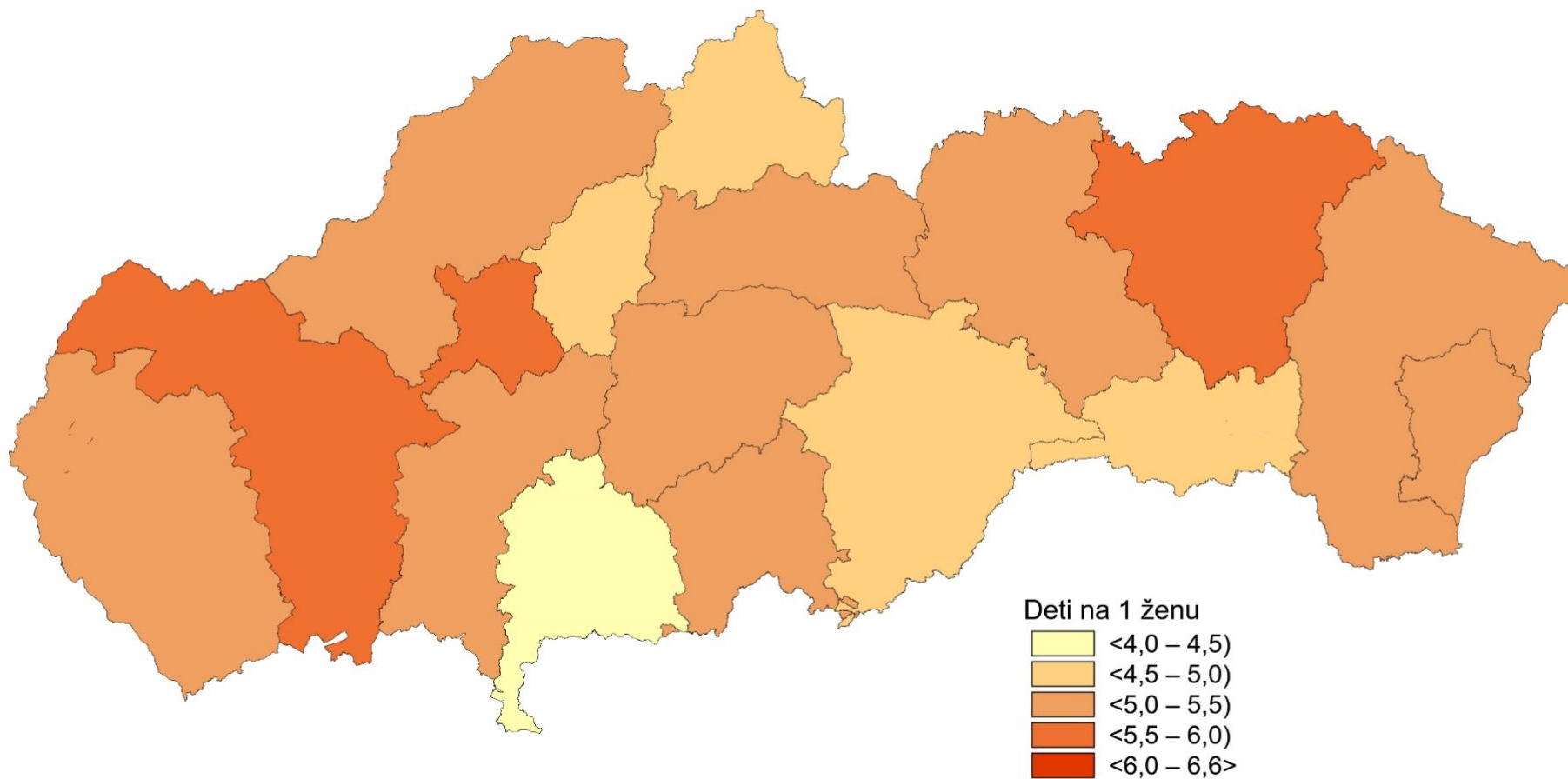
II.15: Hrubá miera pôrodnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1939 – 1942

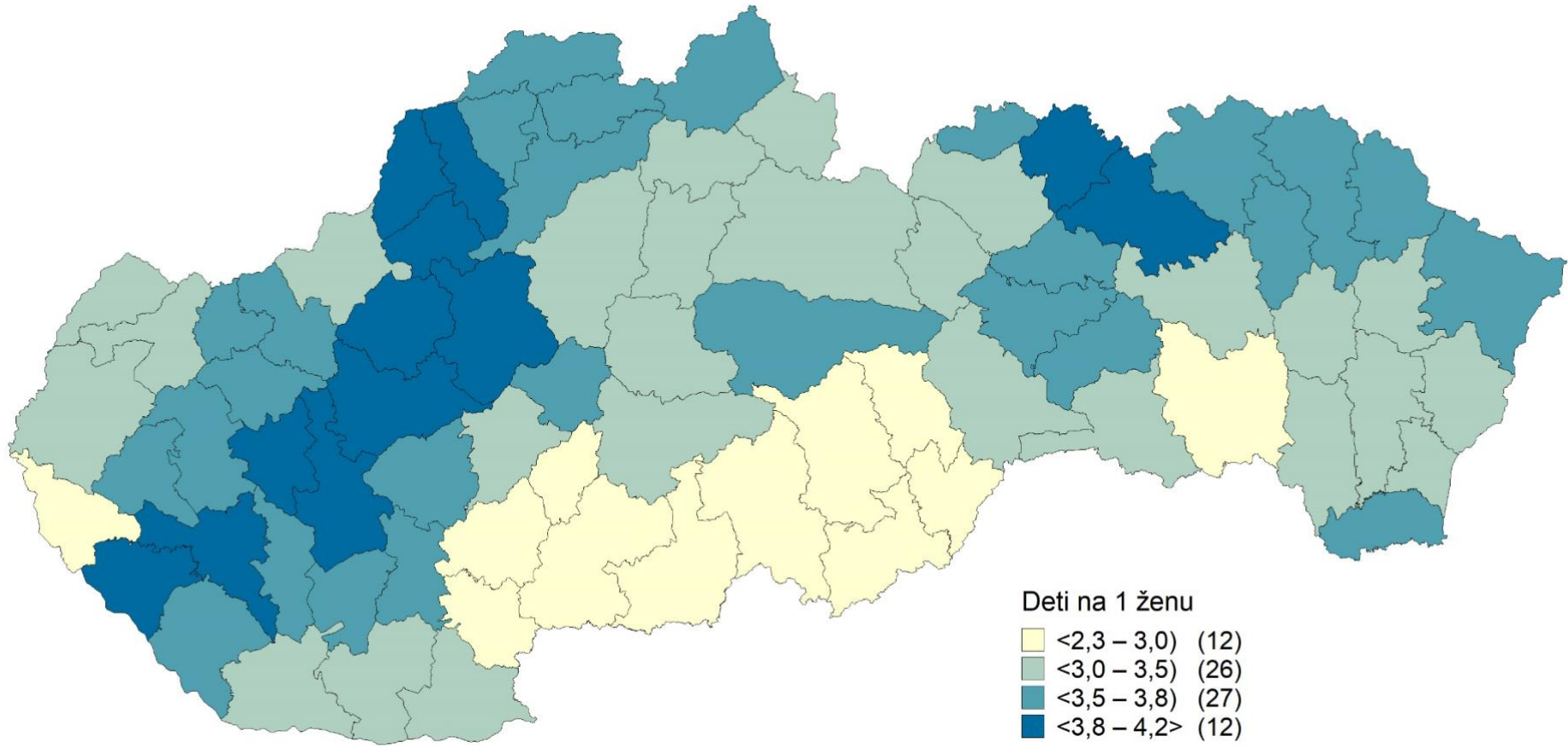
II.16: Plodnosť žien v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1902

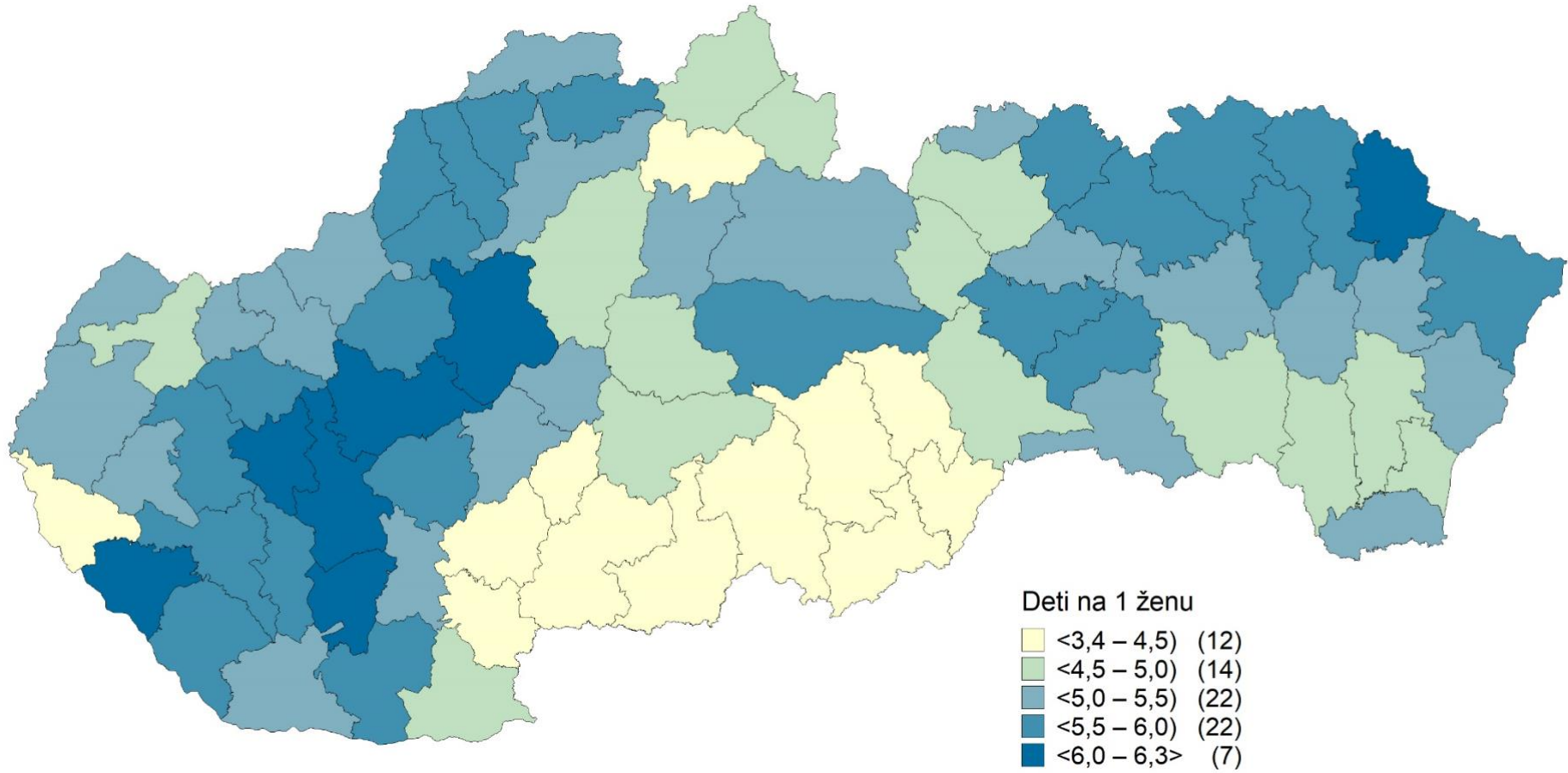
II.17: Plodnosť žien v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1912

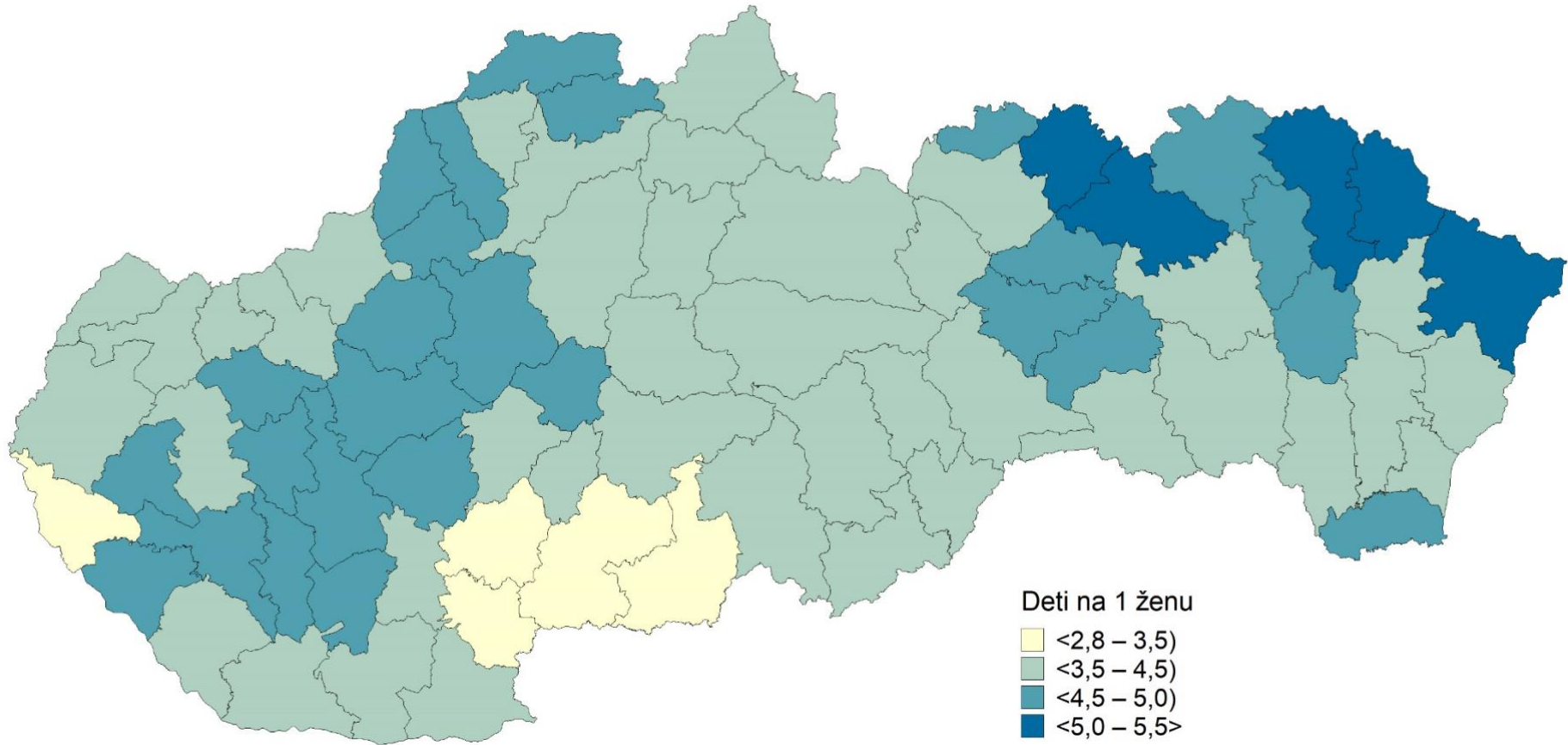
II.18: Priemerný počet detí na jednu ženu v okresoch Slovenska podľa sčítania ľudu 1930

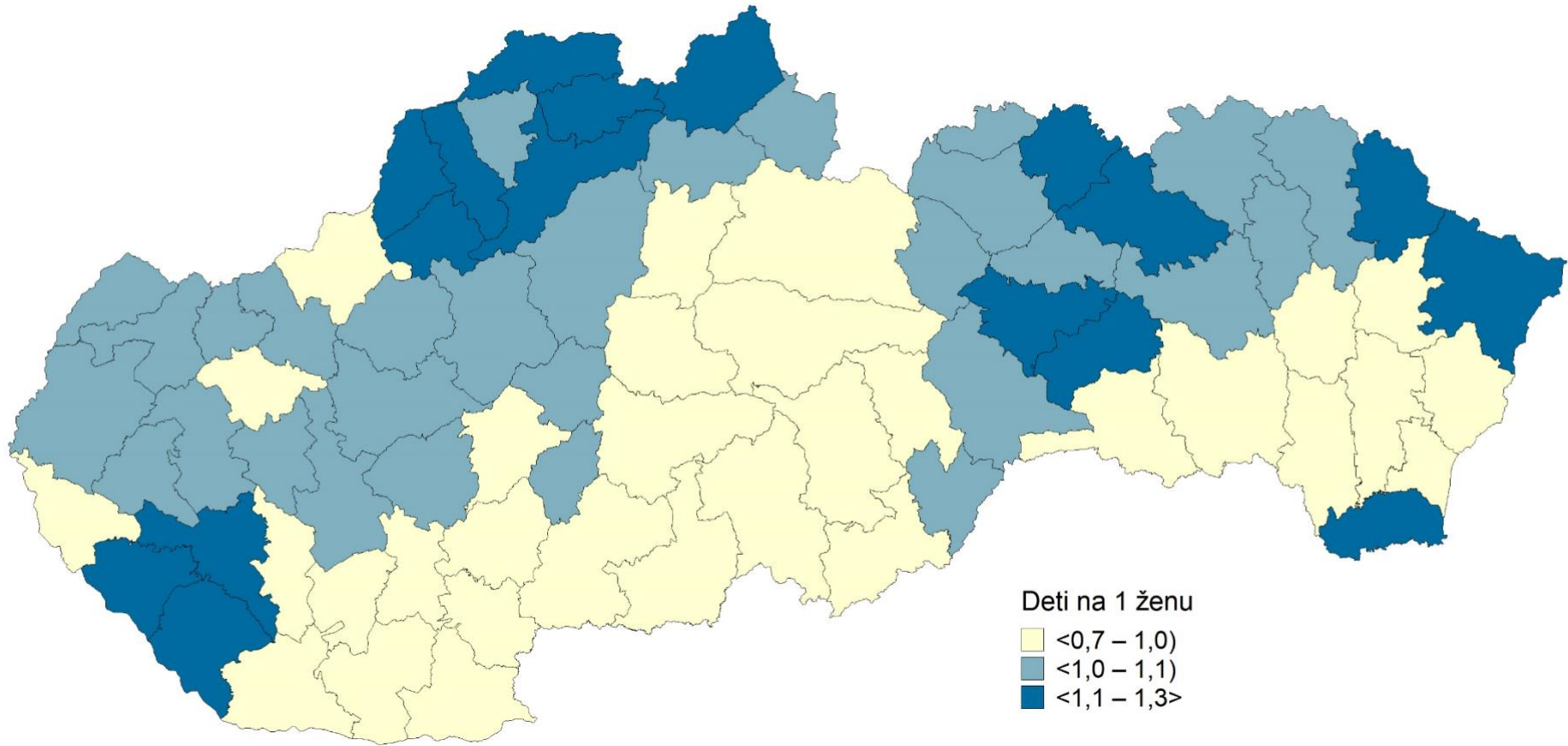
II.19: Priemerný počet detí na jednu ženu vo veku 50 a viac rokov v okresoch Slovenska podľa sčítania ľudu 1930

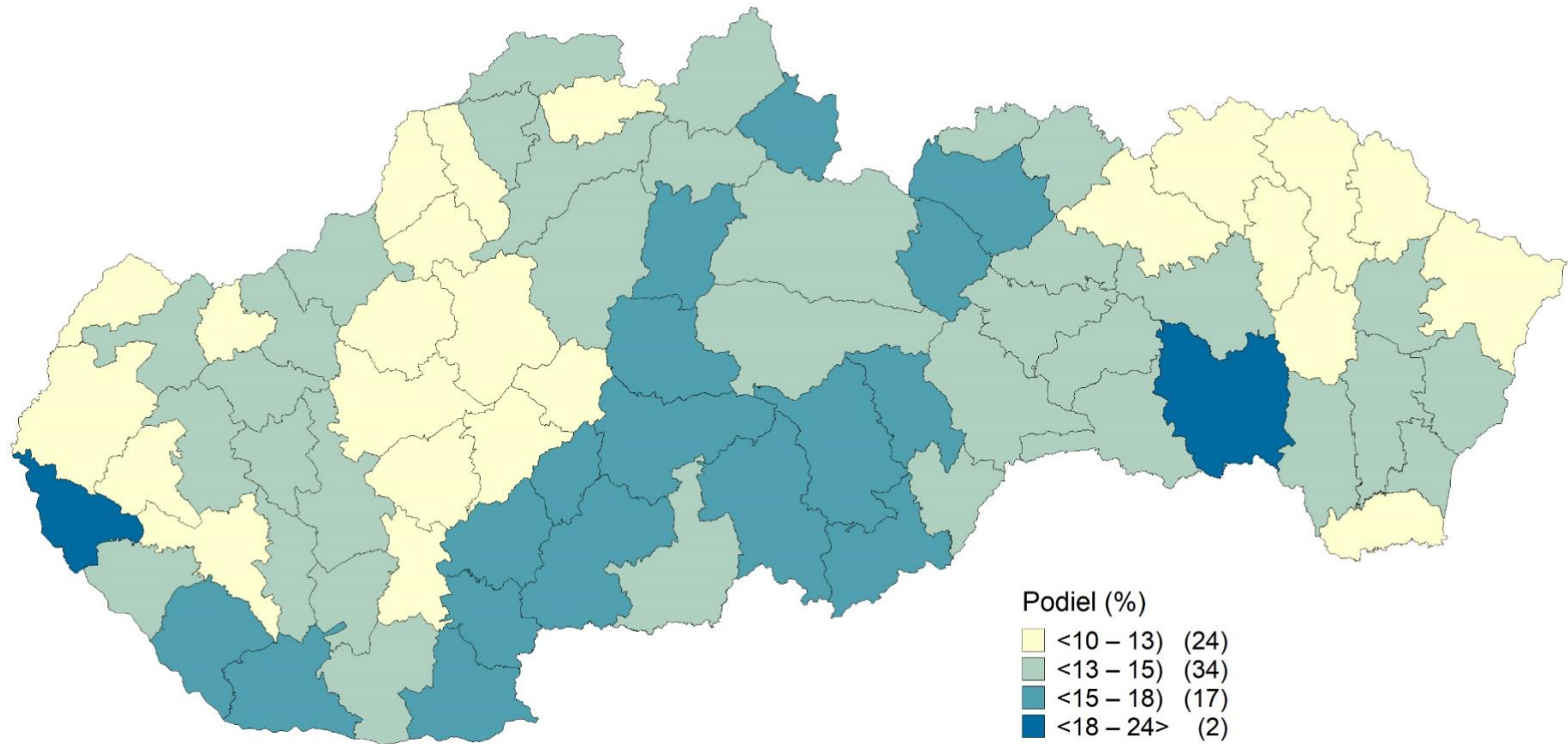
II.20: Priemerný počet detí na jednu ženu vo veku 35 – 49 rokov v okresoch Slovenska podľa sčítania ľudu 1930

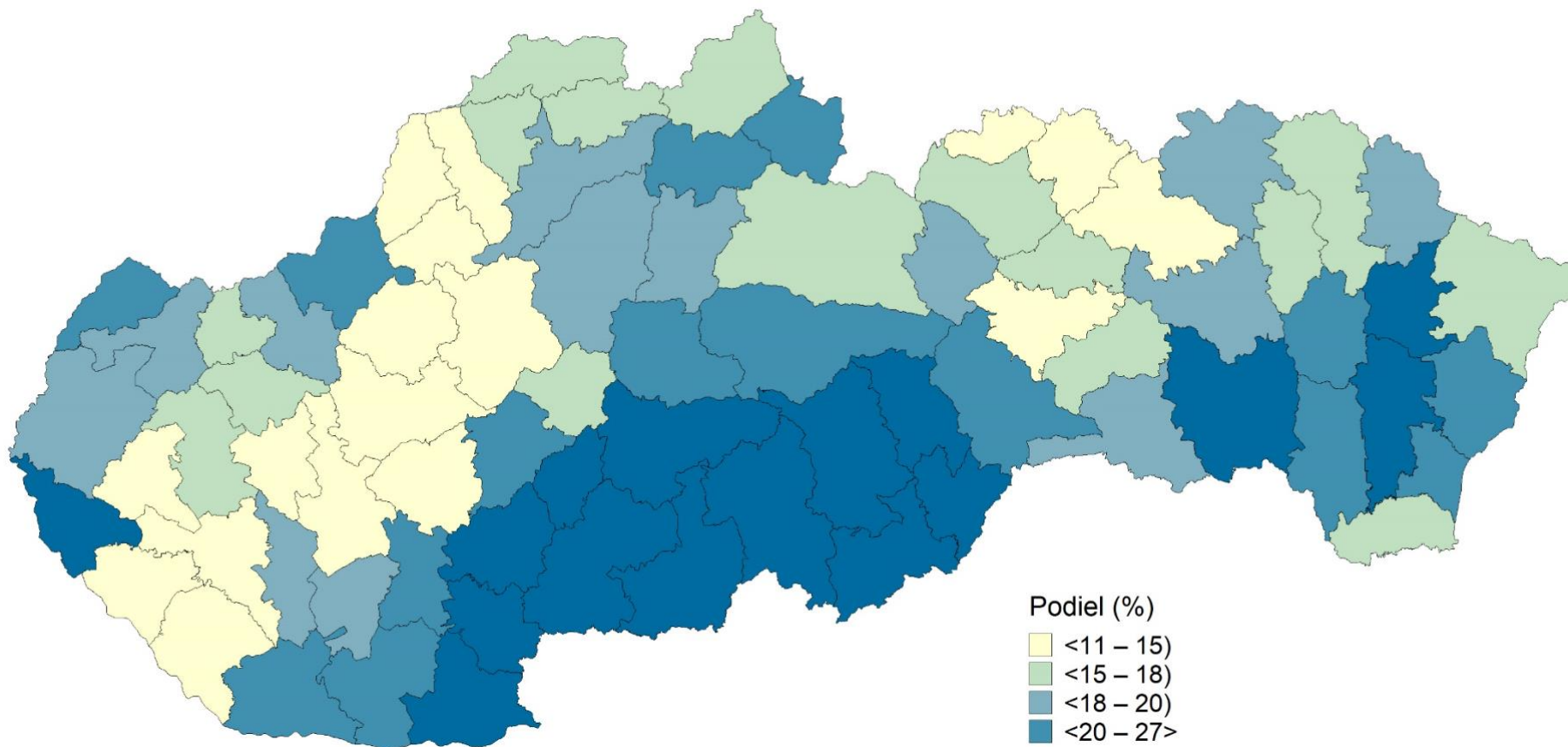
II.21: Priemerný počet detí na jednu ženu vo veku do 25 rokov v okresoch Slovenska podľa sčítania ľudu 1930

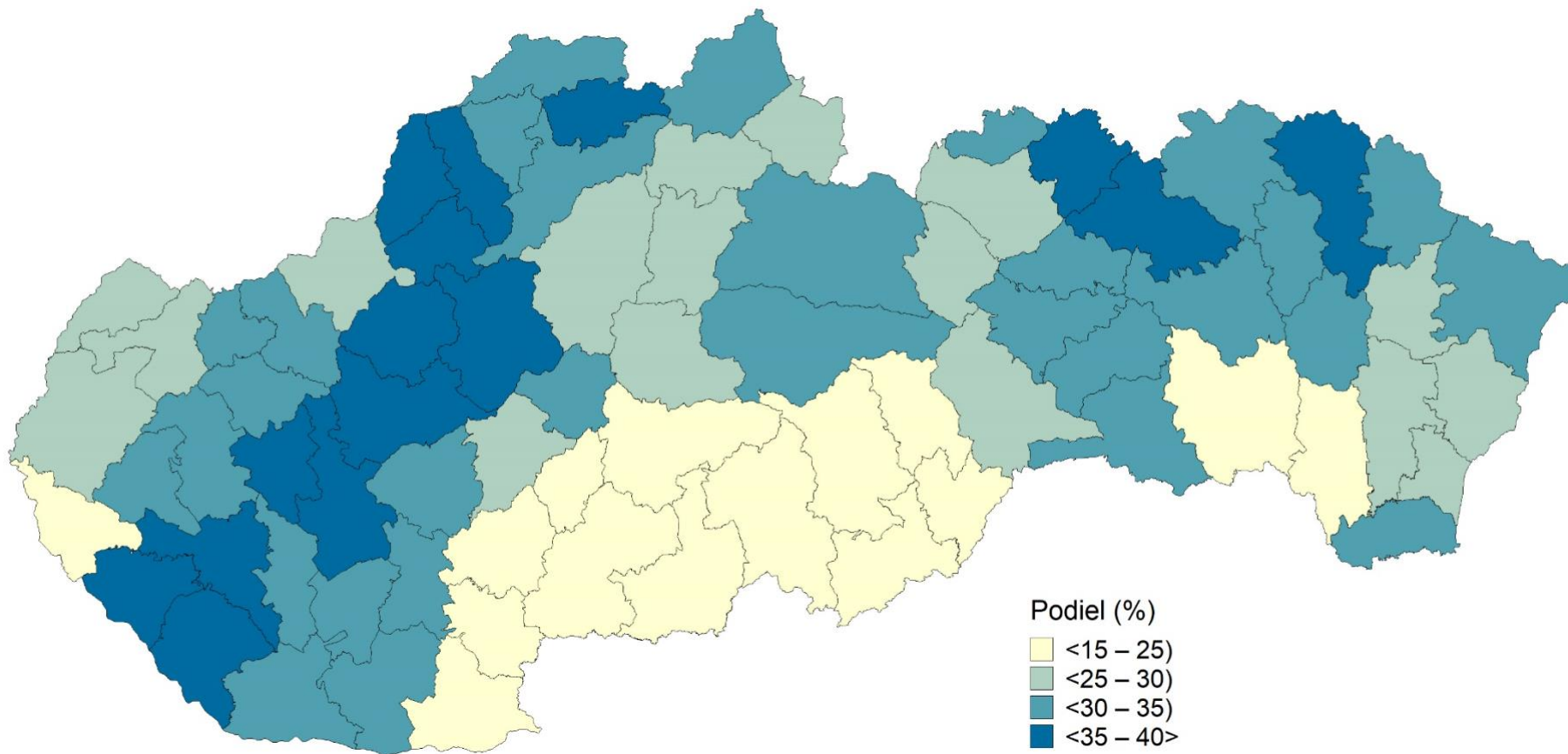
II.22: Podiel bezdetných žien v okresoch Slovenska podľa sčítania ľudu 1930

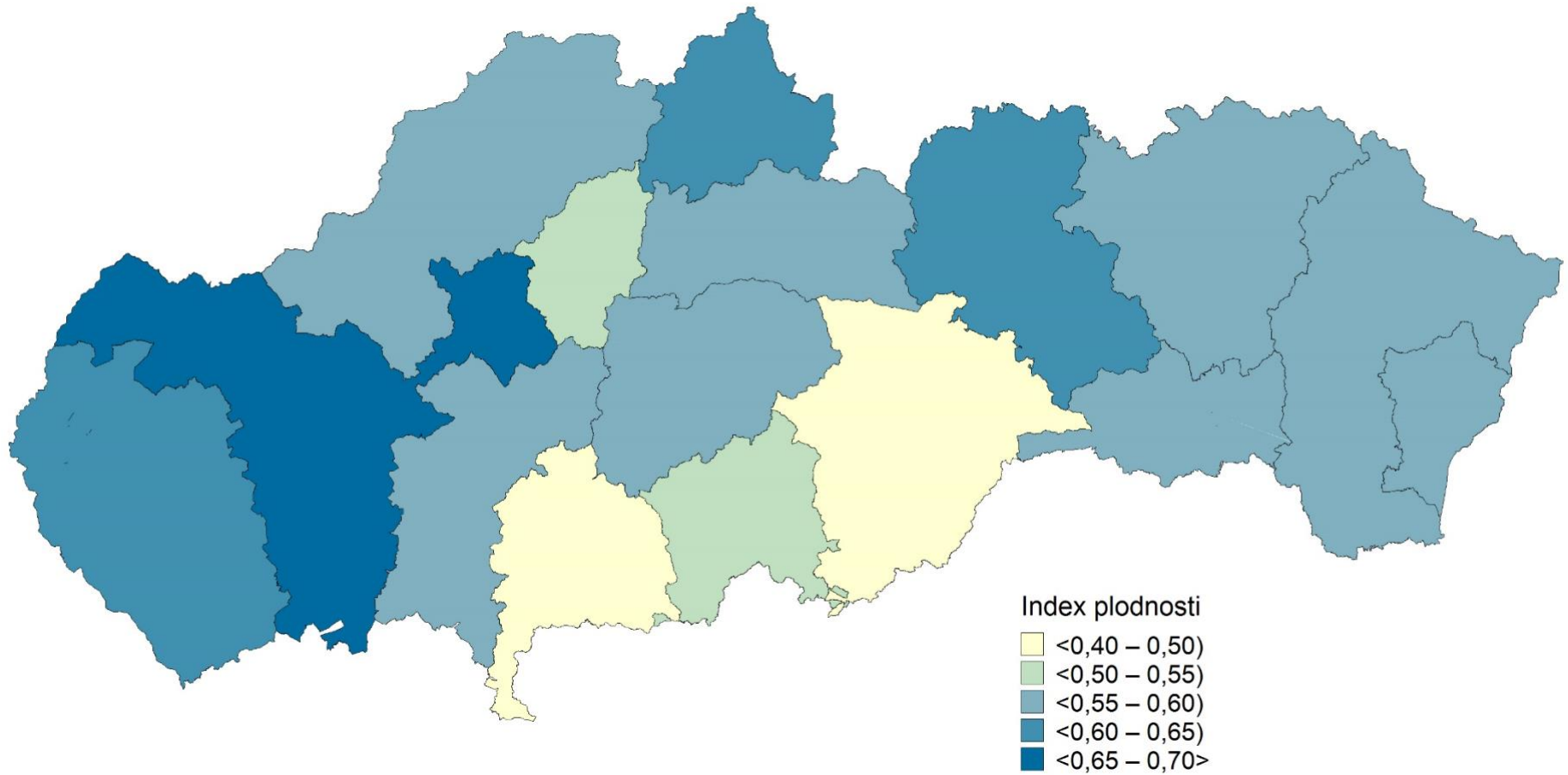
II.23: Podiel žien s jedným dieťaťom v okresoch Slovenska podľa sčítania ľudu 1930

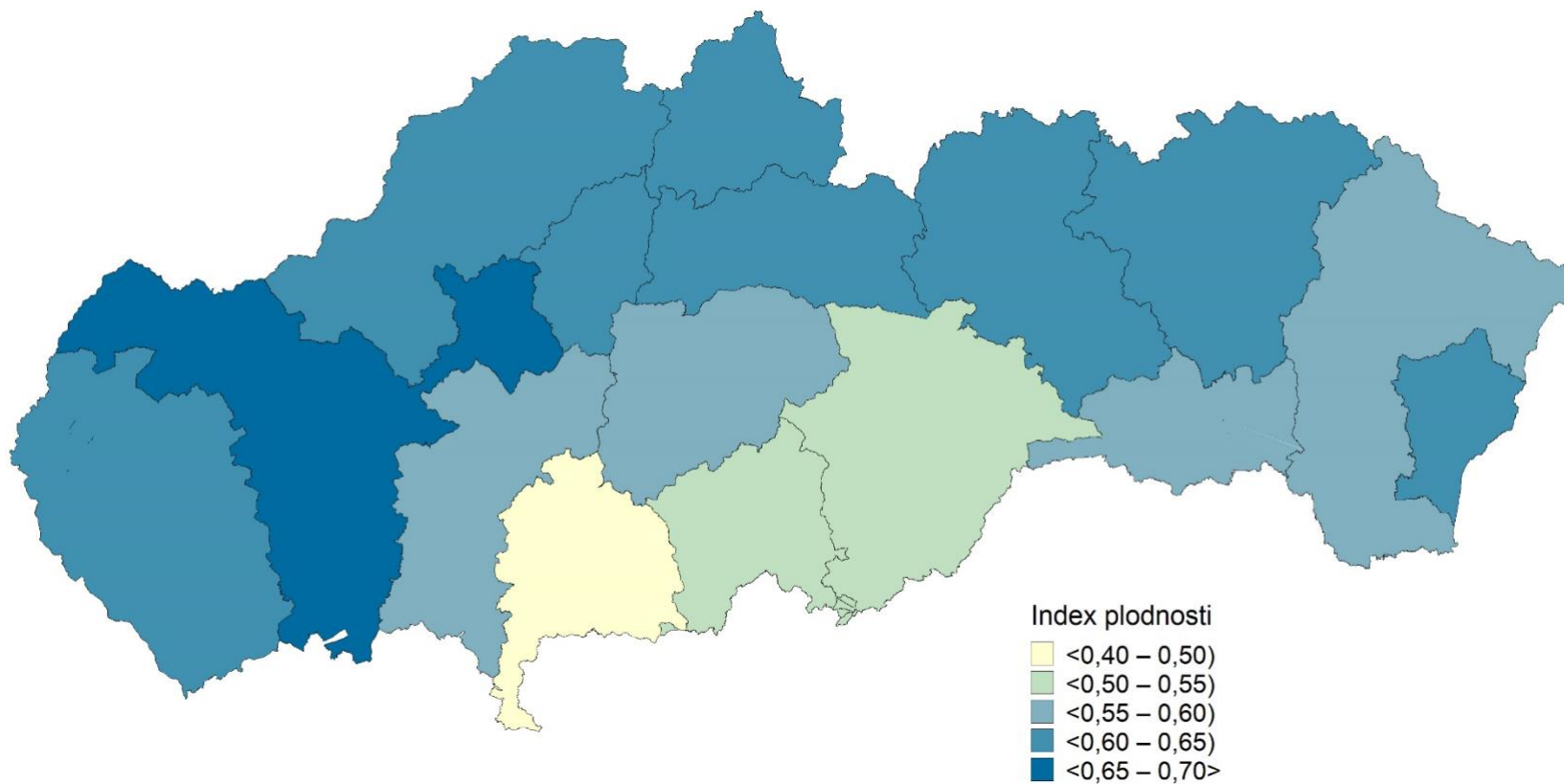
II.24: Podiel žien s piatimi a viac deťmi v okresoch Slovenska podľa sčítania ľudu 1930

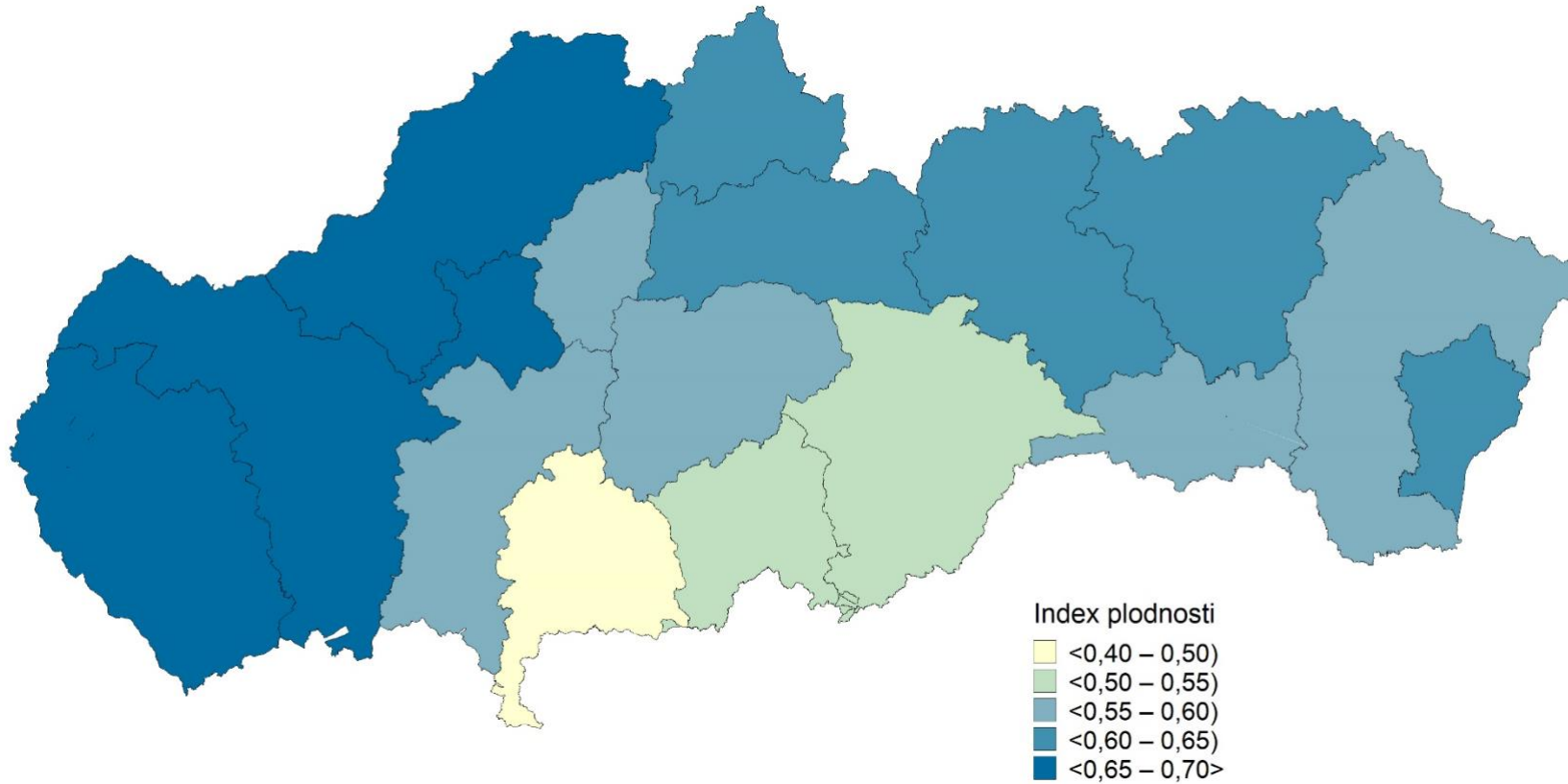
II.25: Index manželskej plodnosti žien v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1880

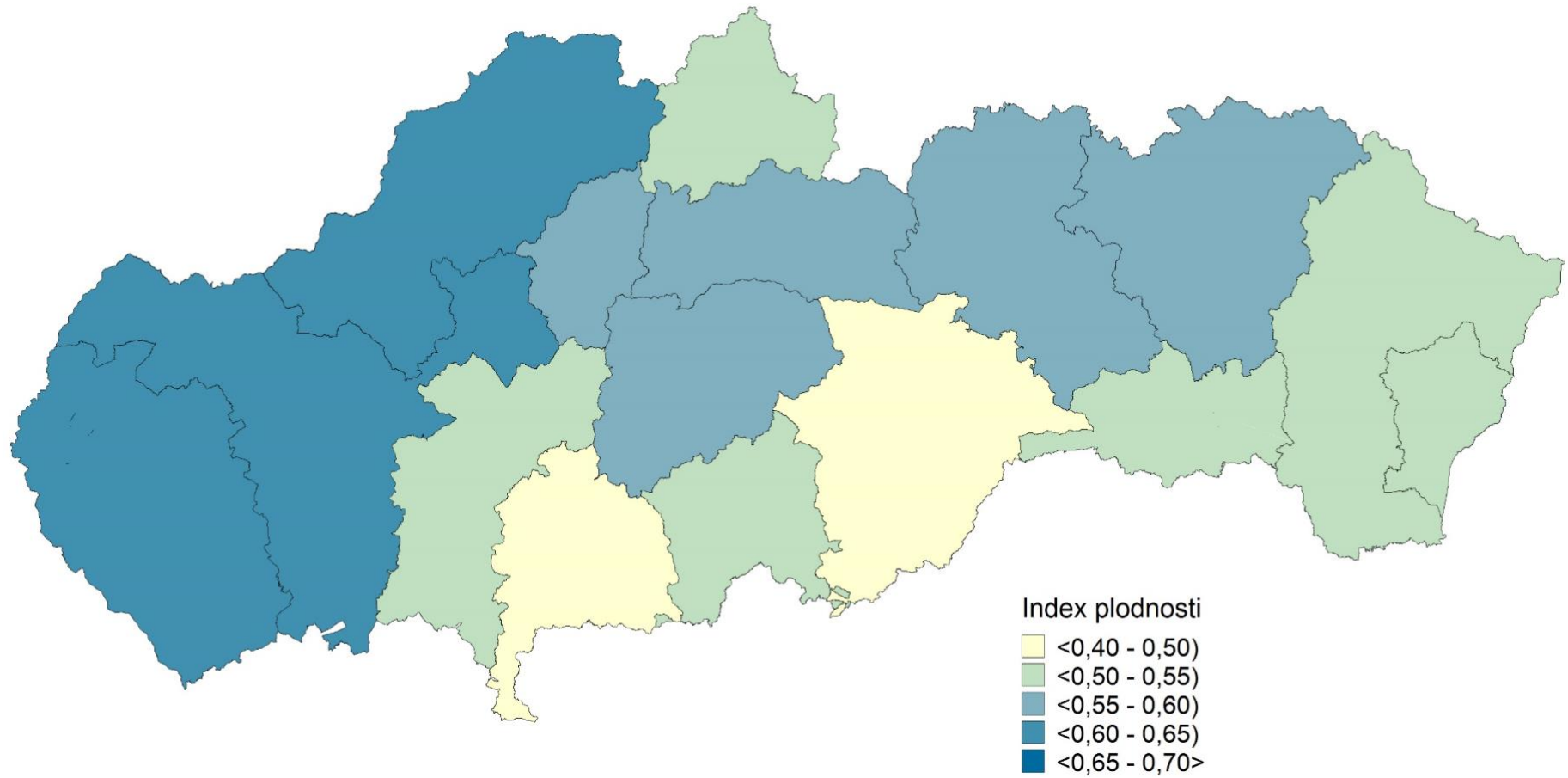
II.26: Index manželskej plodnosti žien v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1890

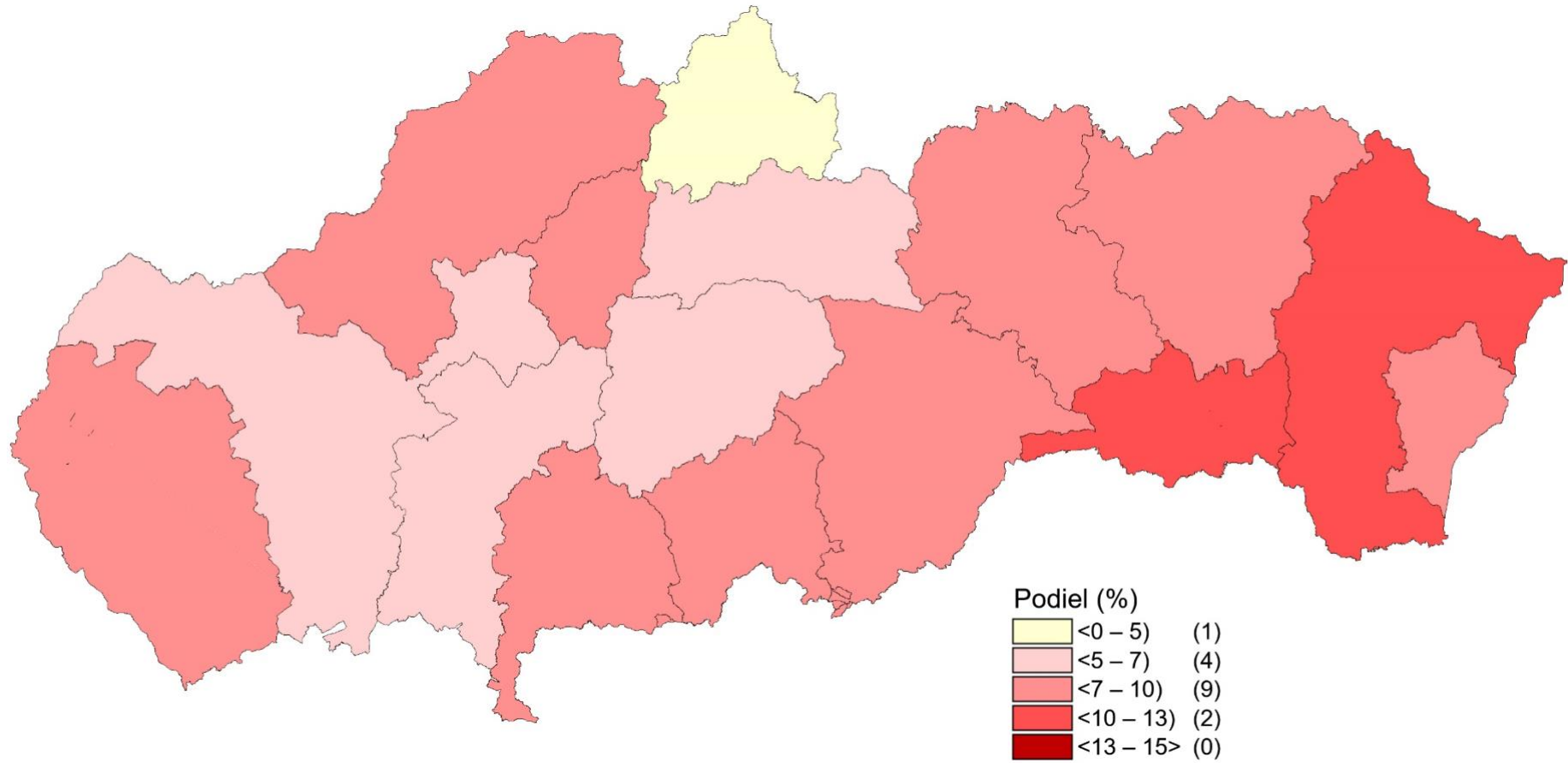
II.27: Index manželskej plodnosti žien v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1900

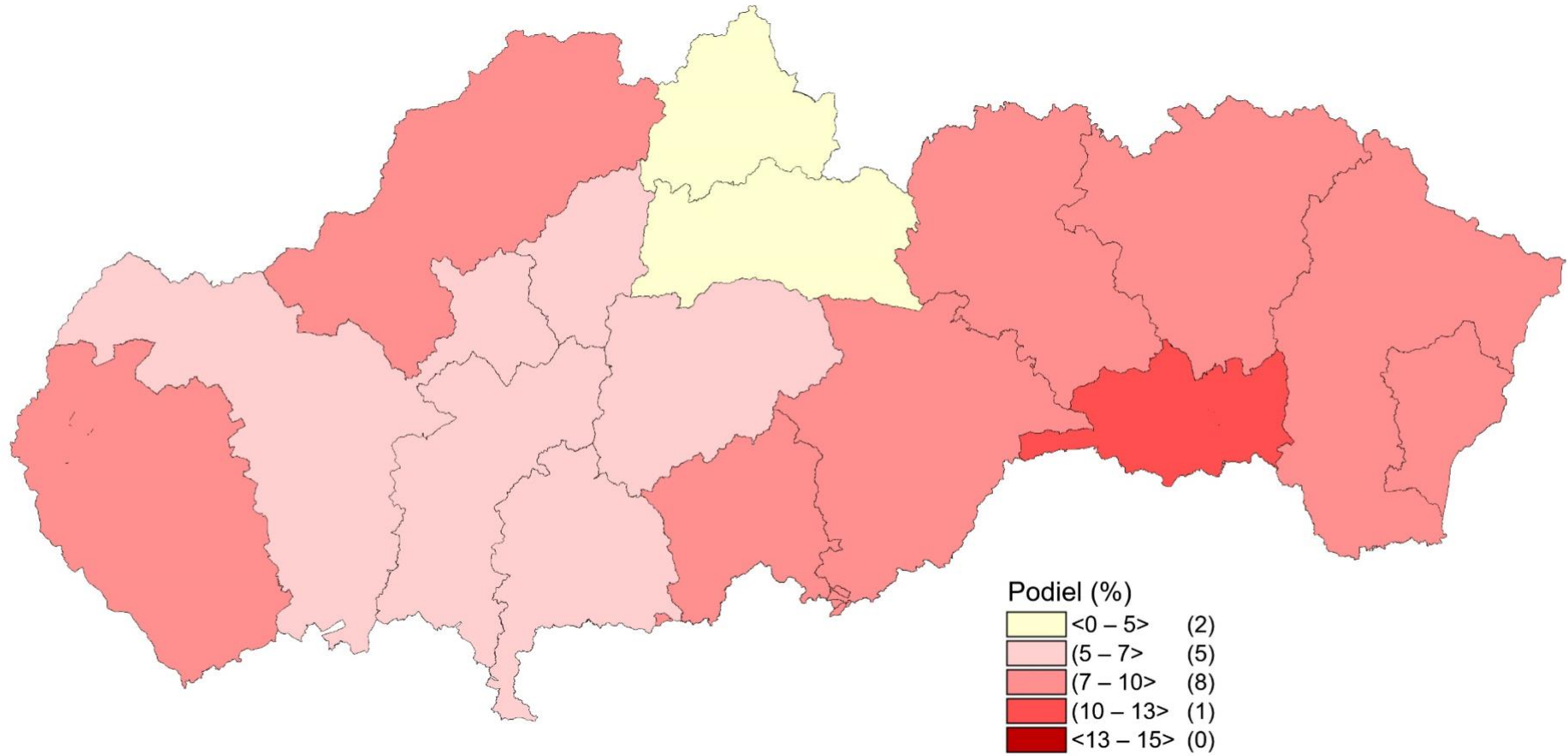
II.28: Index manželskej plodnosti žien v župách Slovenska podľa sčítania ľudu 1910

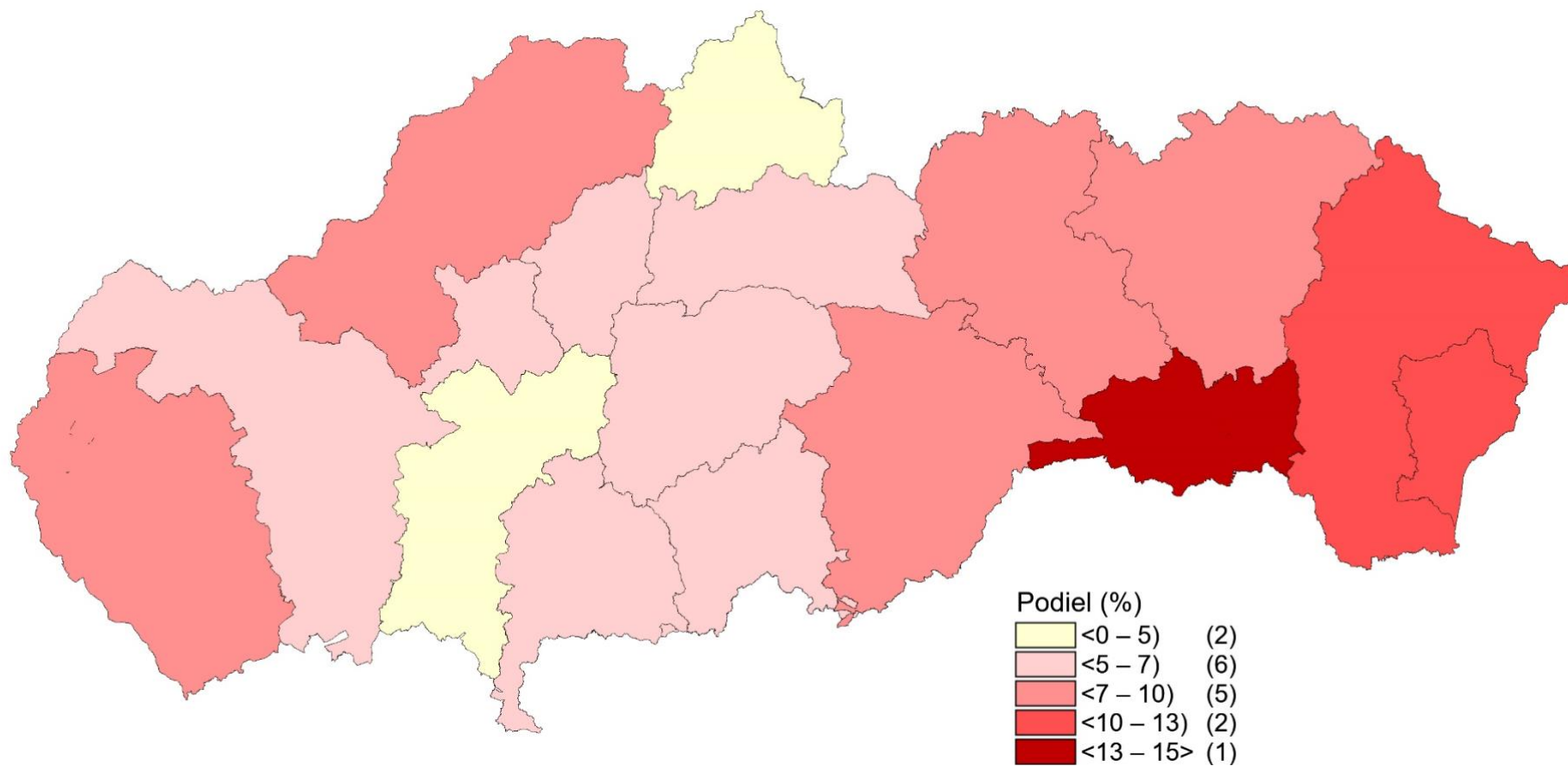
II.29: Podiel detí narodených mimo manželstva v župách Slovenska v rokoch 1890 – 1893

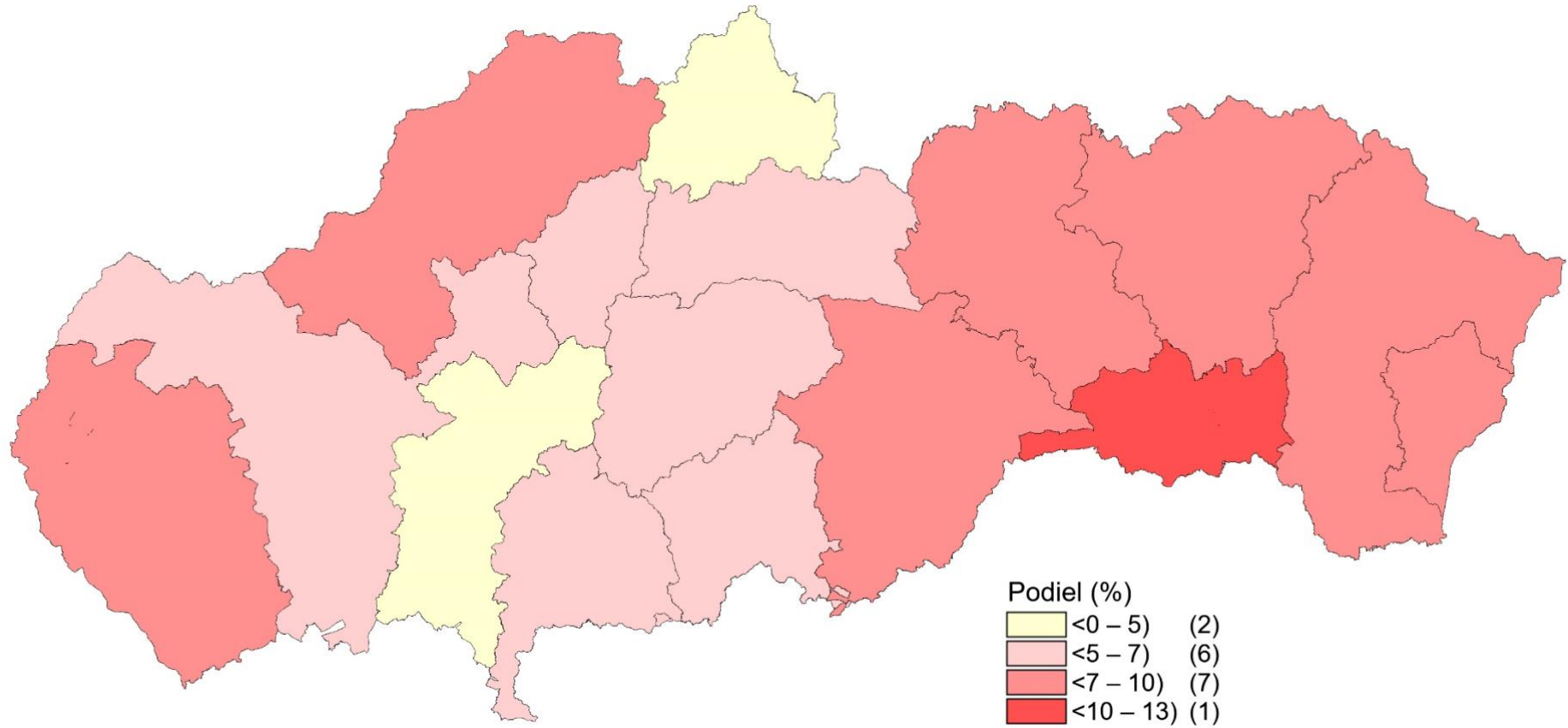
II.30: Podiel detí narodených mimo manželstva v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1904

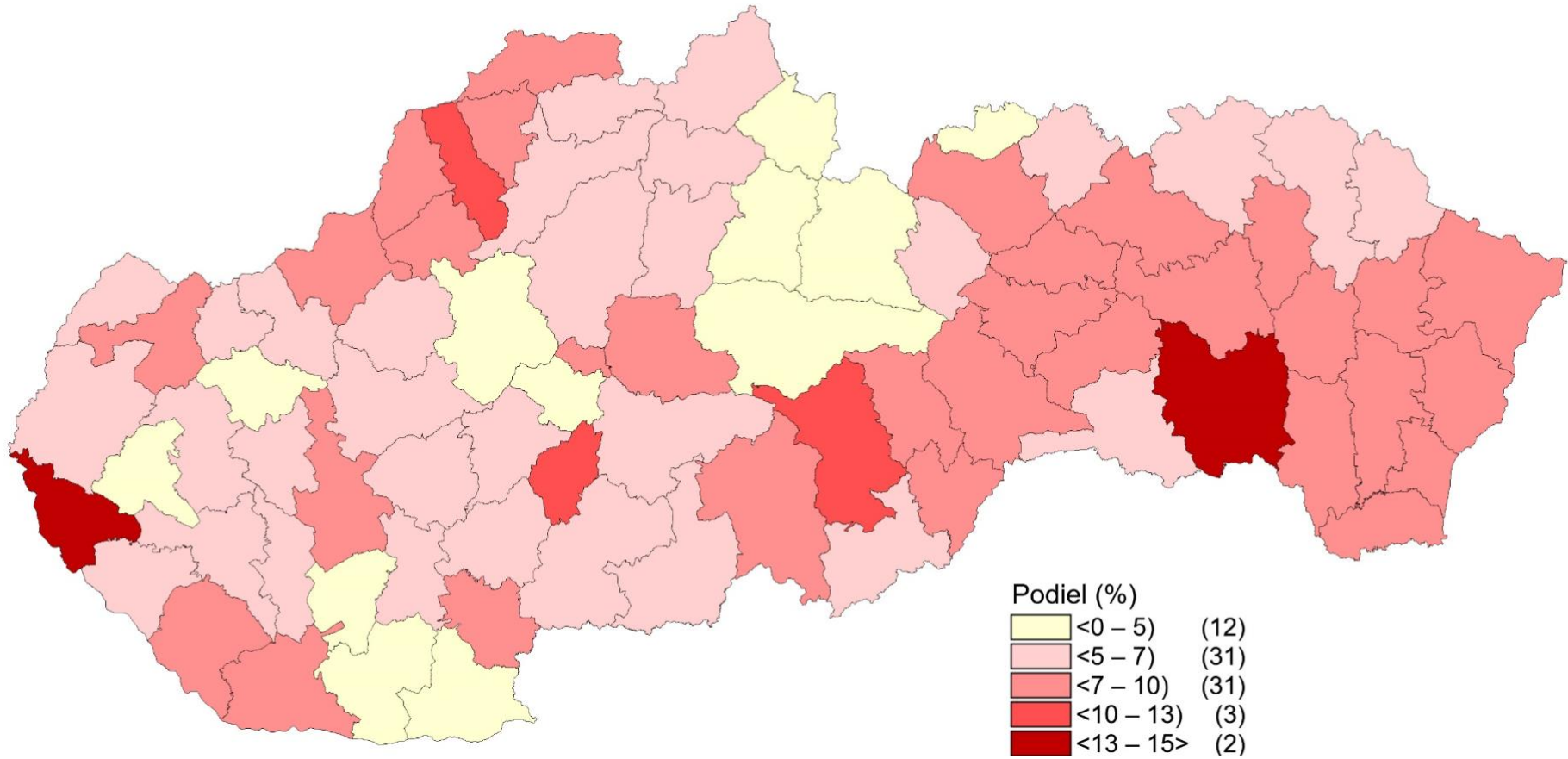
II.31: Podiel detí narodených mimo manželstva v župách Slovenska v rokoch 1905 – 1909

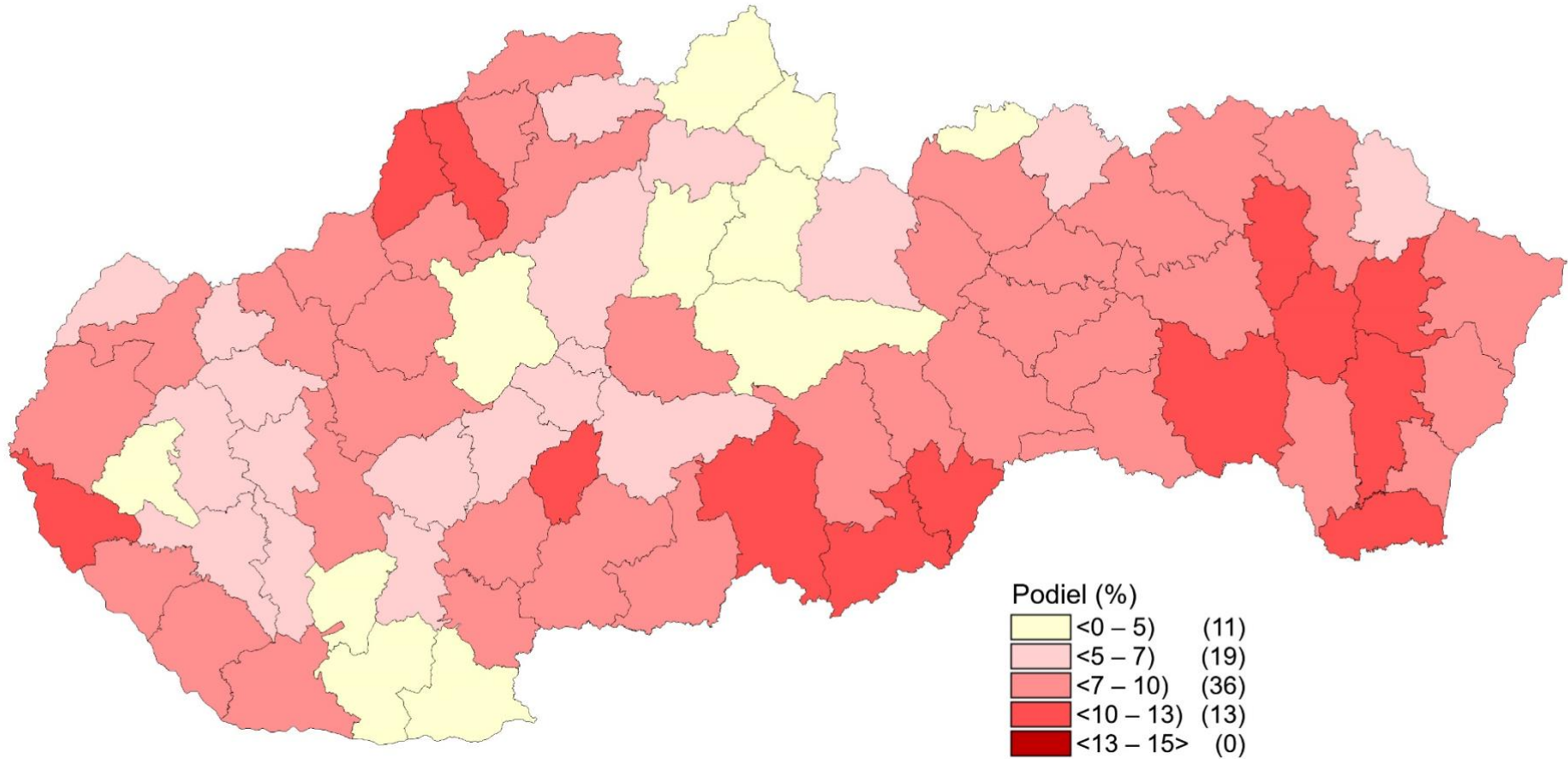
II.32: Podiel detí narodených mimo manželstva v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1912

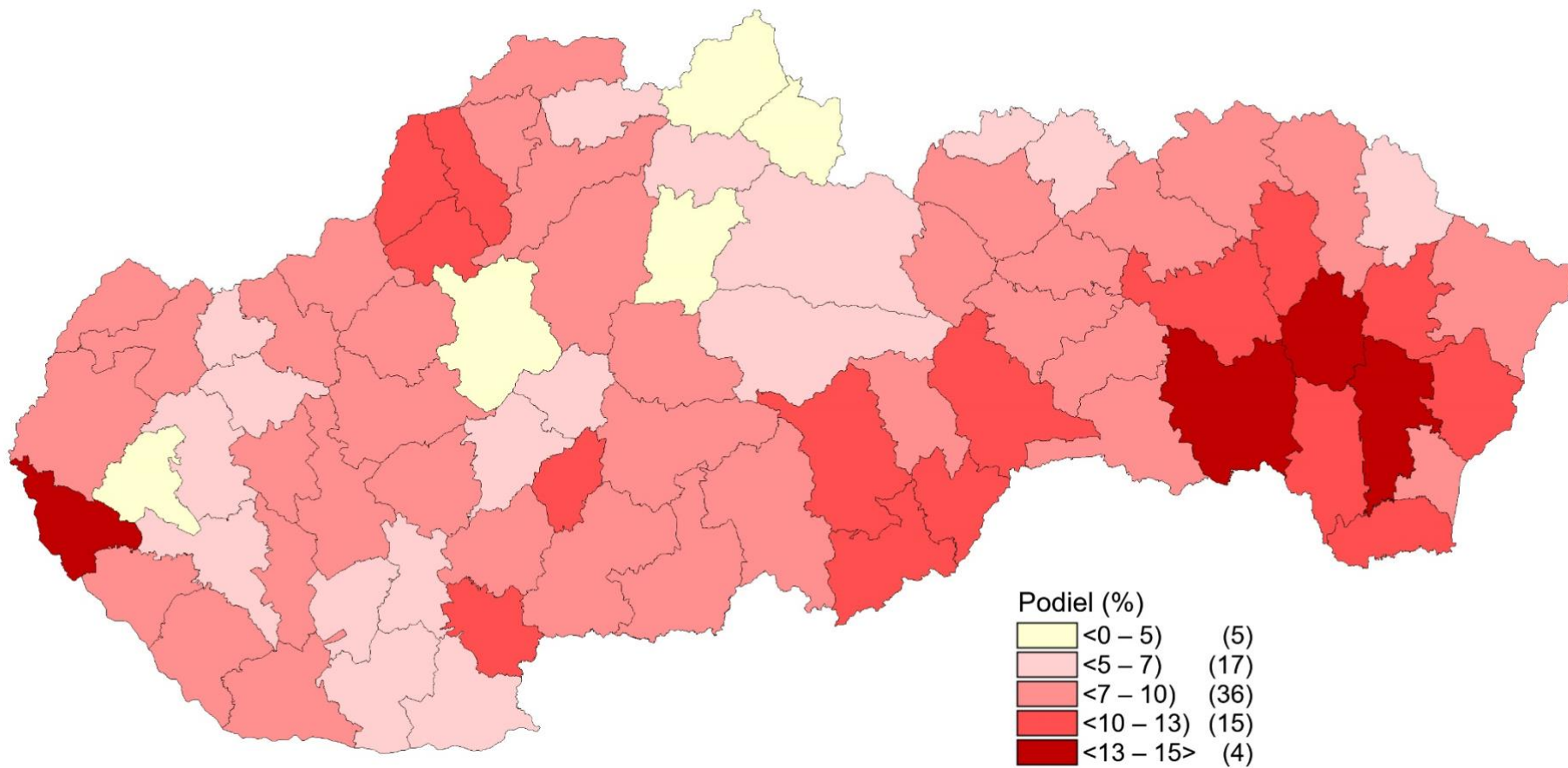
II.33: Podiel detí narodených mimo manželstva v okresoch Slovenska v rokoch 1921 – 1924

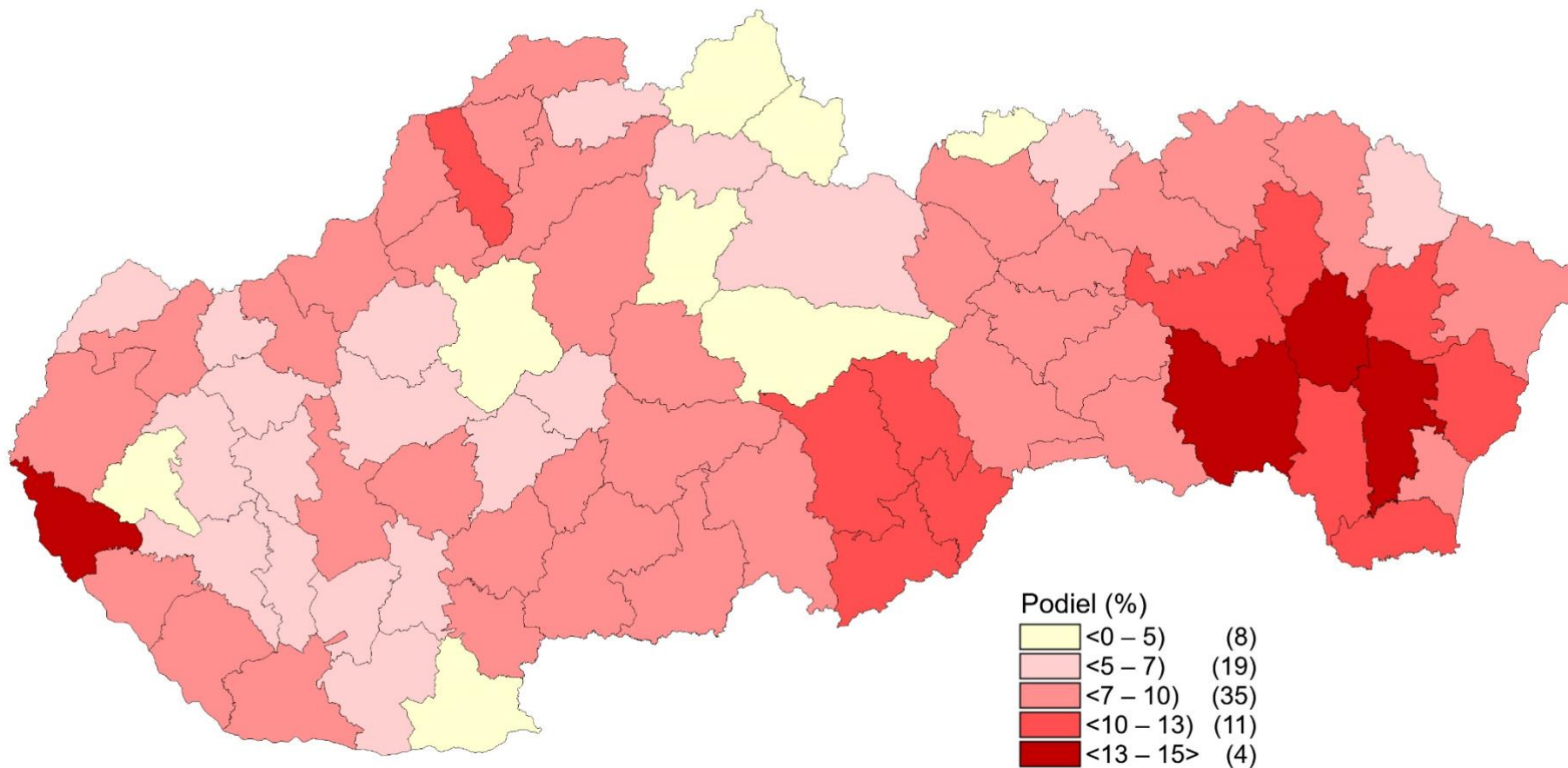
II.34: Podiel detí narodených mimo manželstva v okresoch Slovenska v rokoch 1925 – 1928

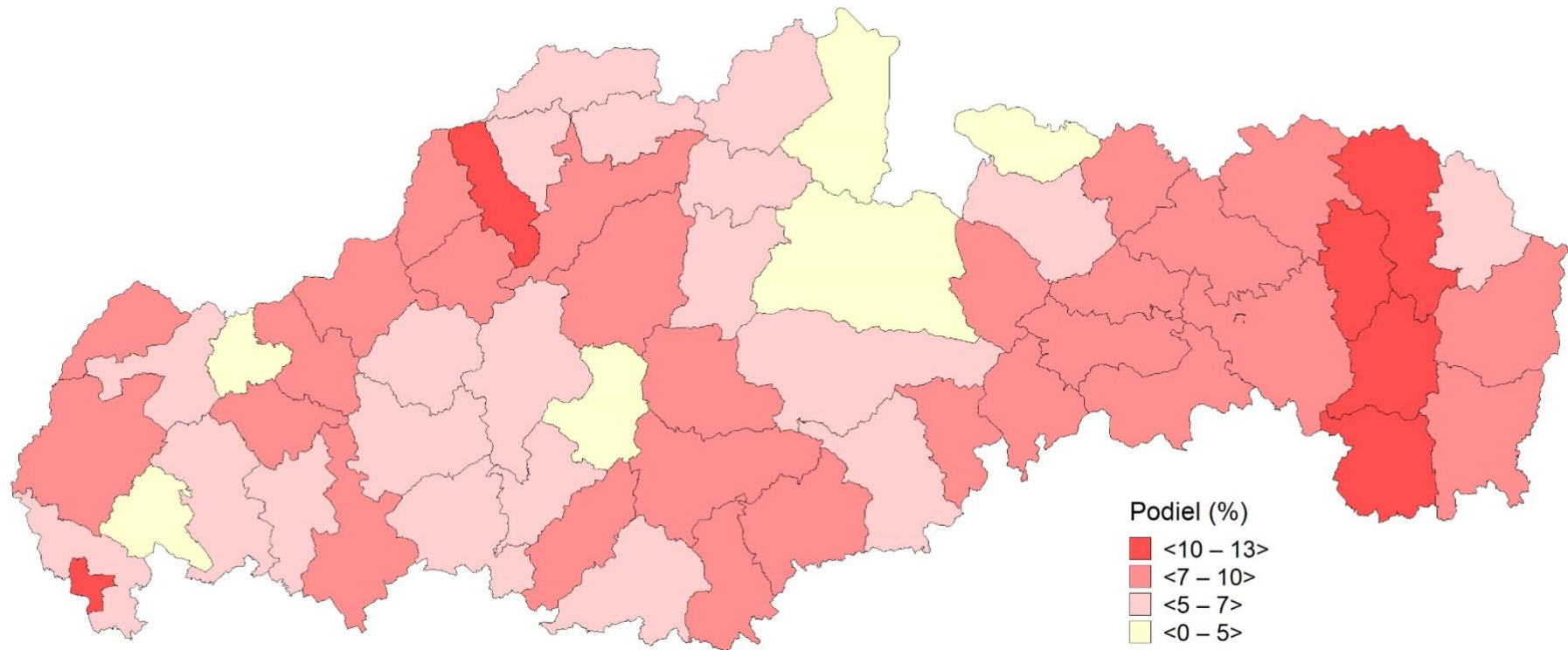
II.35: Podiel detí narodených mimo manželstva v okresoch Slovenska v rokoch 1929 – 1933

II.36: Podiel detí narodených mimo manželstva v okresoch Slovenska v rokoch 1934 – 1937

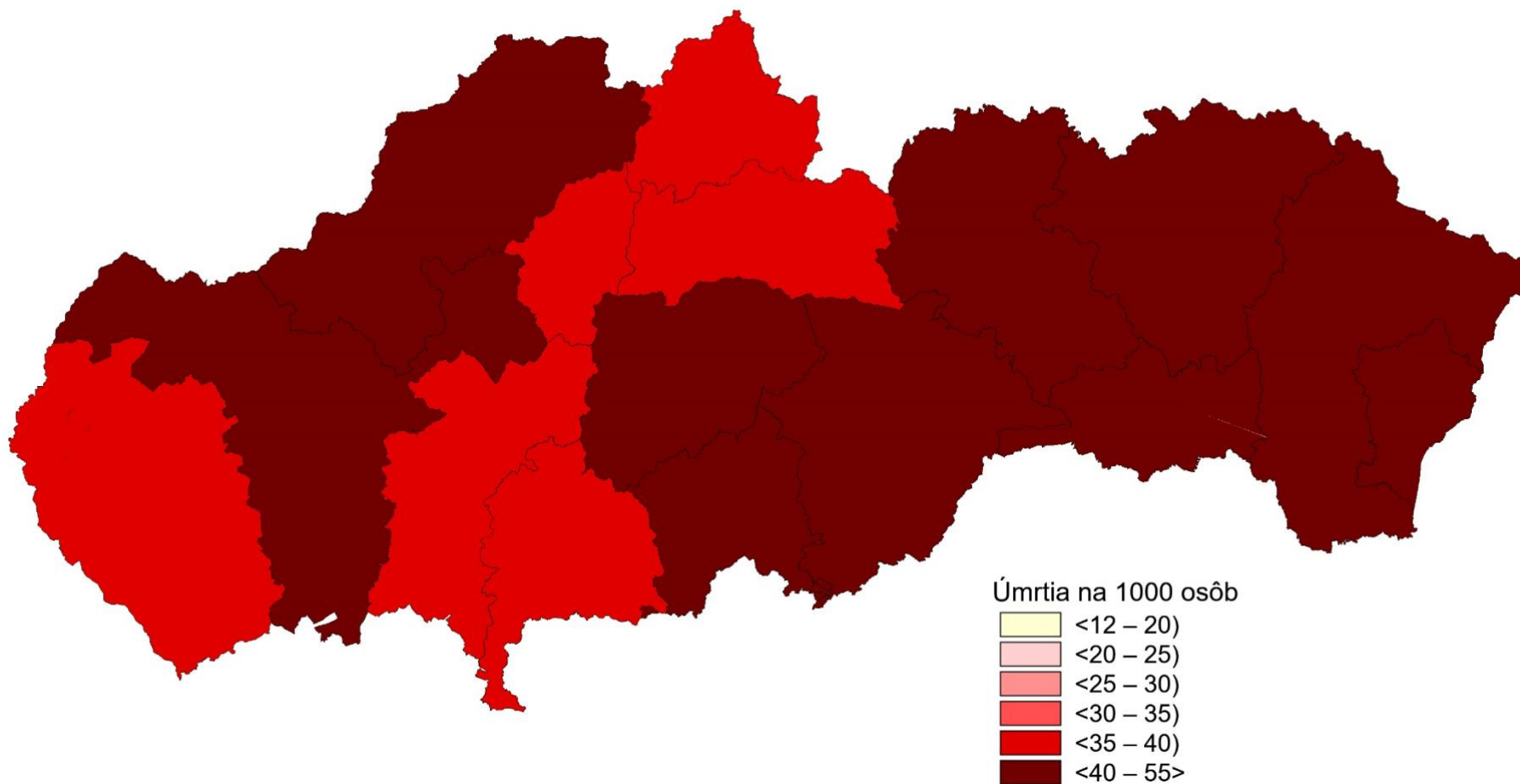

II.37: Podiel detí narodených mimo manželstva v okresoch Slovenska v rokoch 1939 – 1942

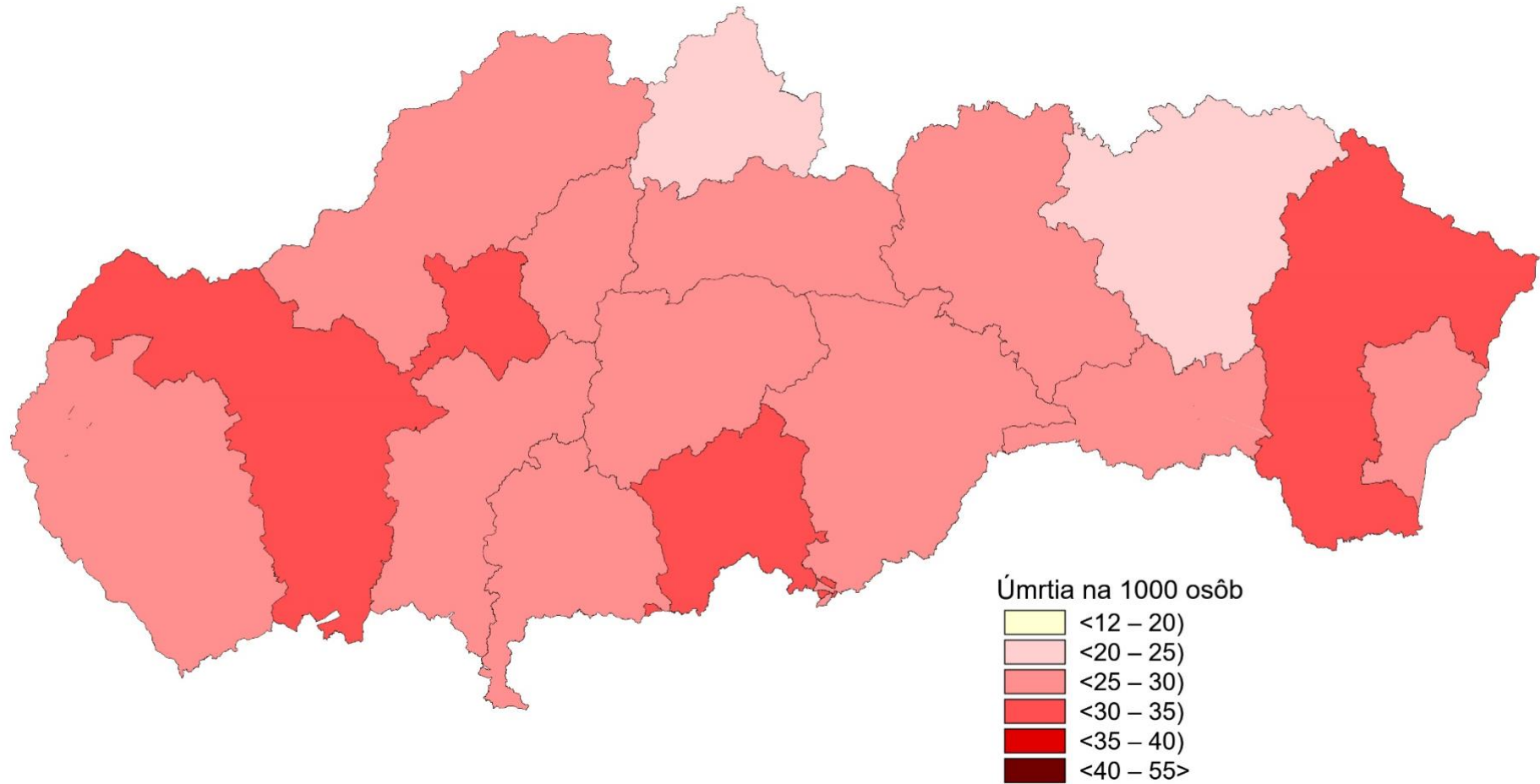

III. Úmrtnost'

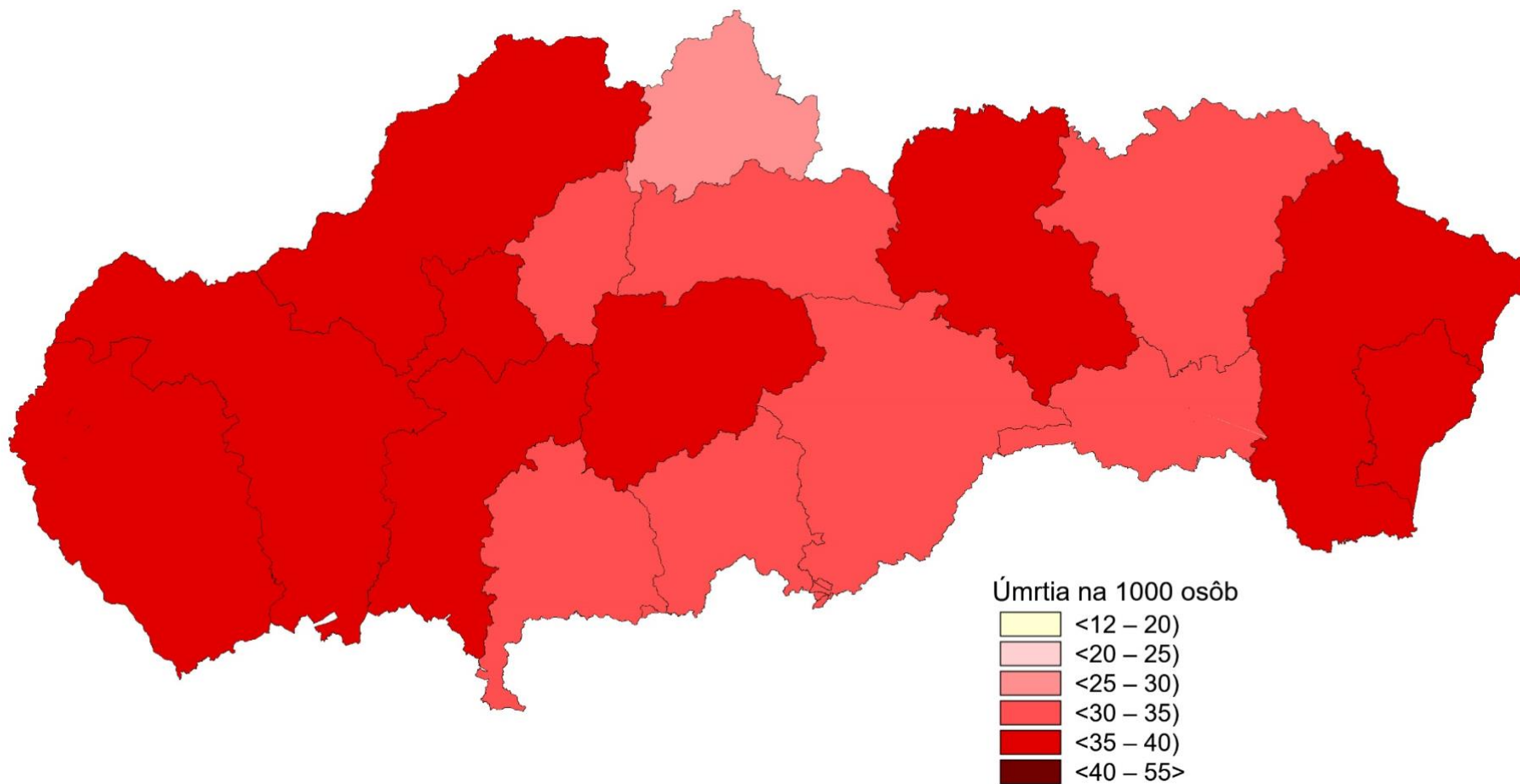
III.1: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1870 – 1874

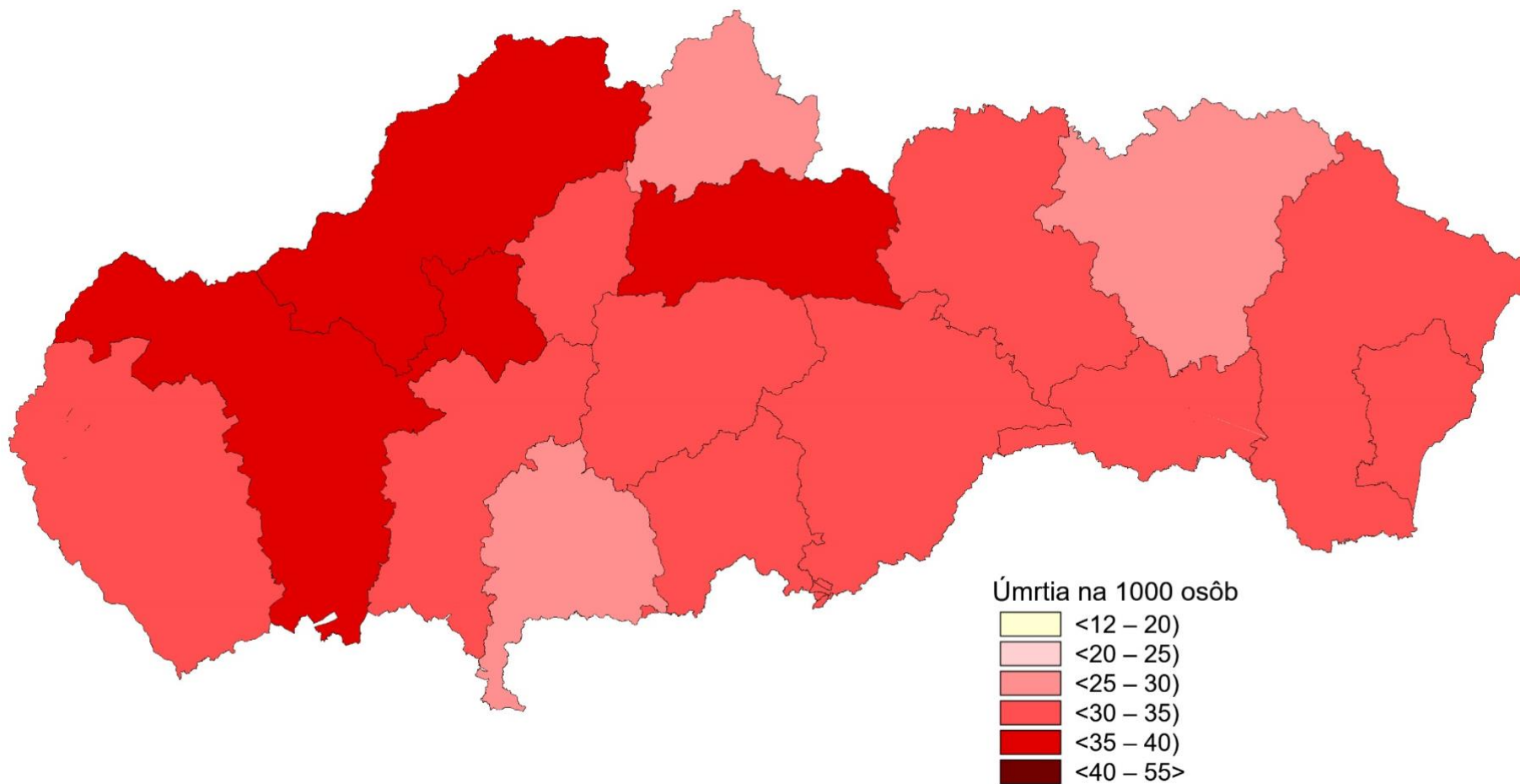
III.2: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1875 – 1879

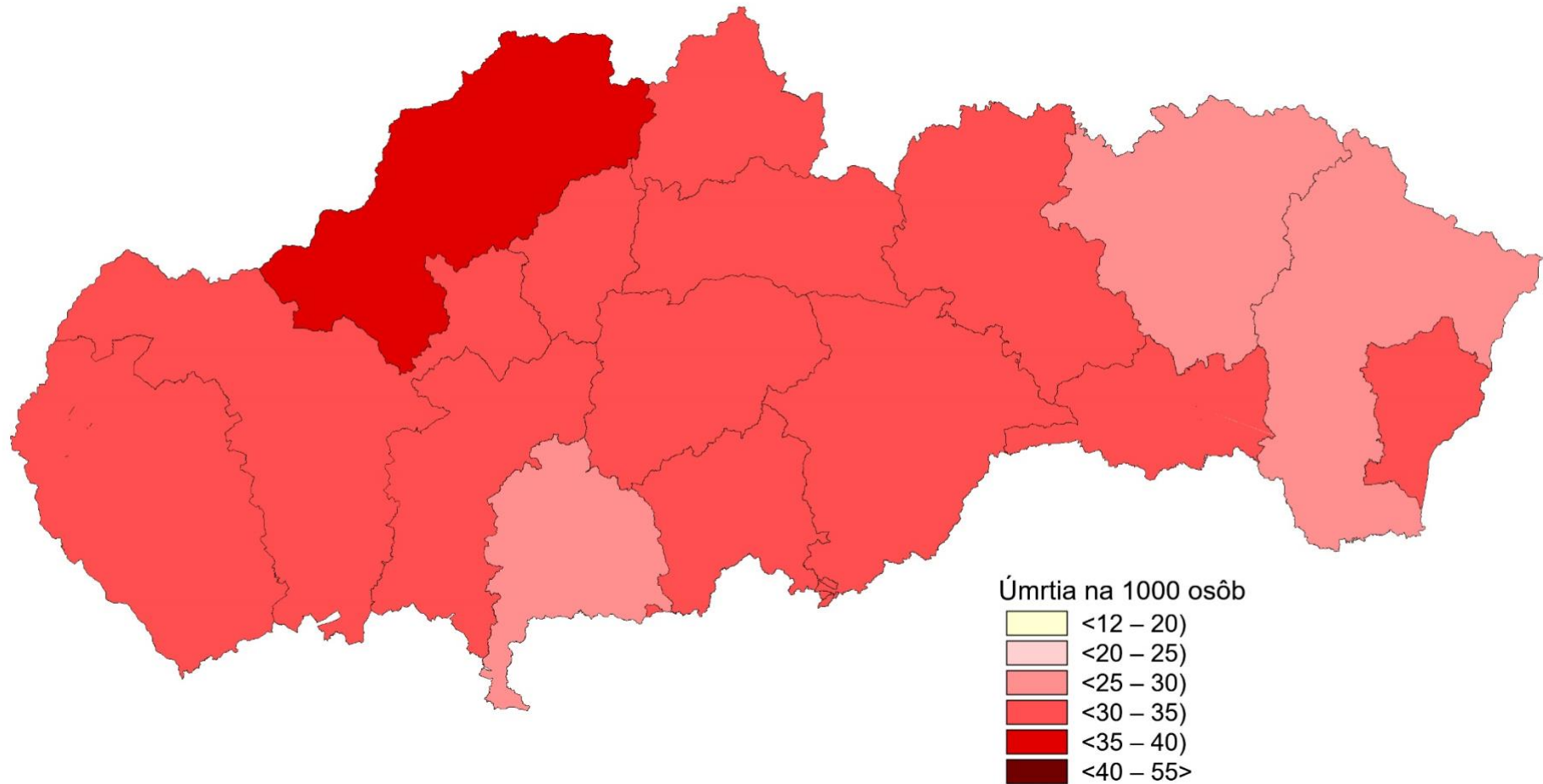
III.3: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1880 – 1884

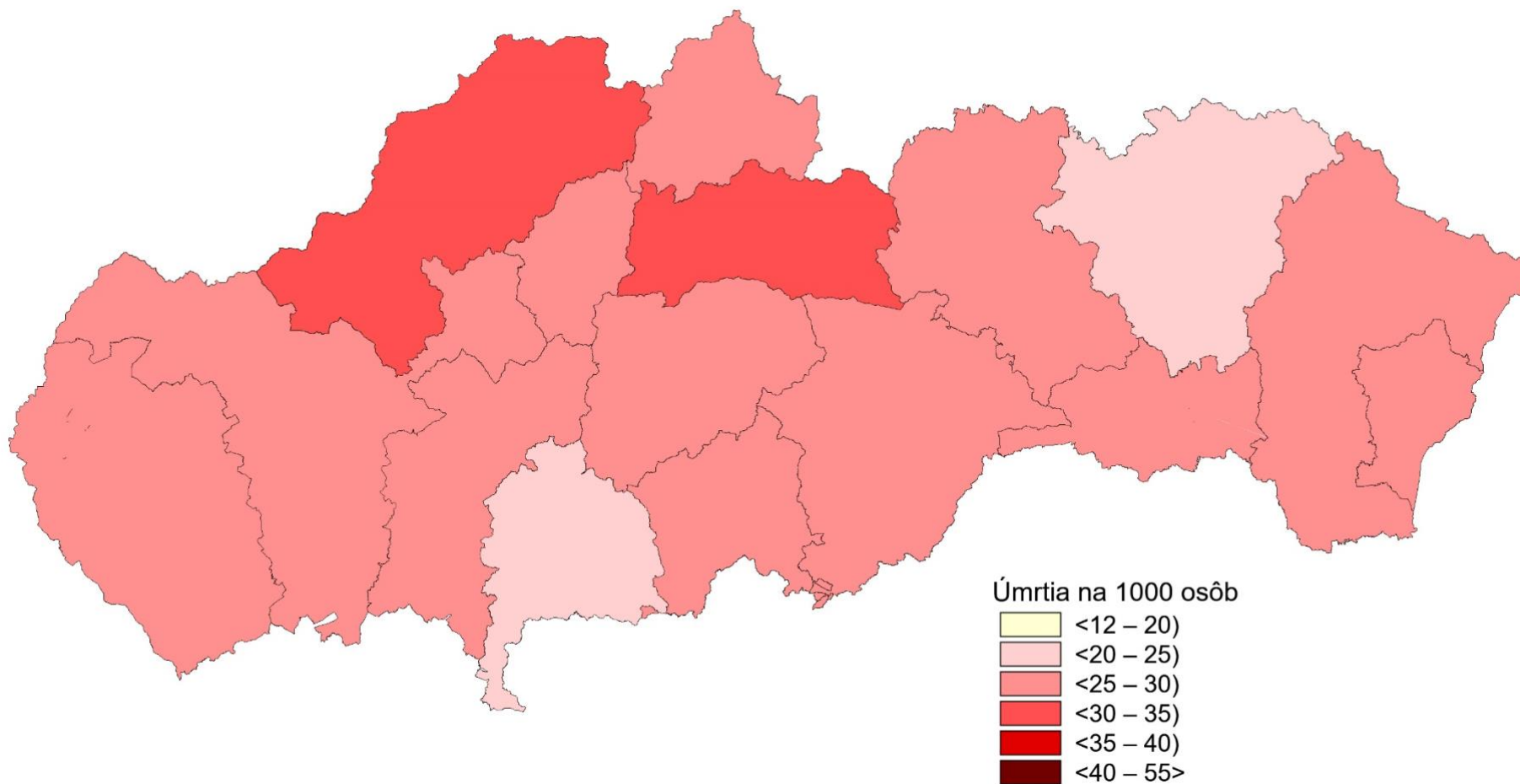
III.4: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1885 – 1889

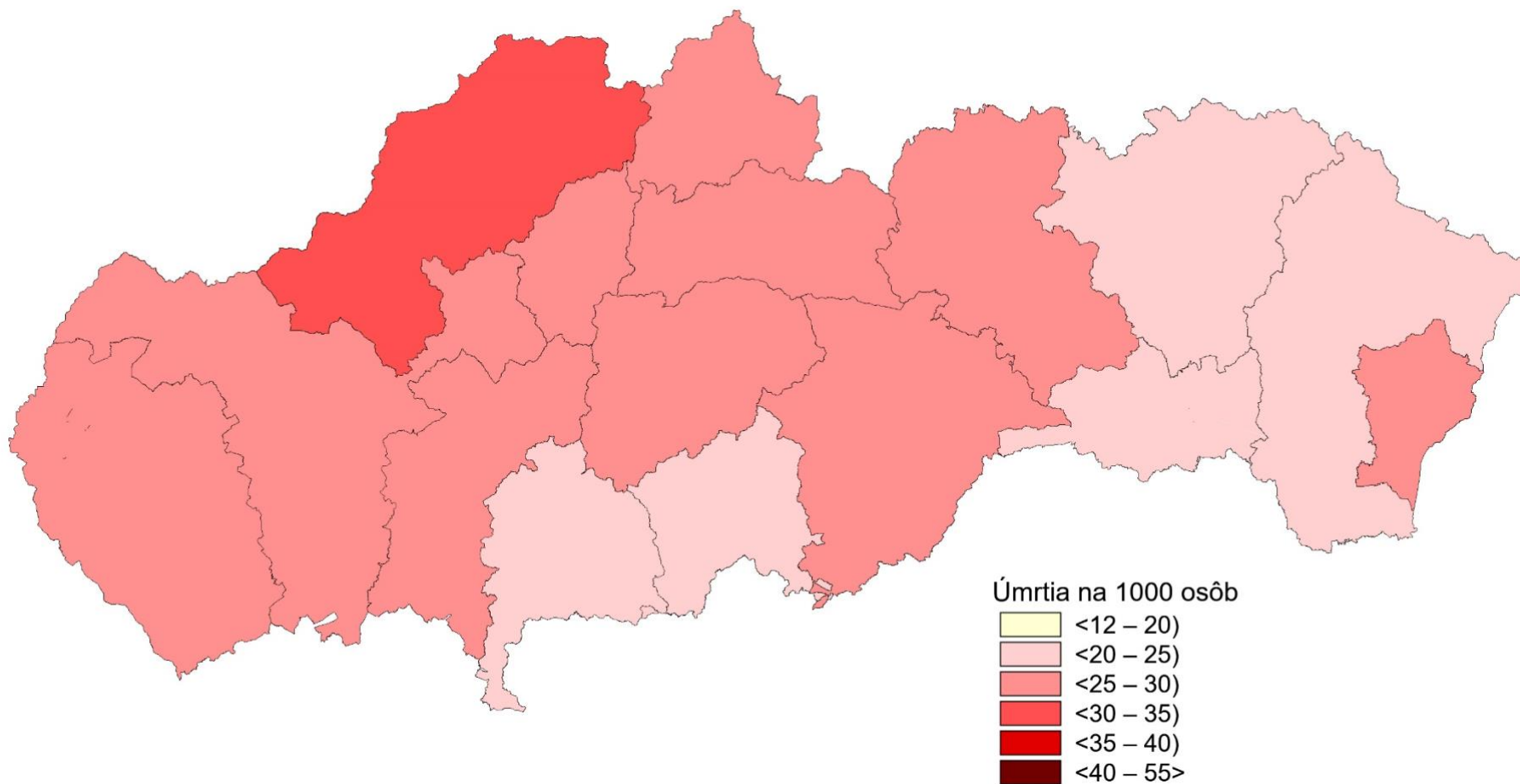
III.5: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1890 – 1894

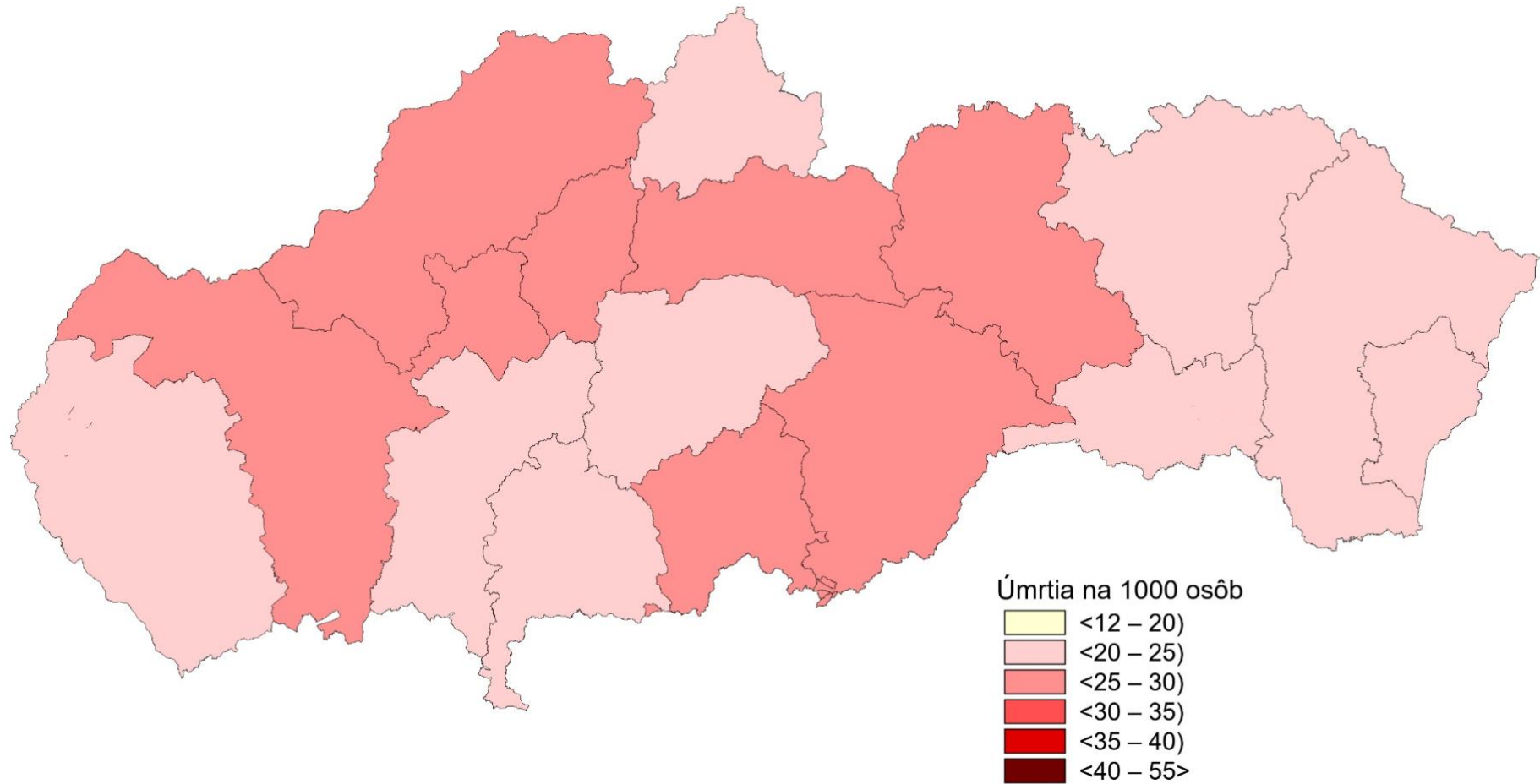
III.6: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1895 – 1899

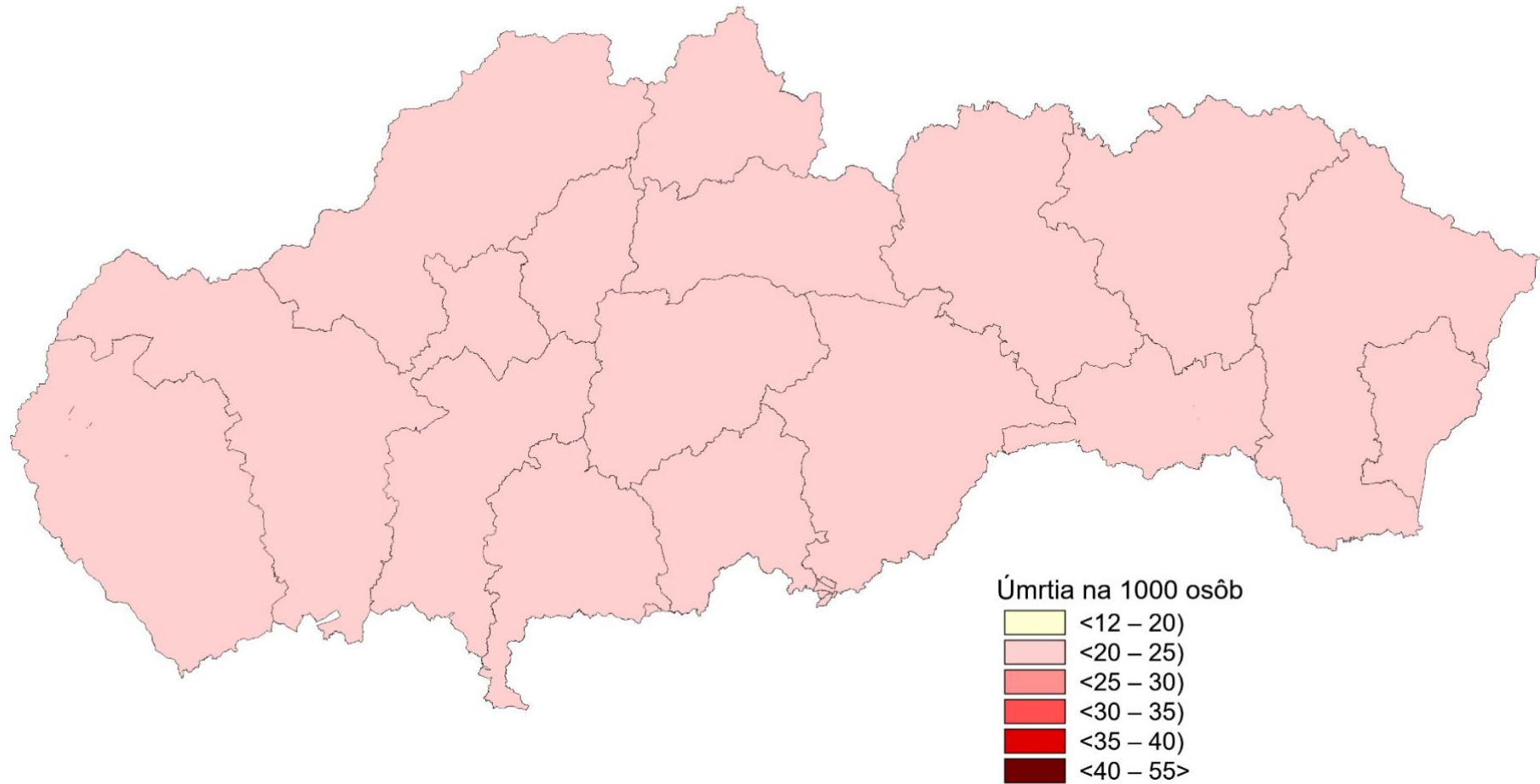
III.7: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1904

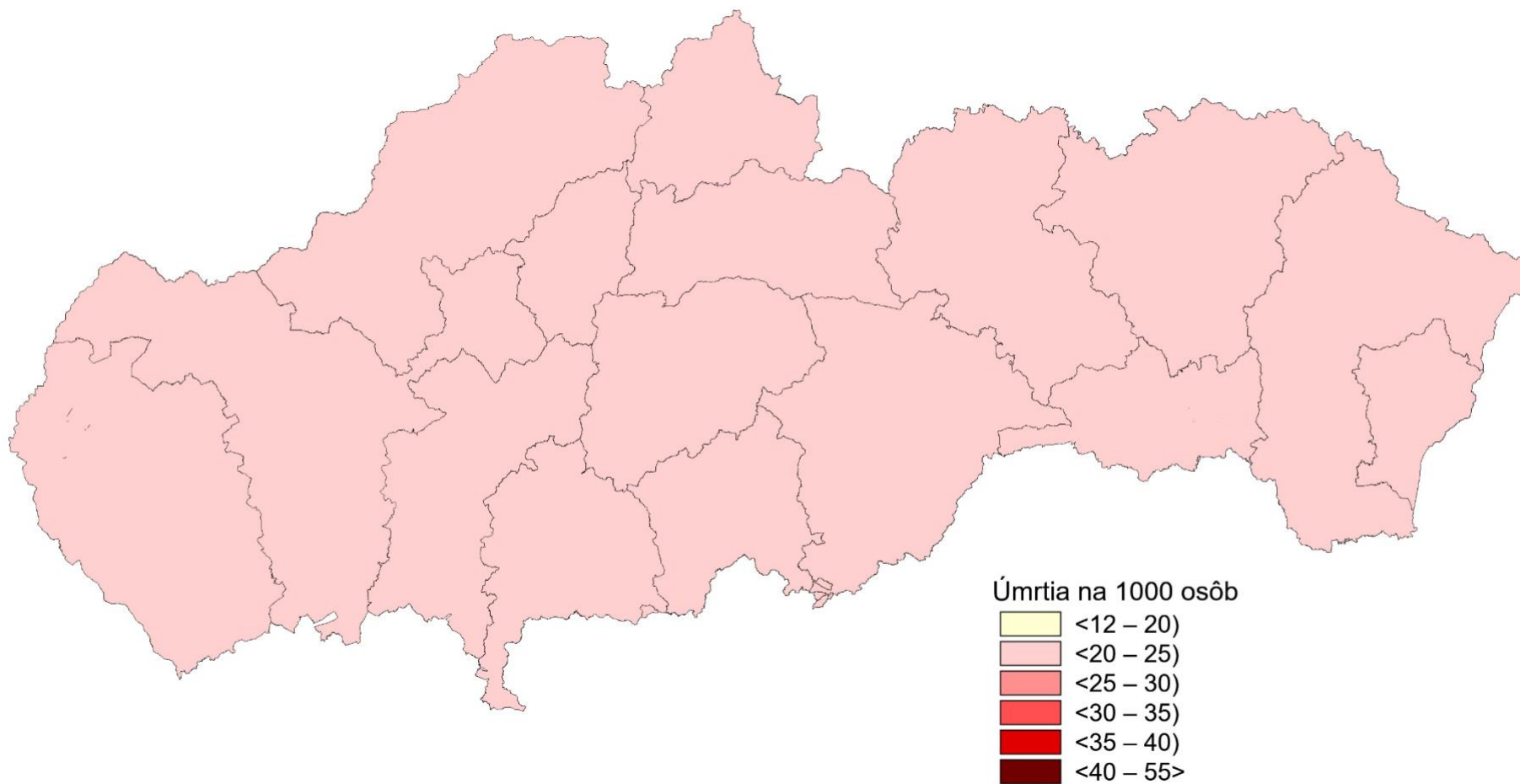
III.8: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1905 – 1909

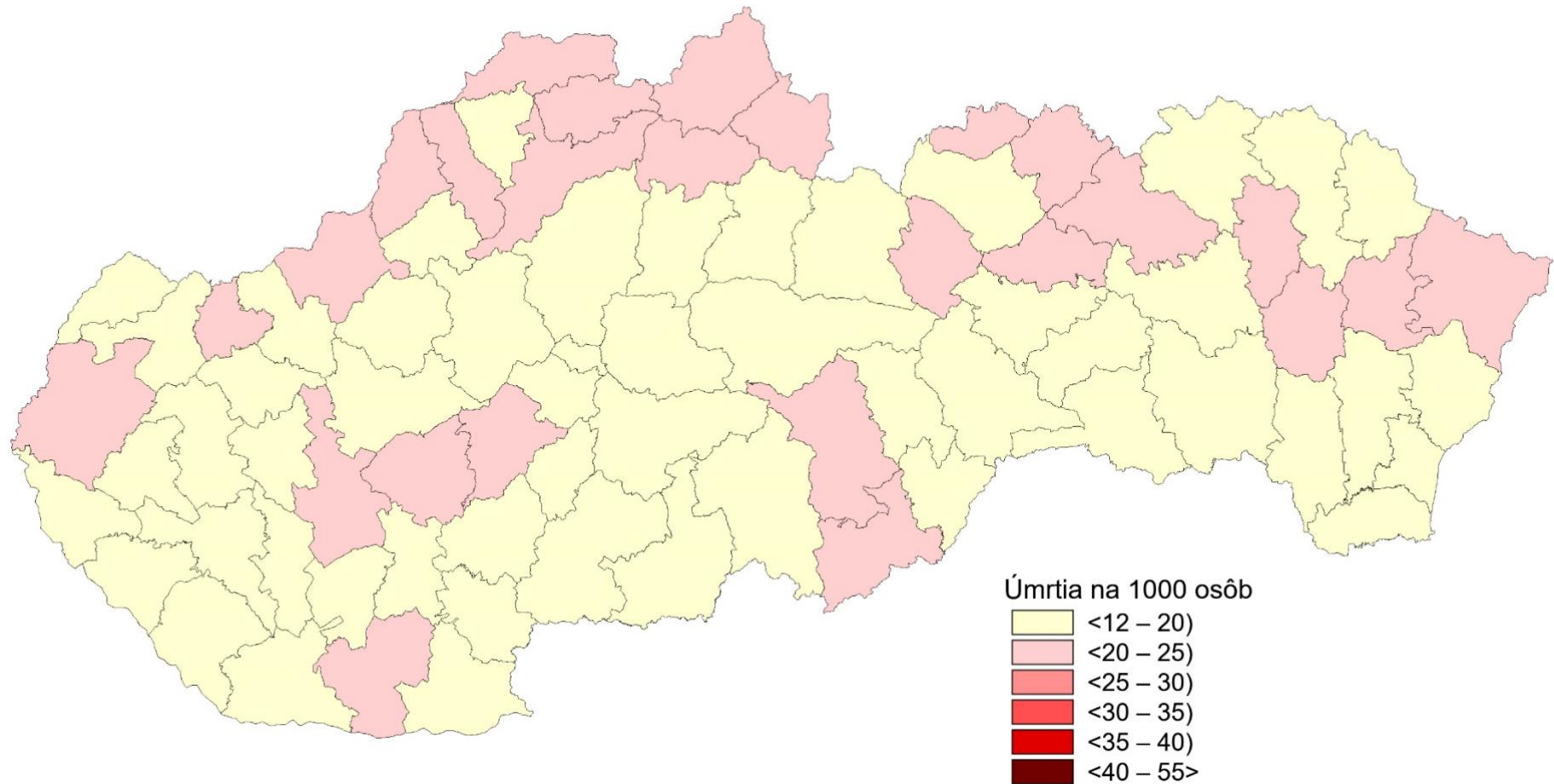
III.9: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1914

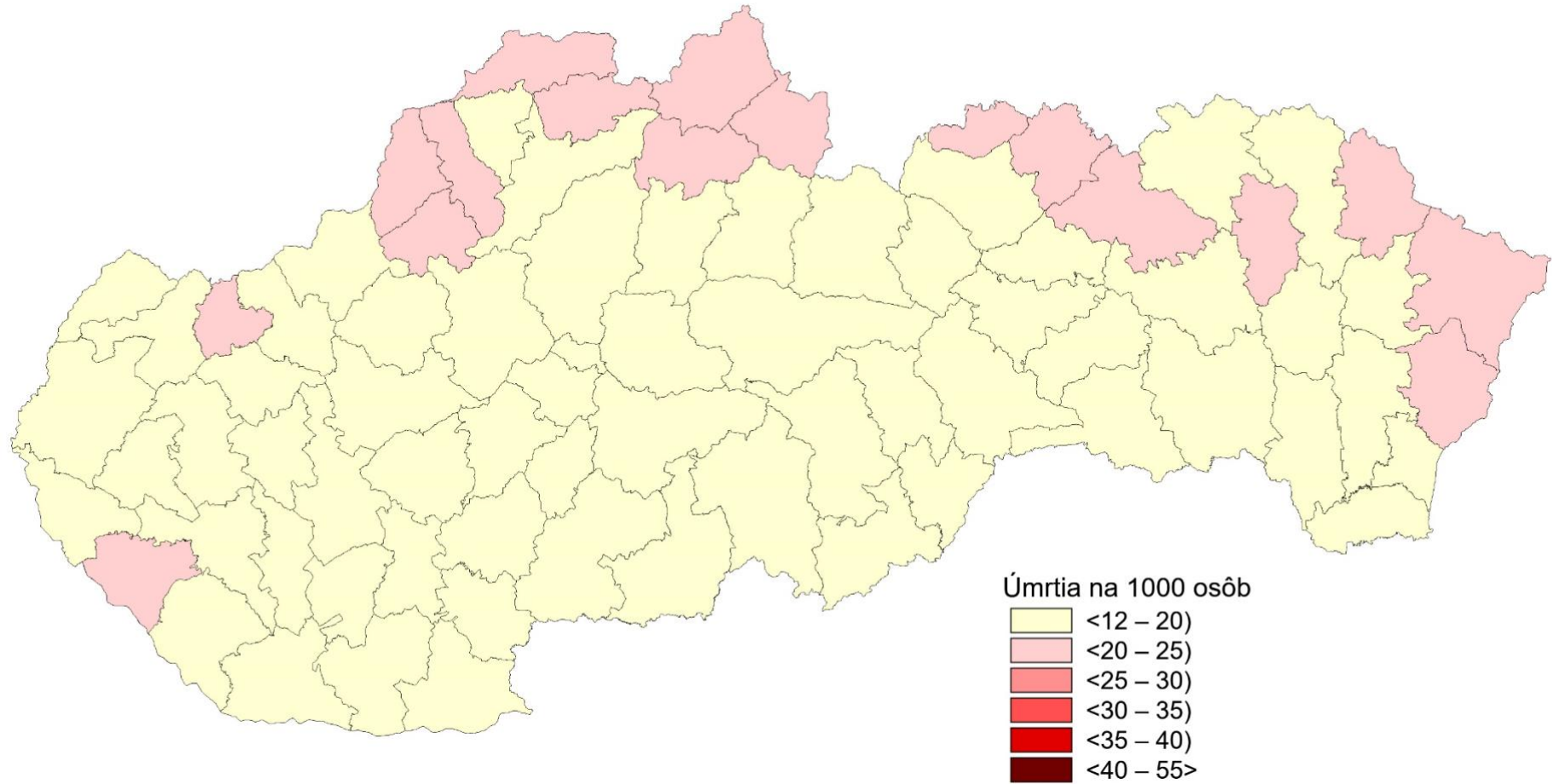
III.10: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1914 – 1918

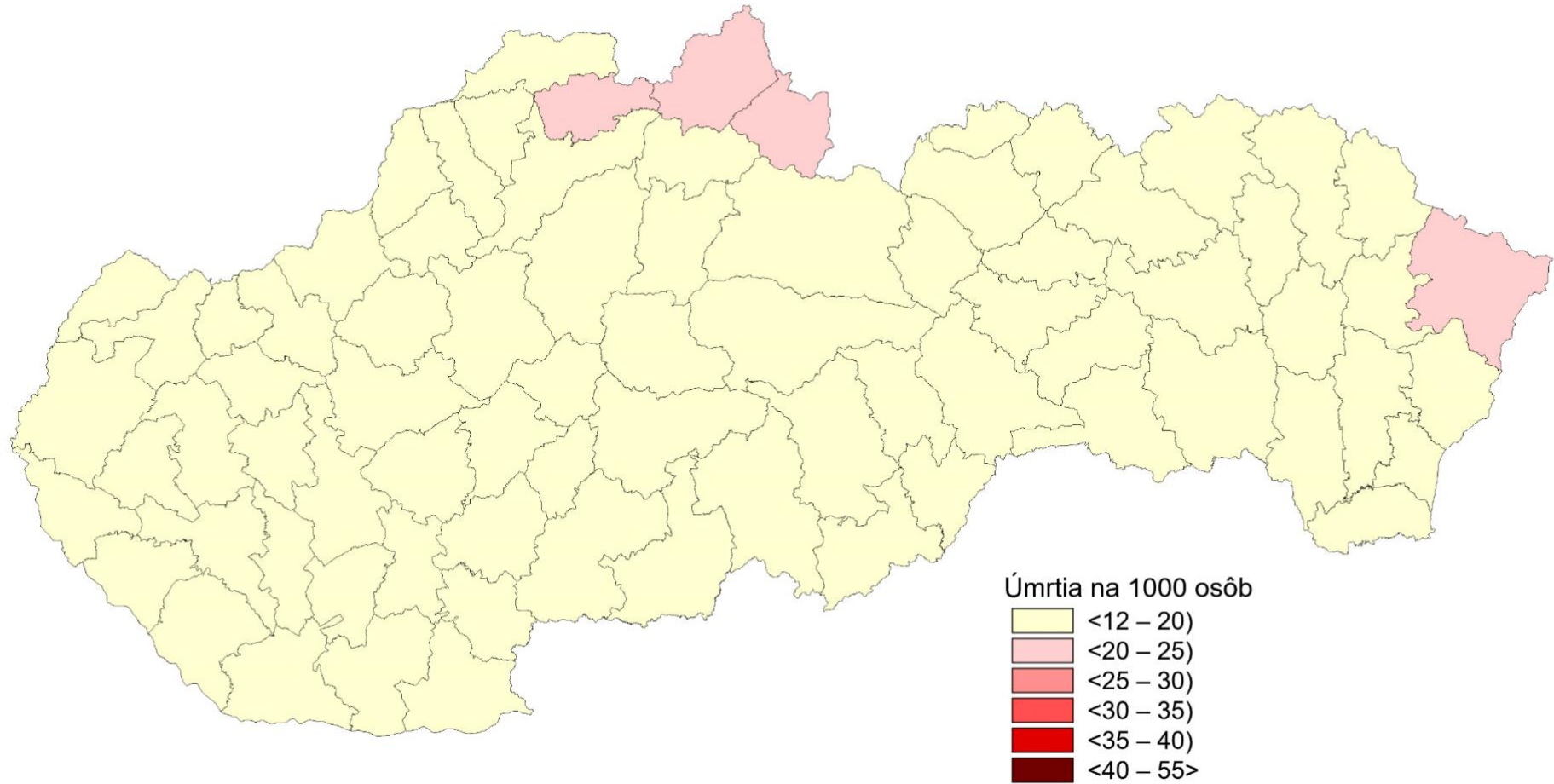
III.11: Hrubá miera úmrtnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1921 – 1924

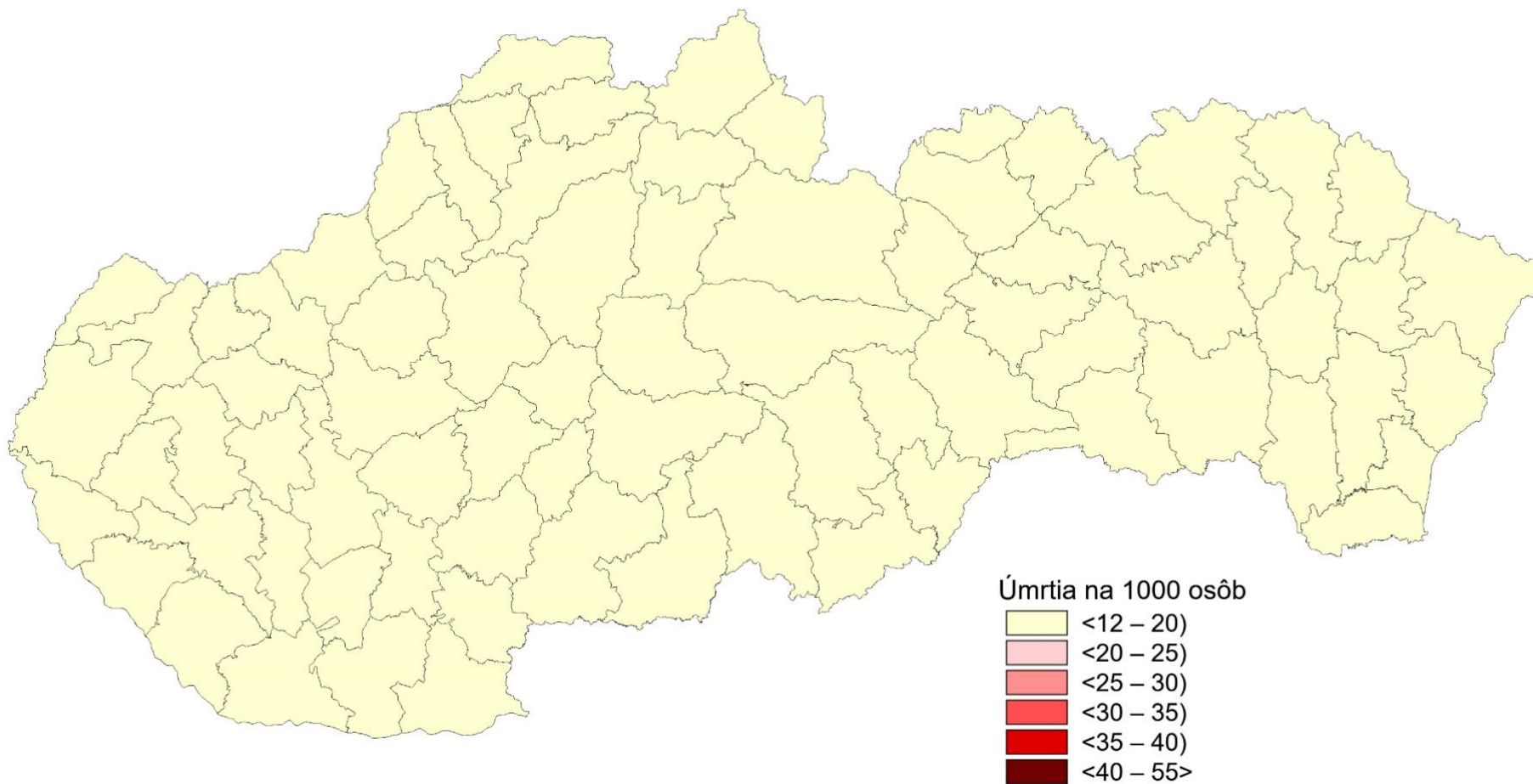
III.12: Hrubá miera úmrtnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1925 – 1928

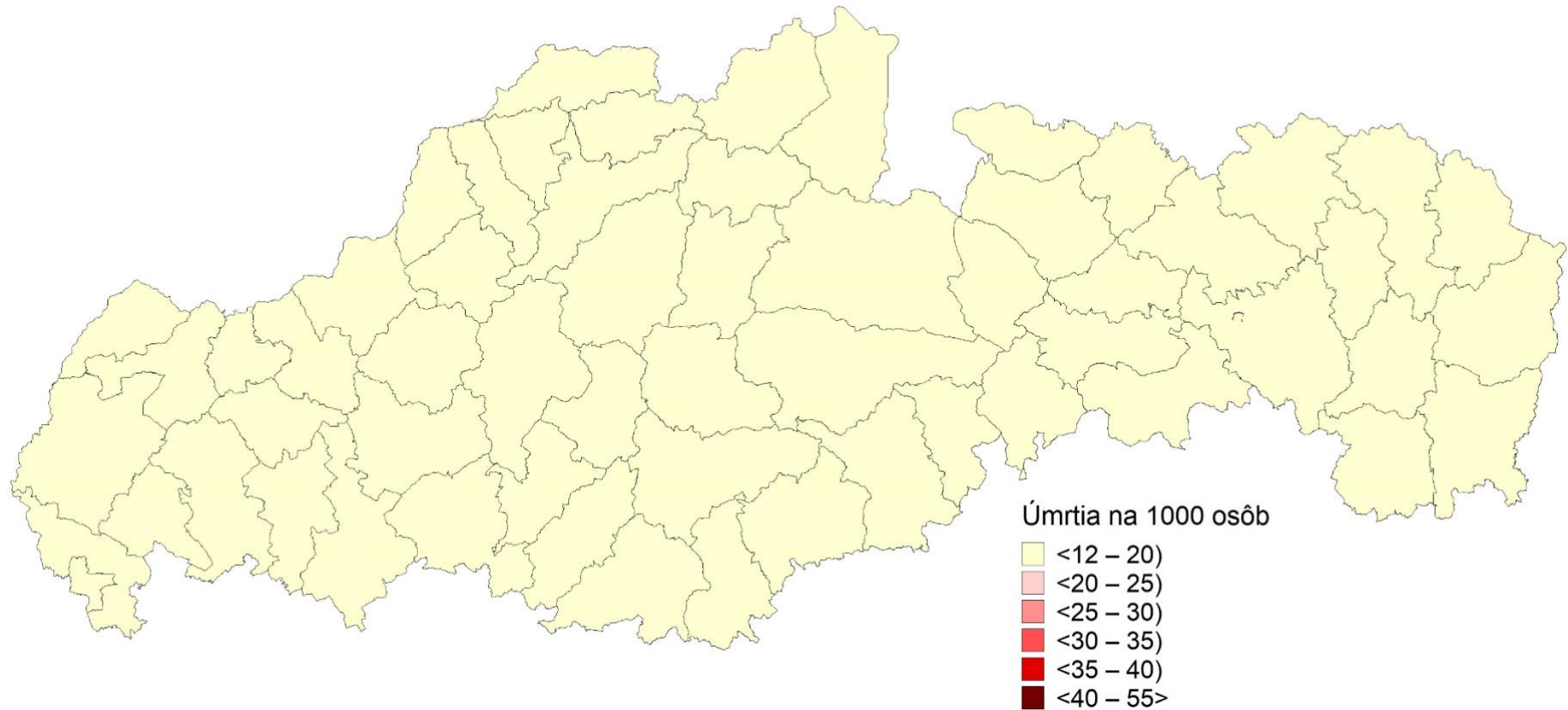
III.13: Hrubá miera úmrtnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1929 – 1933

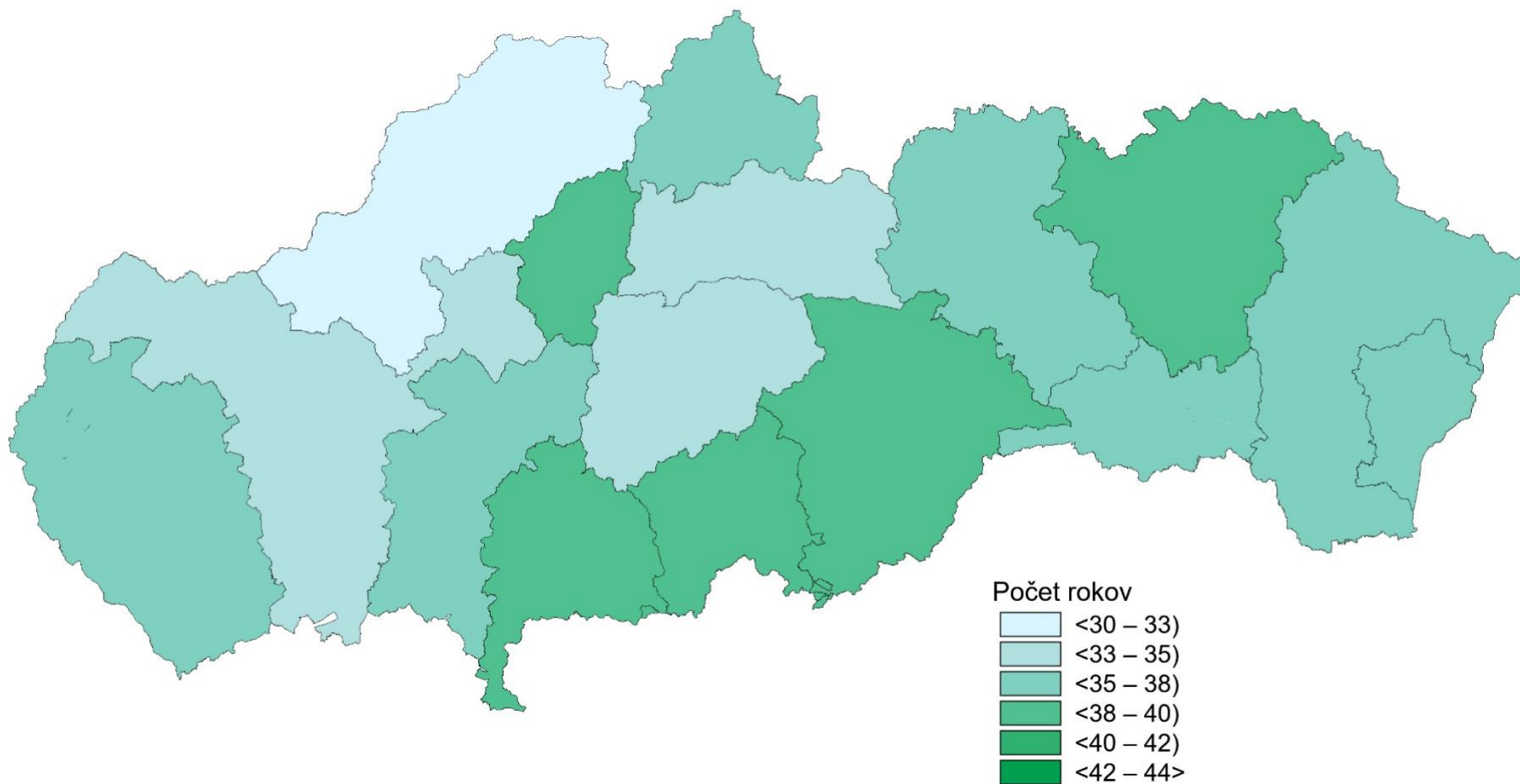
III.14: Hrubá miera úmrtnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1934 – 1937

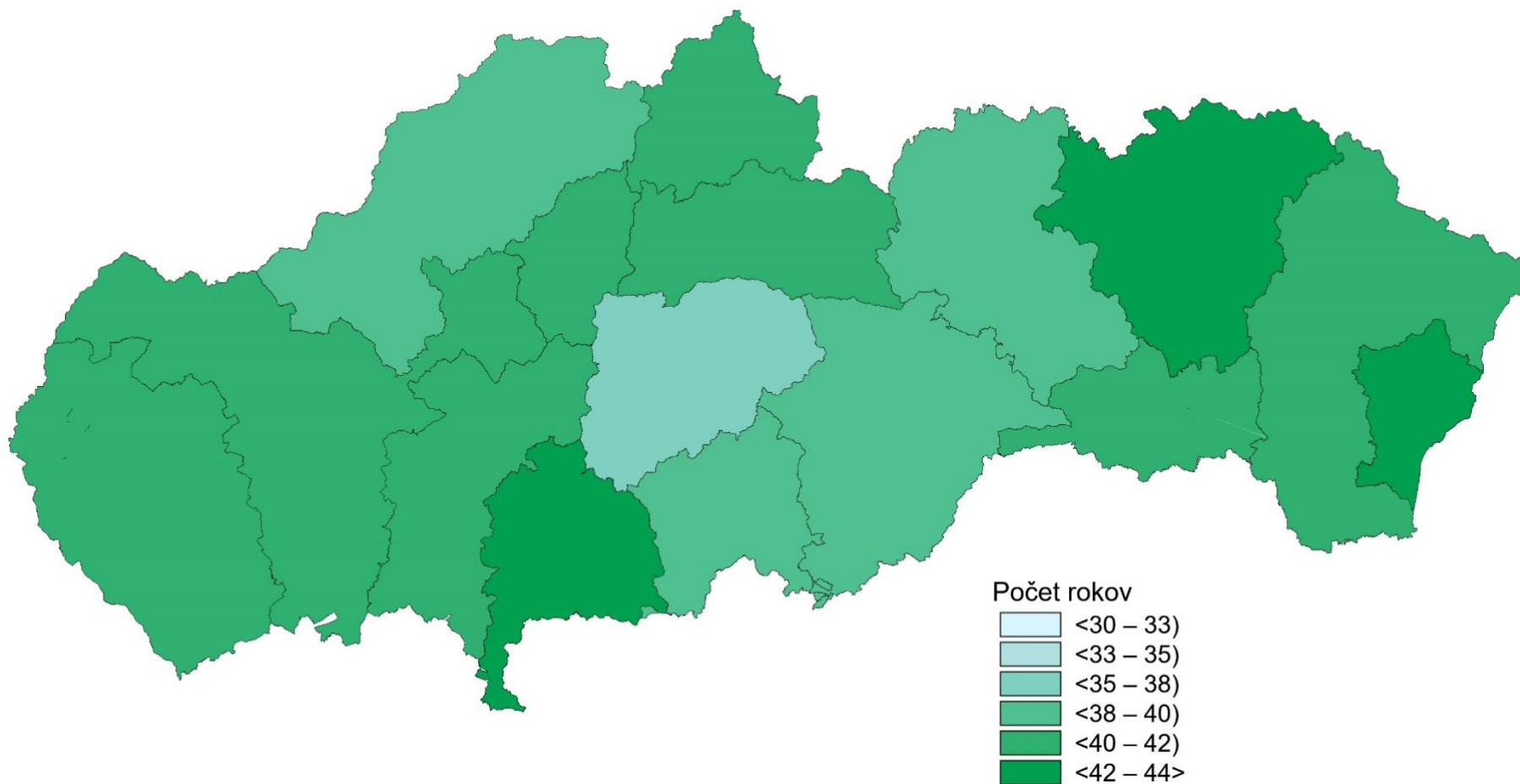
III.15: Hrubá miera úmrtnosti v okresoch Slovenska v rokoch 1939 – 1942

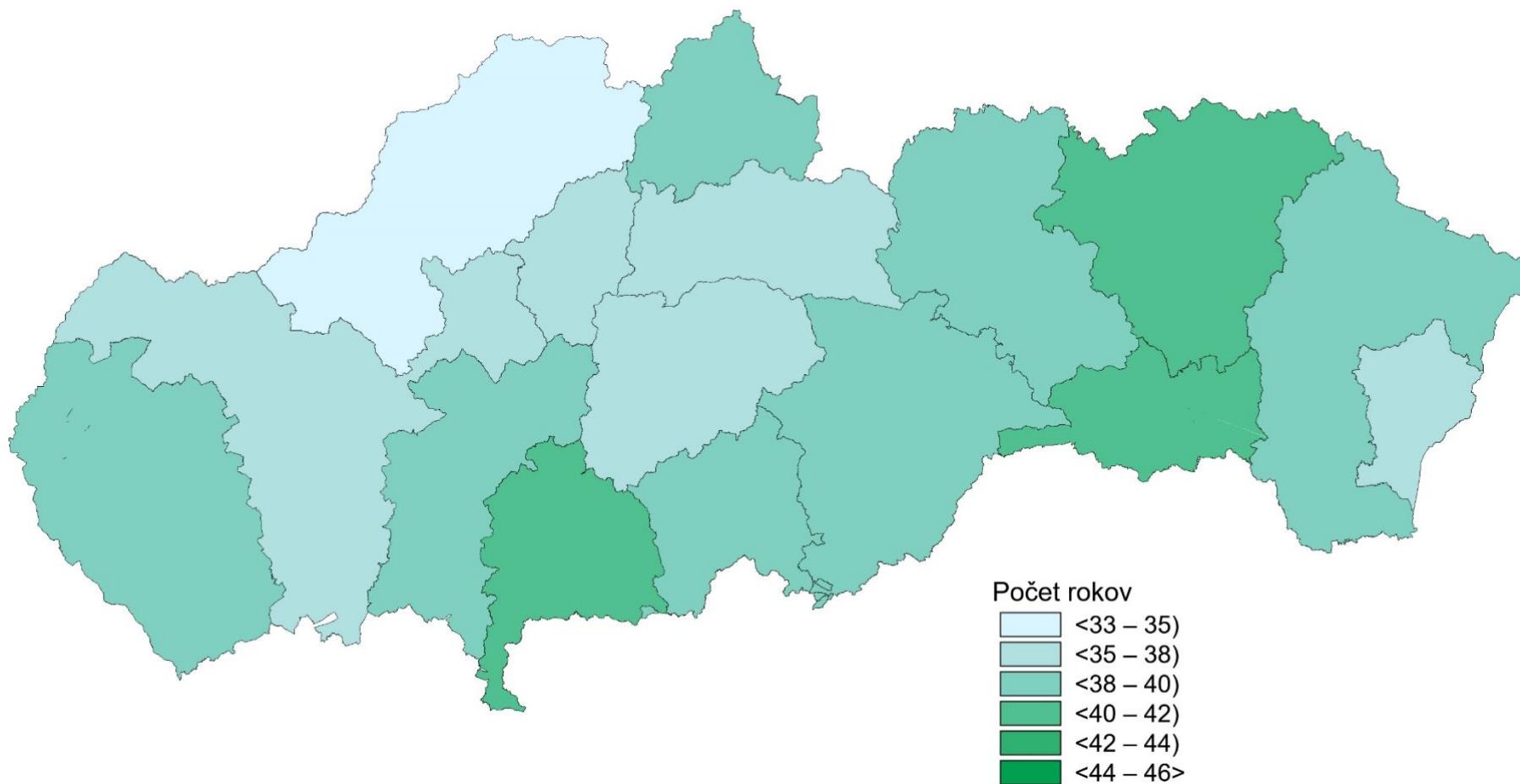
III.16: Stredná dĺžka života mužov pri narodení v župách na Slovensku v rokoch 1900 – 1902

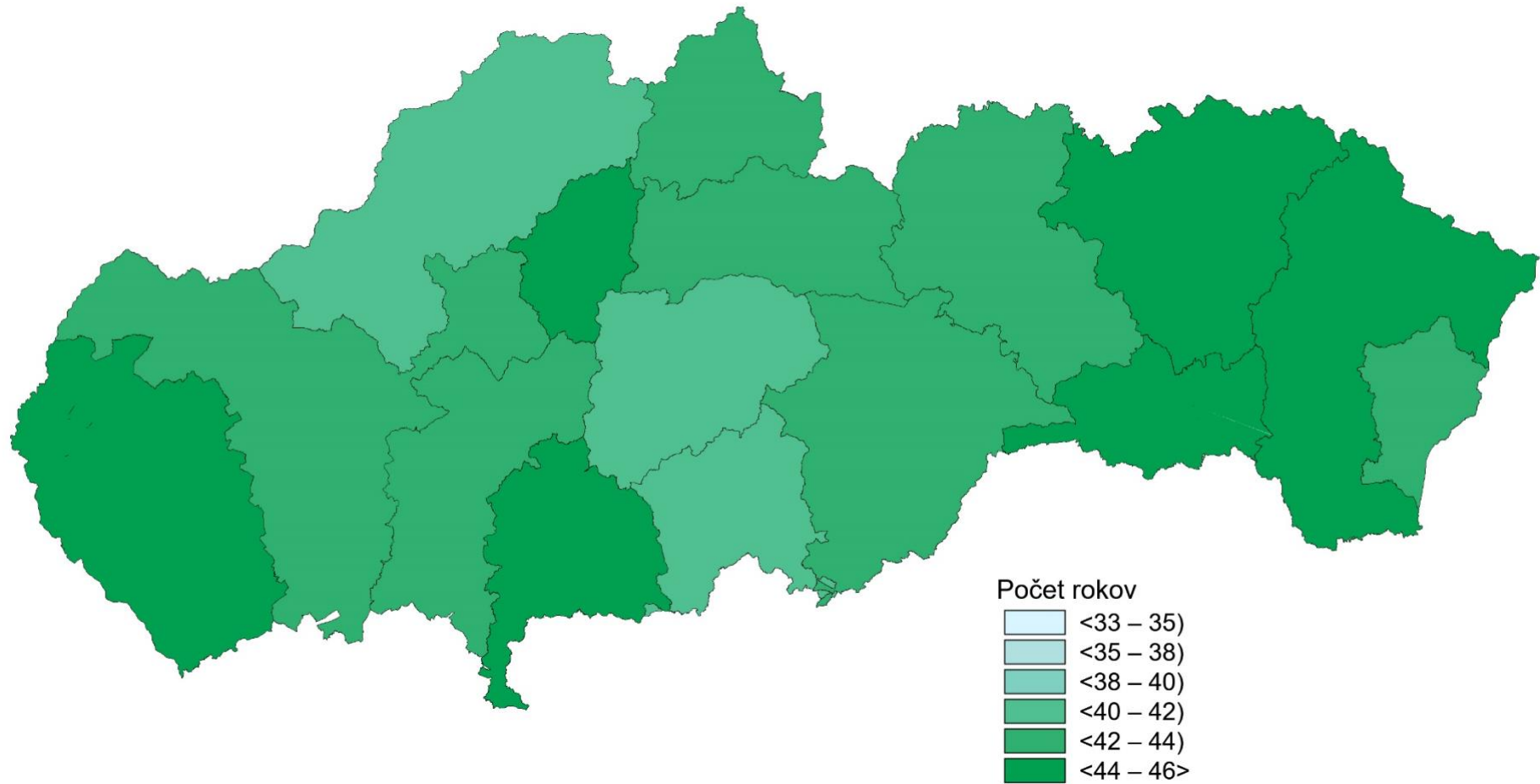
III.17: Stredná dĺžka života mužov pri narodení v župách na Slovensku v rokoch 1910 – 1912

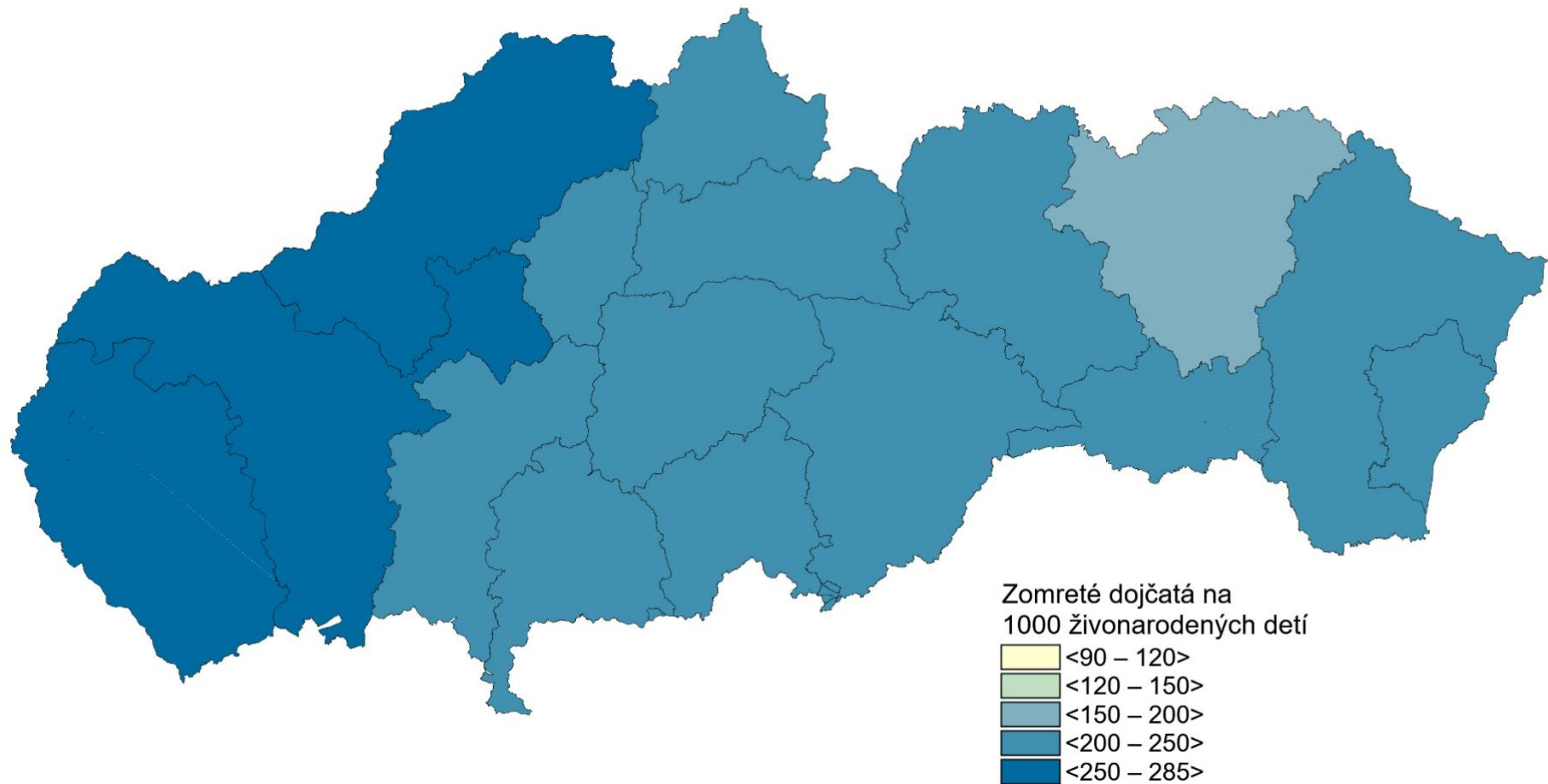
III.18: Stredná dĺžka života žien pri narodení v župách na Slovensku v rokoch 1900 – 1902

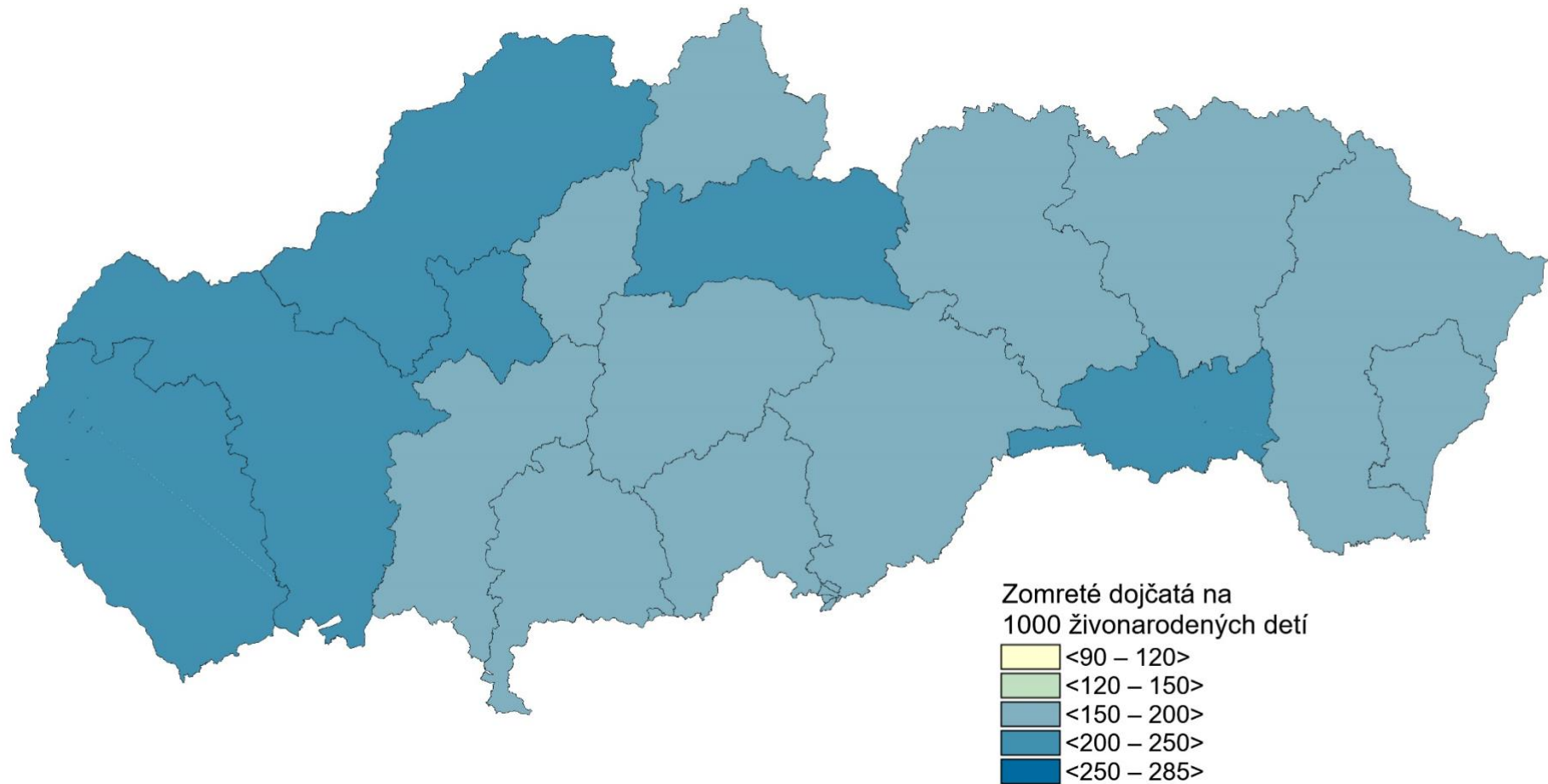
III.19: Stredná dĺžka života žien pri narodení v župách na Slovensku v rokoch 1910 – 1912

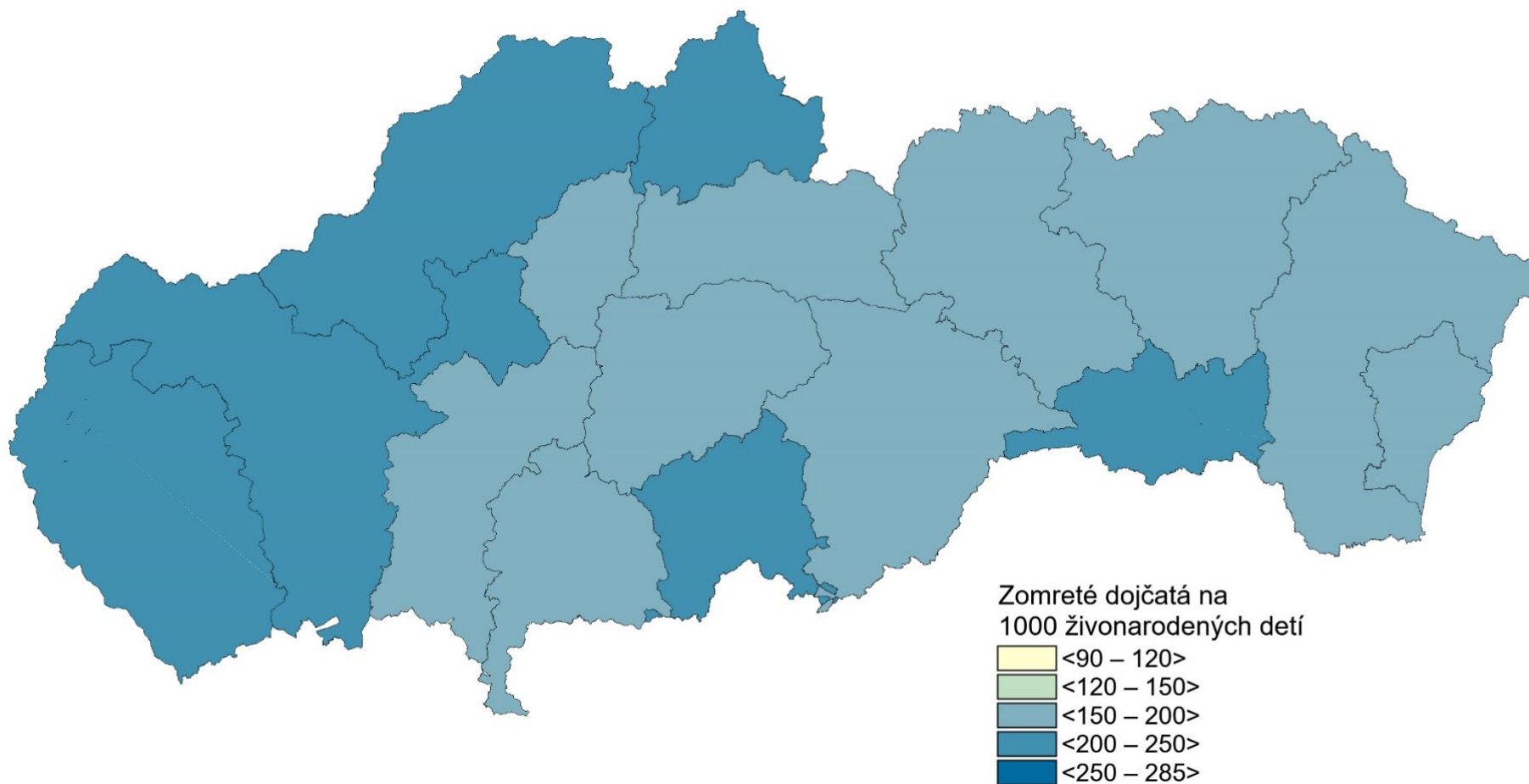
III.20: Dojčenská úmrtnosť v župách Slovenska v rokoch 1890 – 1893

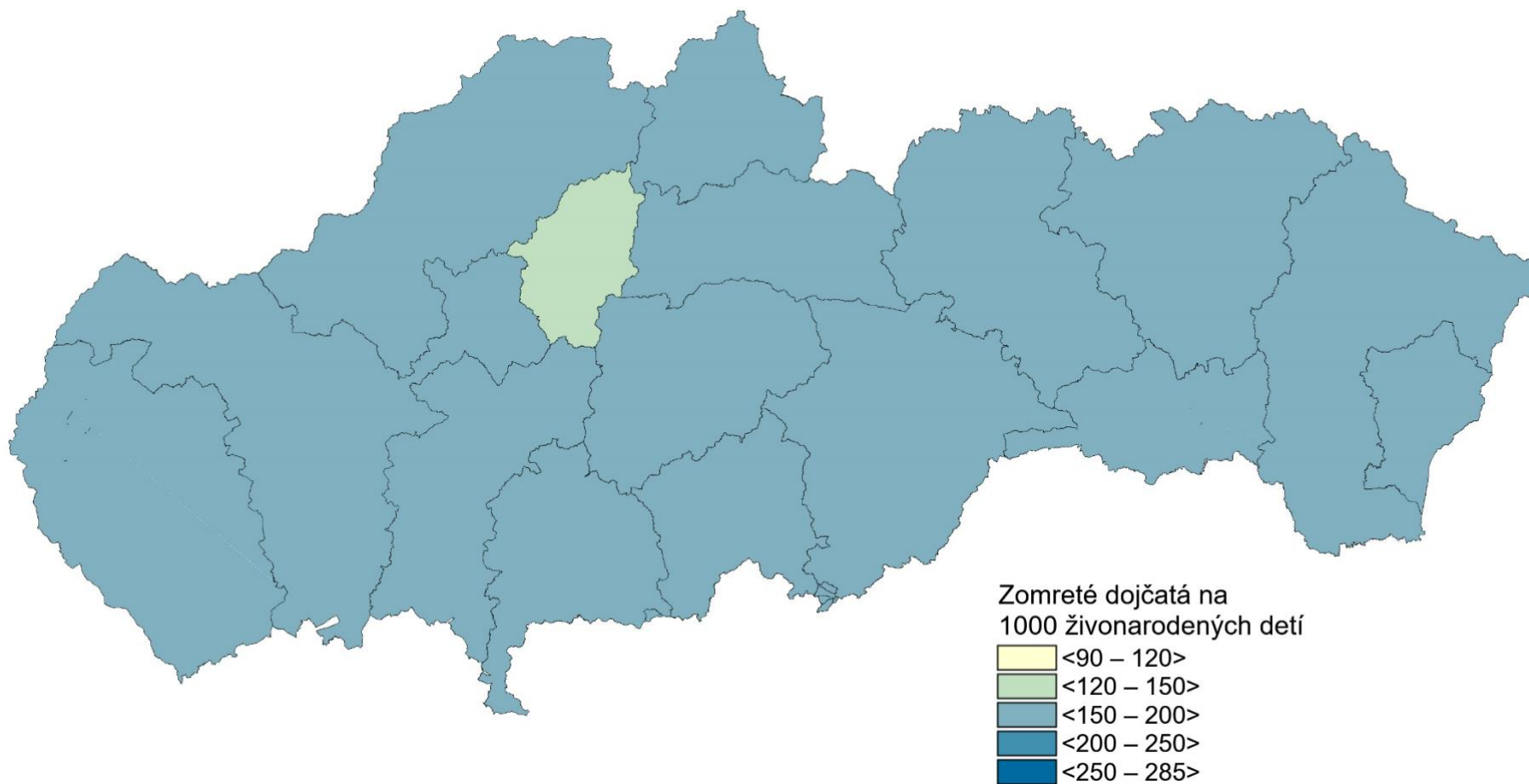
III.21: Dojčenská úmrtnosť v župách Slovenska v rokoch 1900 – 1904

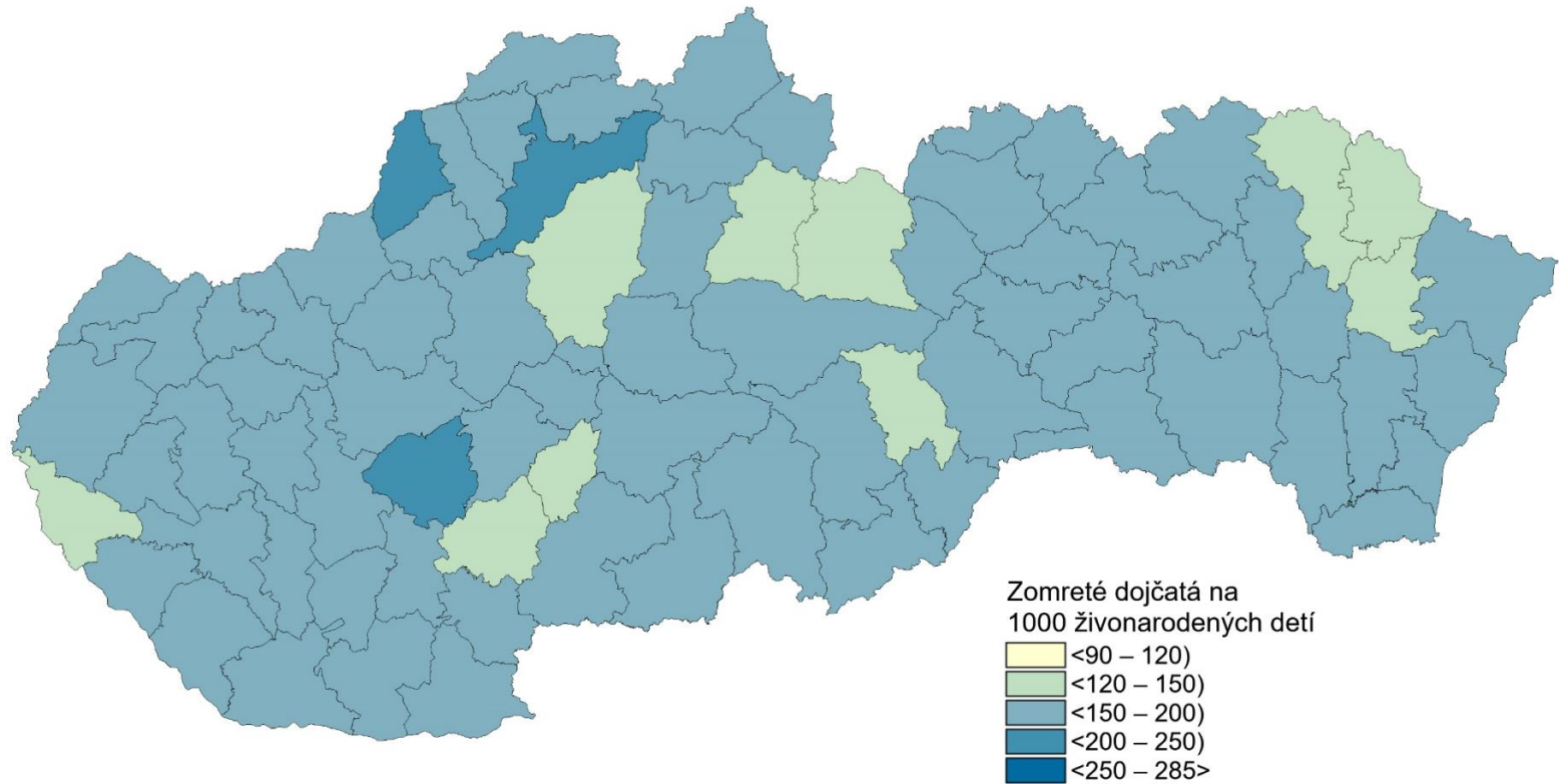
III.22: Hrubá miera úmrtnosti v župách Slovenska v rokoch 1905 – 1909

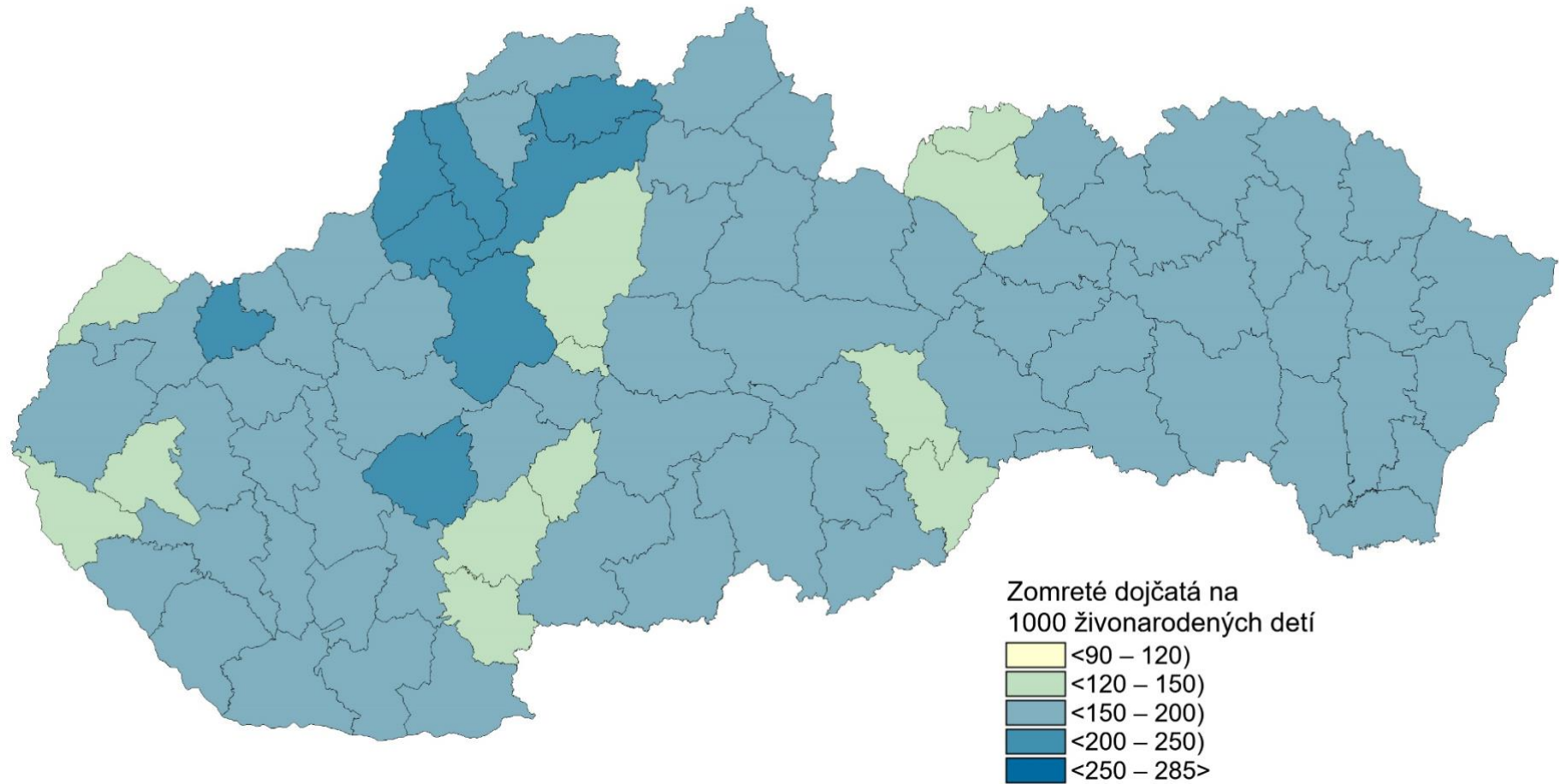
III.23: Dojčenská úmrtnosť v župách Slovenska v rokoch 1910 – 1912

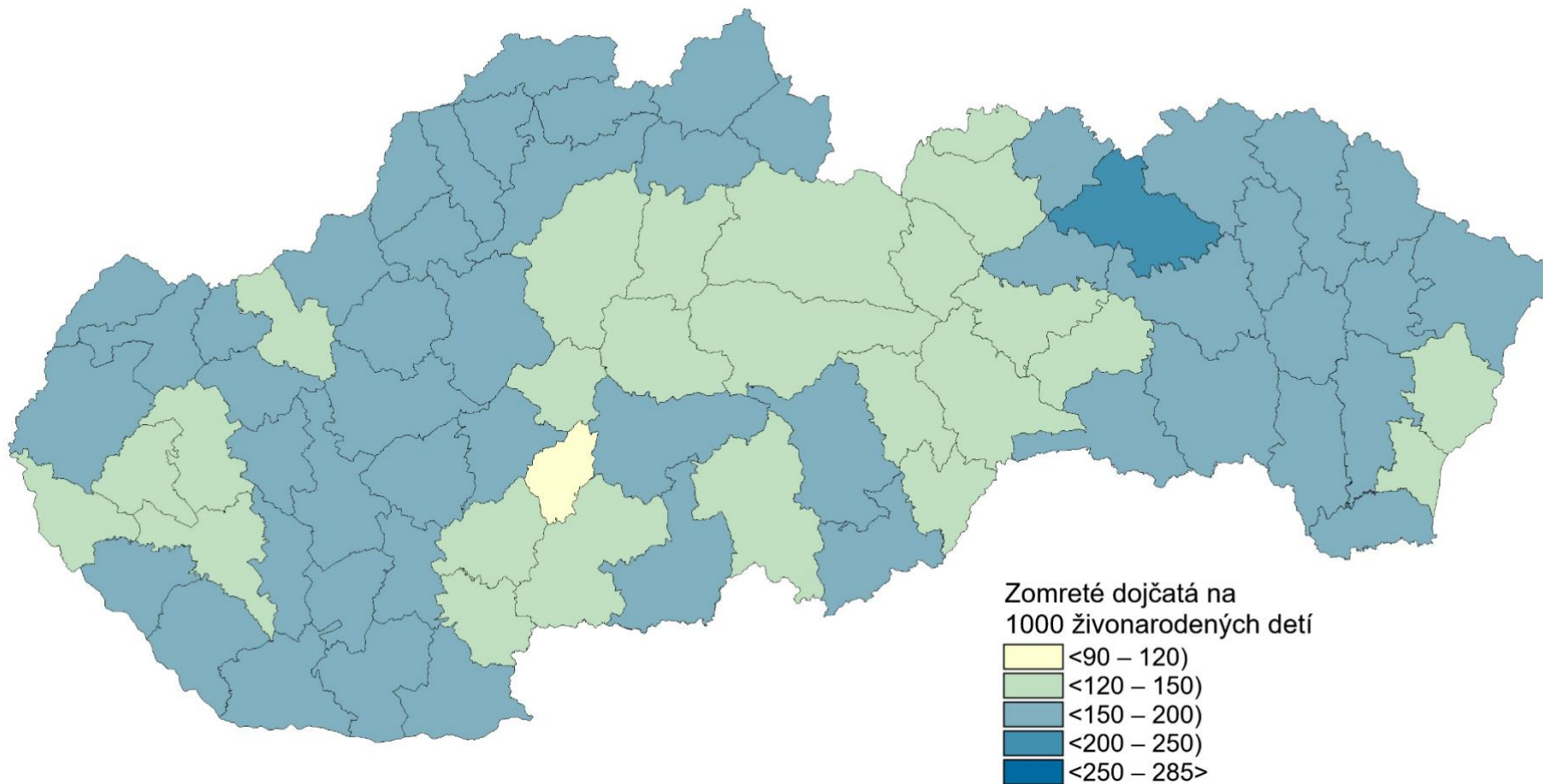
III.24: Dojčenská úmrtnosť v okresoch Slovenska v rokoch 1921 – 1924

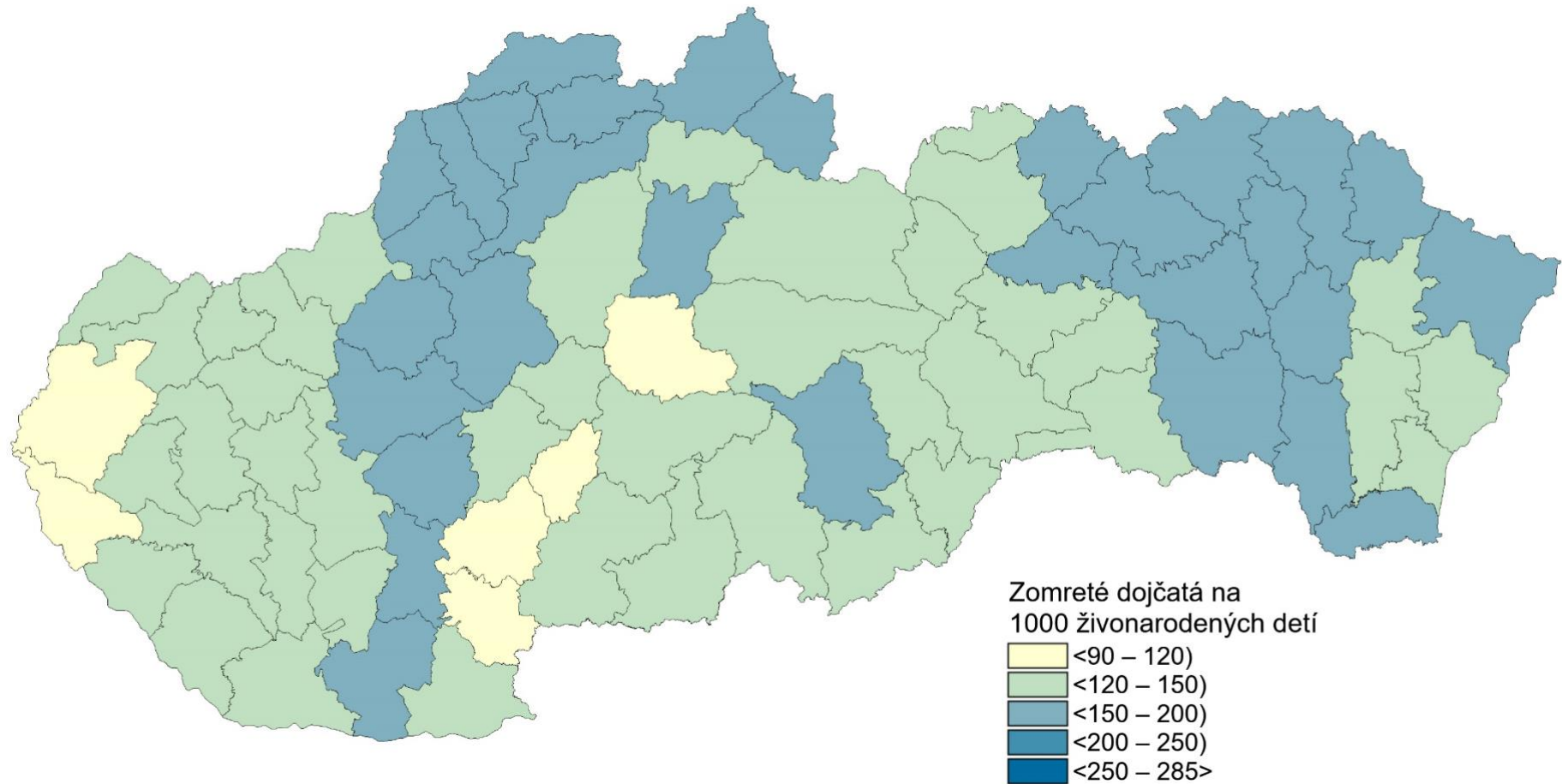
III.25: Dojčenská úmrtnosť v okresoch Slovenska v rokoch 1925 – 1928

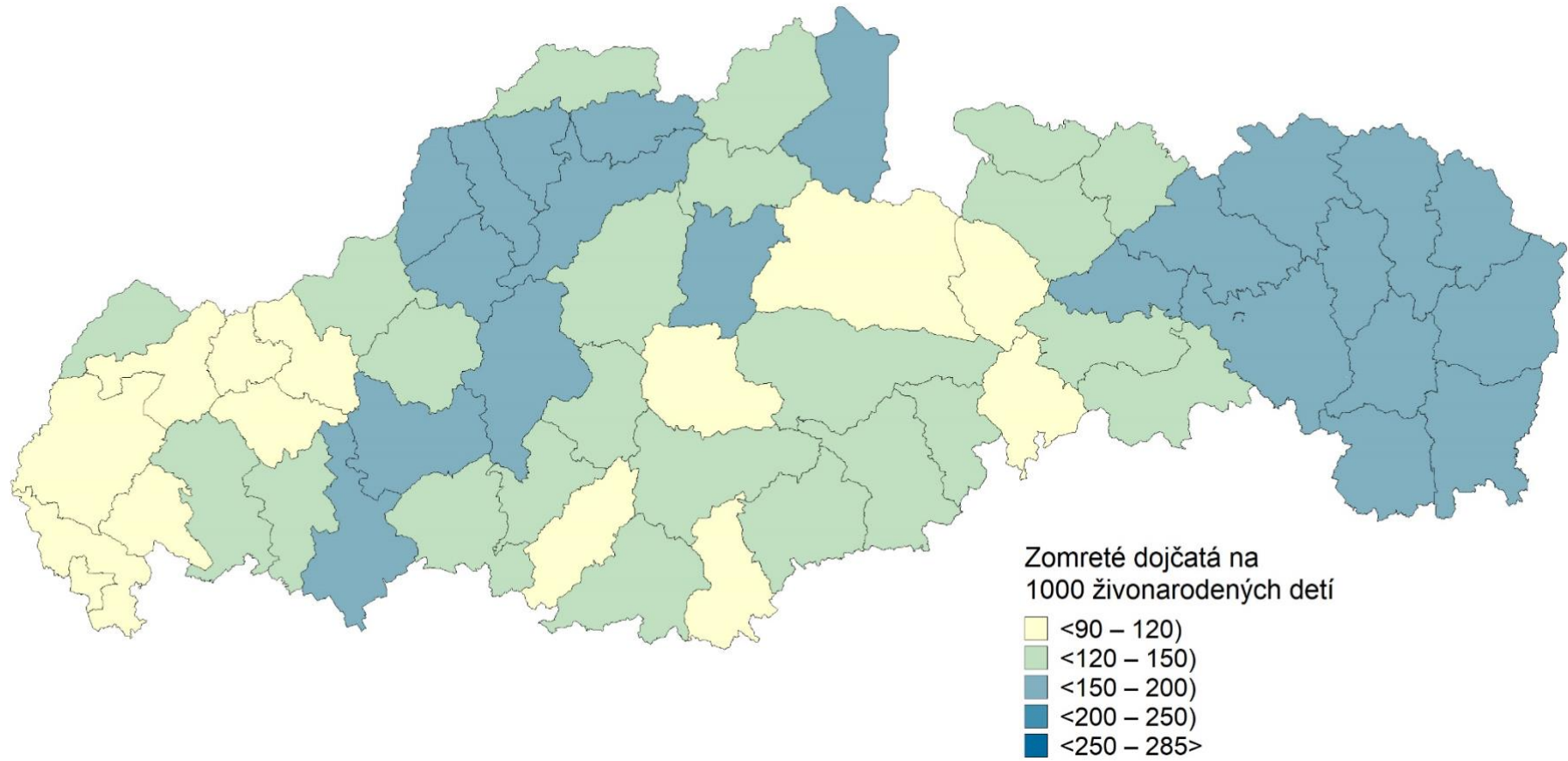
III.26: Dojčenská úmrtnosť v okresoch Slovenska v rokoch 1929 – 1933

III.27: Dojčenská úmrtnosť v okresoch Slovenska v rokoch 1934 – 1937

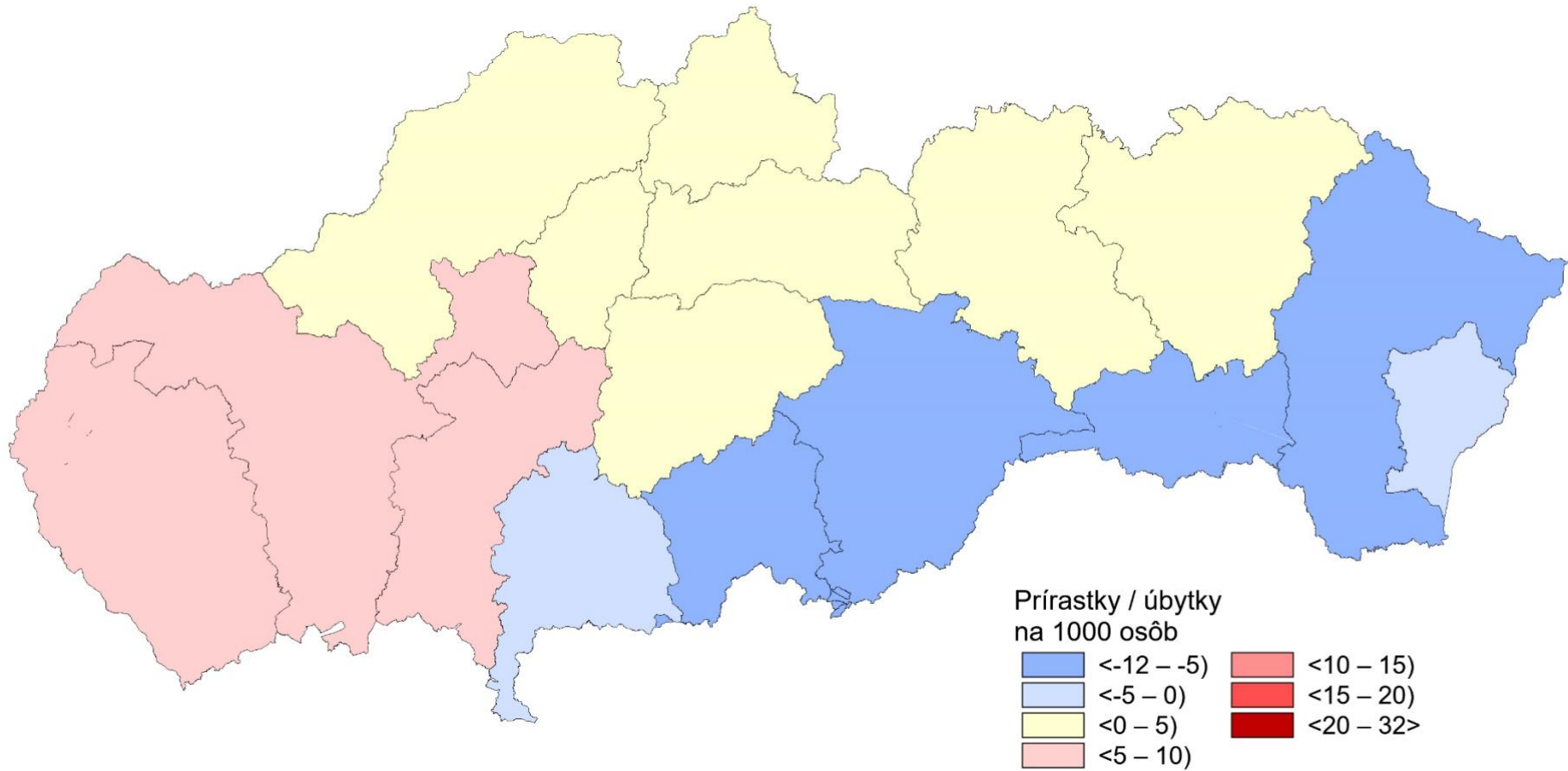

III.28: Dojčenská úmrtnosť v okresoch Slovenska v rokoch 1939 – 1942

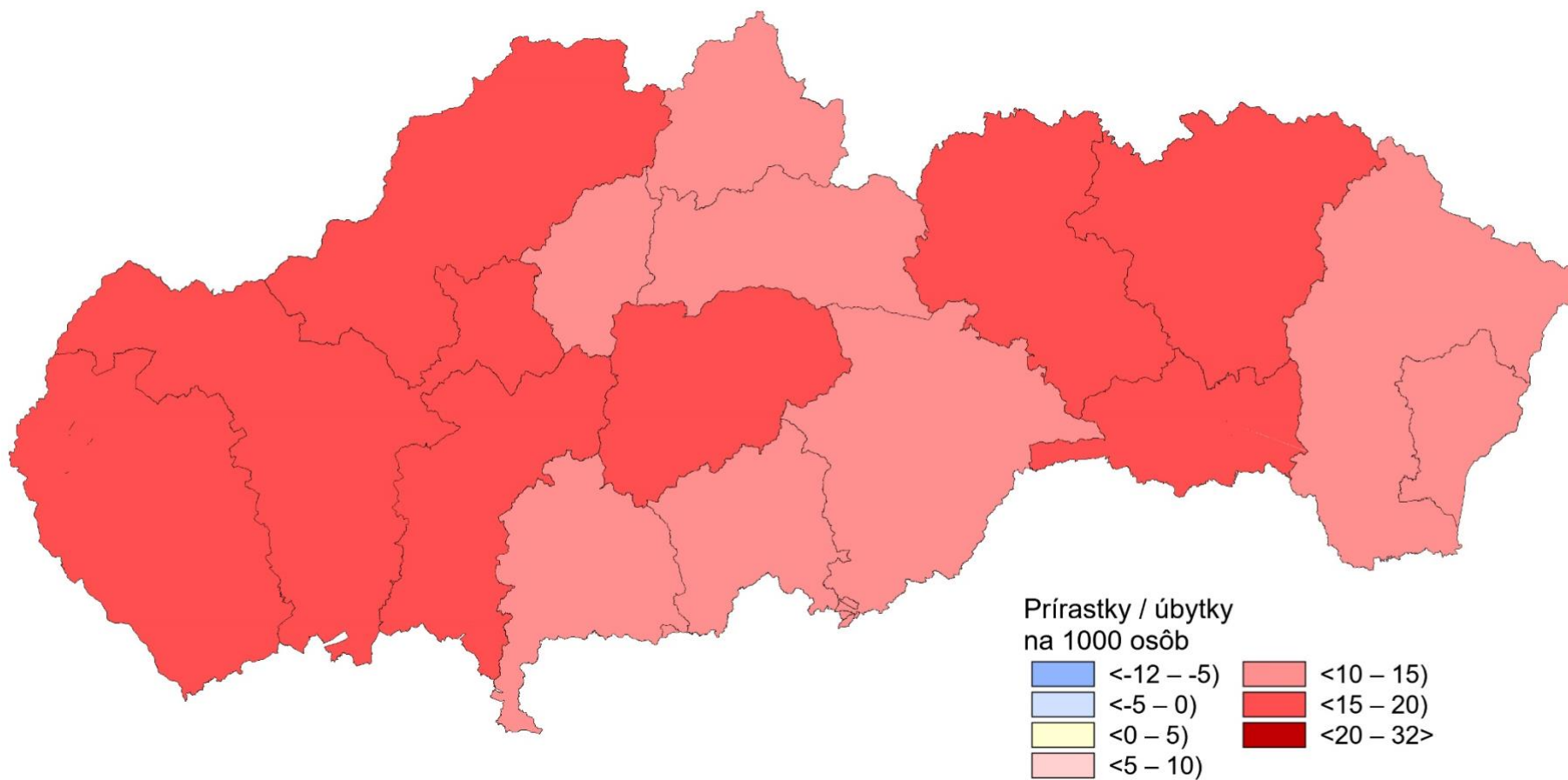

IV. Prirodzené prírastky a úbytky obyvateľstva

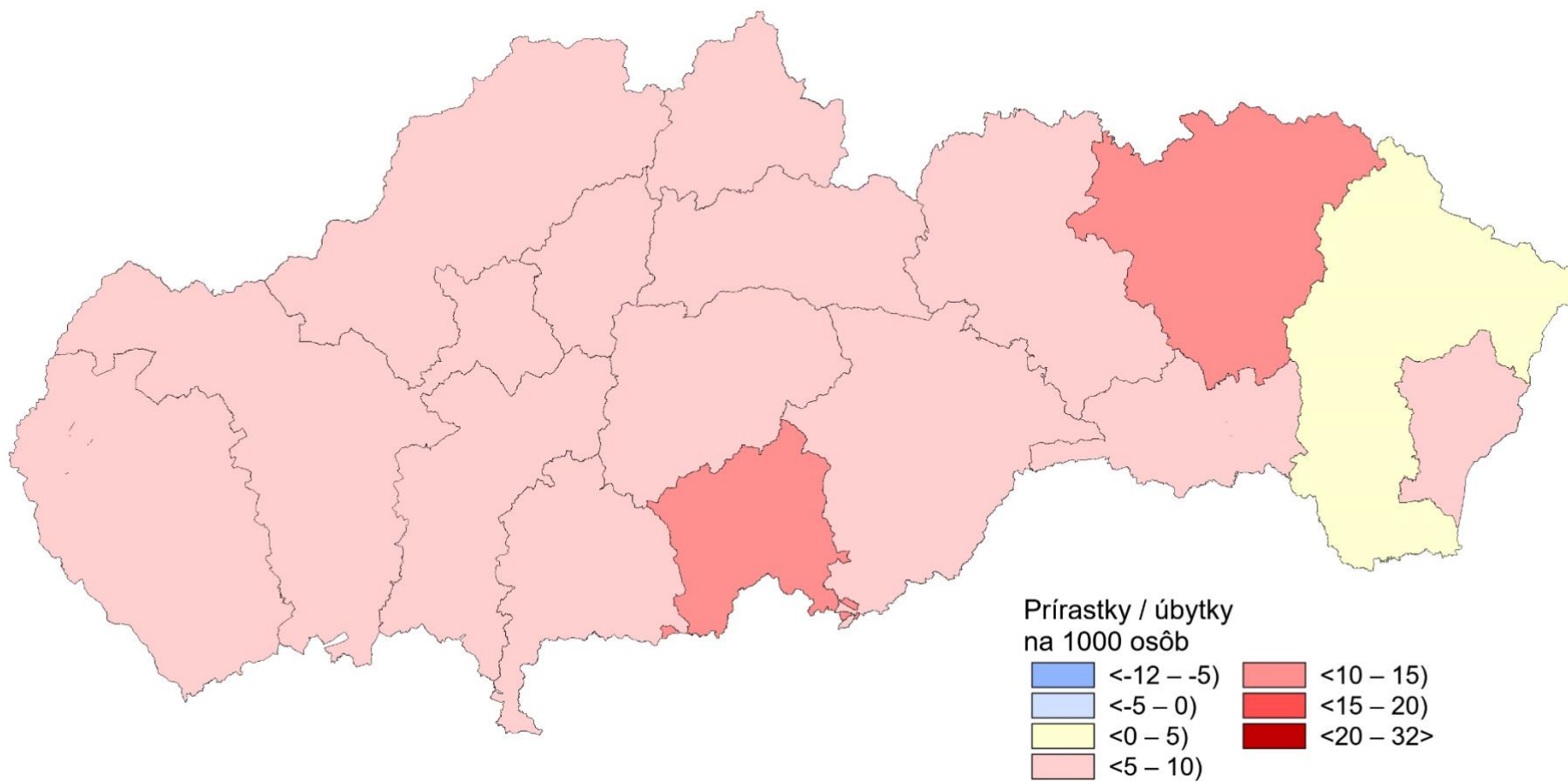
IV.1: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1870 – 1874

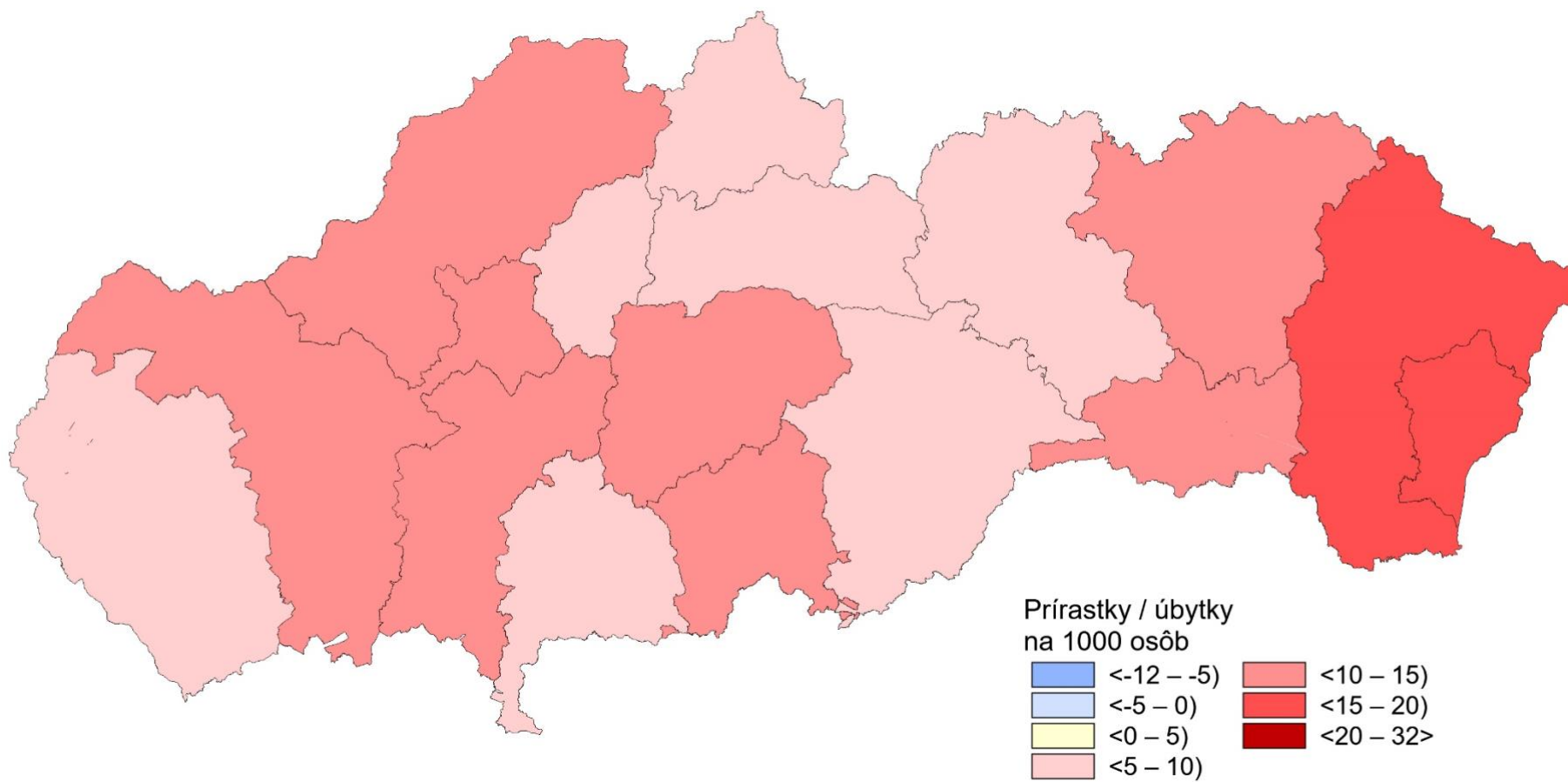
IV.2: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1875 – 1879

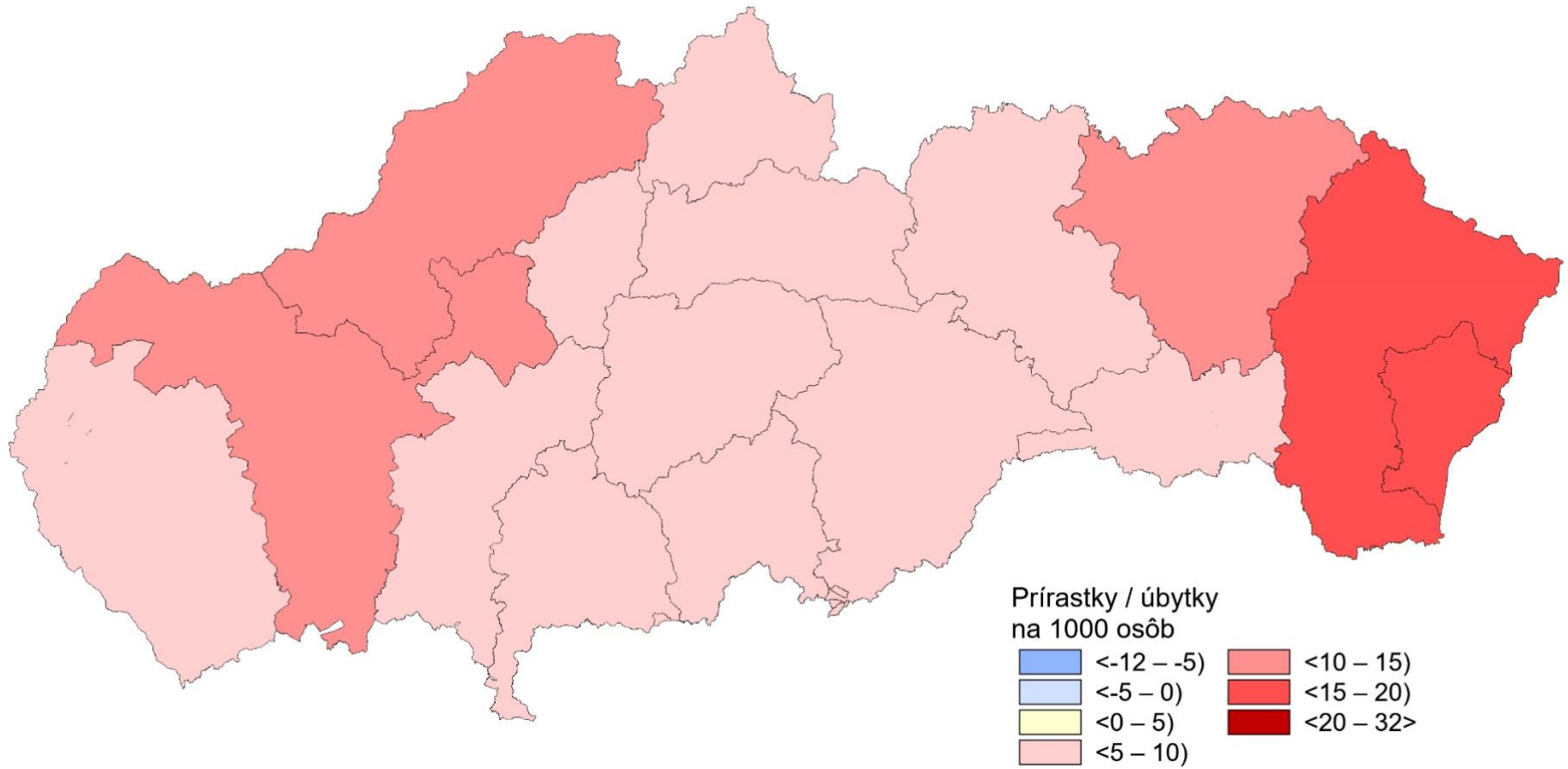
IV.3: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1880 – 1884

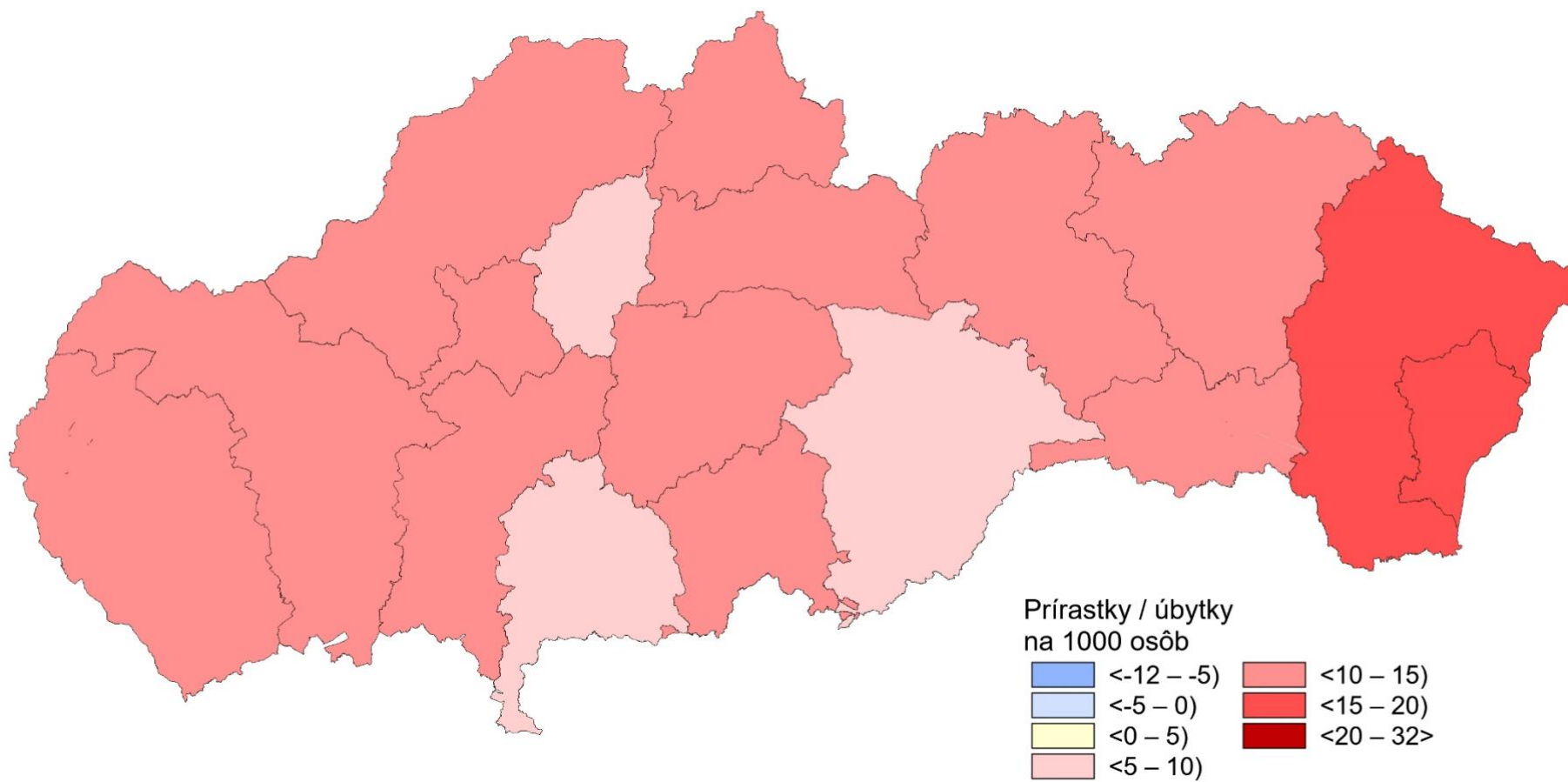
IV.4: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1885 – 1889

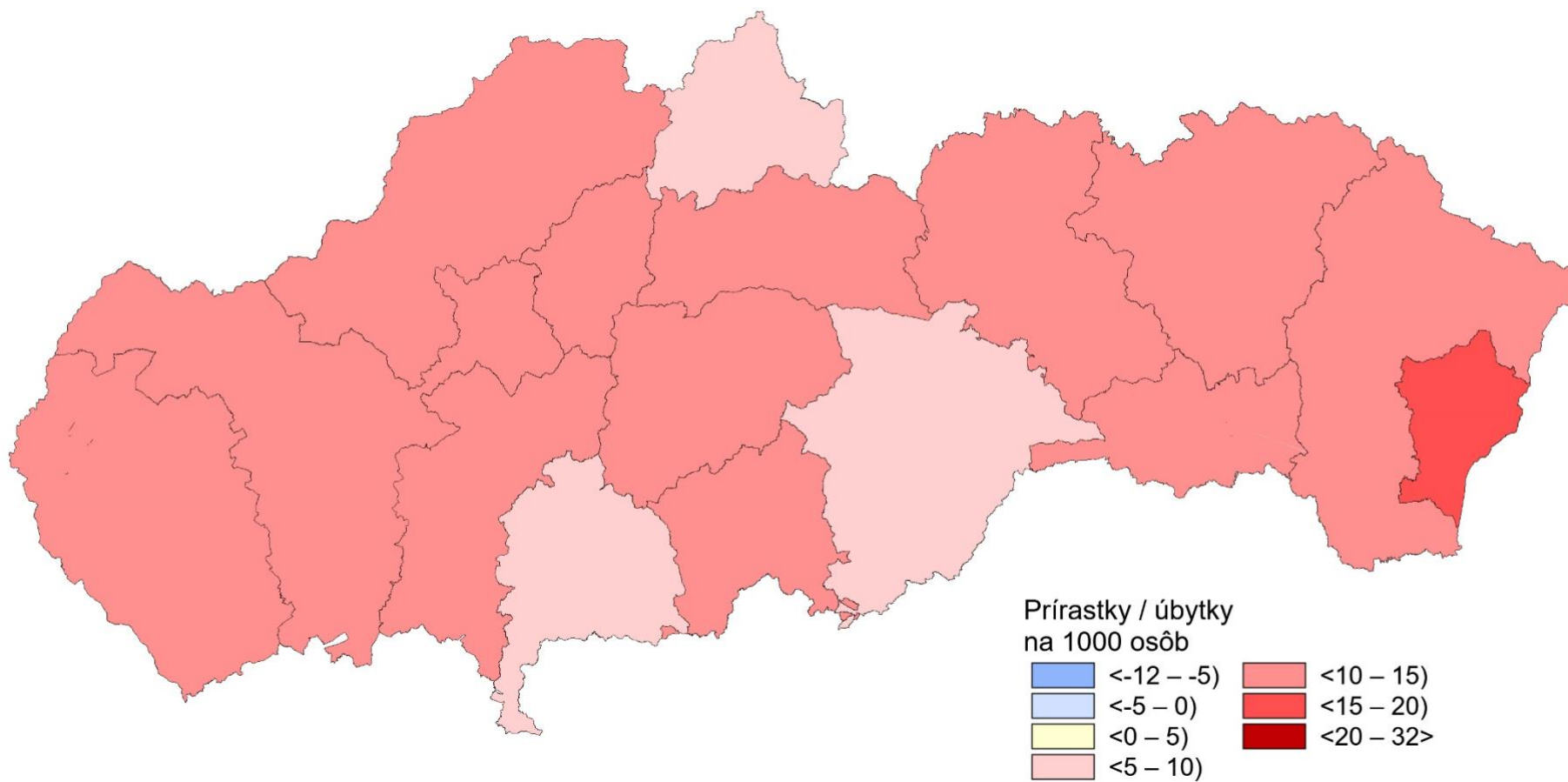
IV.5: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1890 – 1894

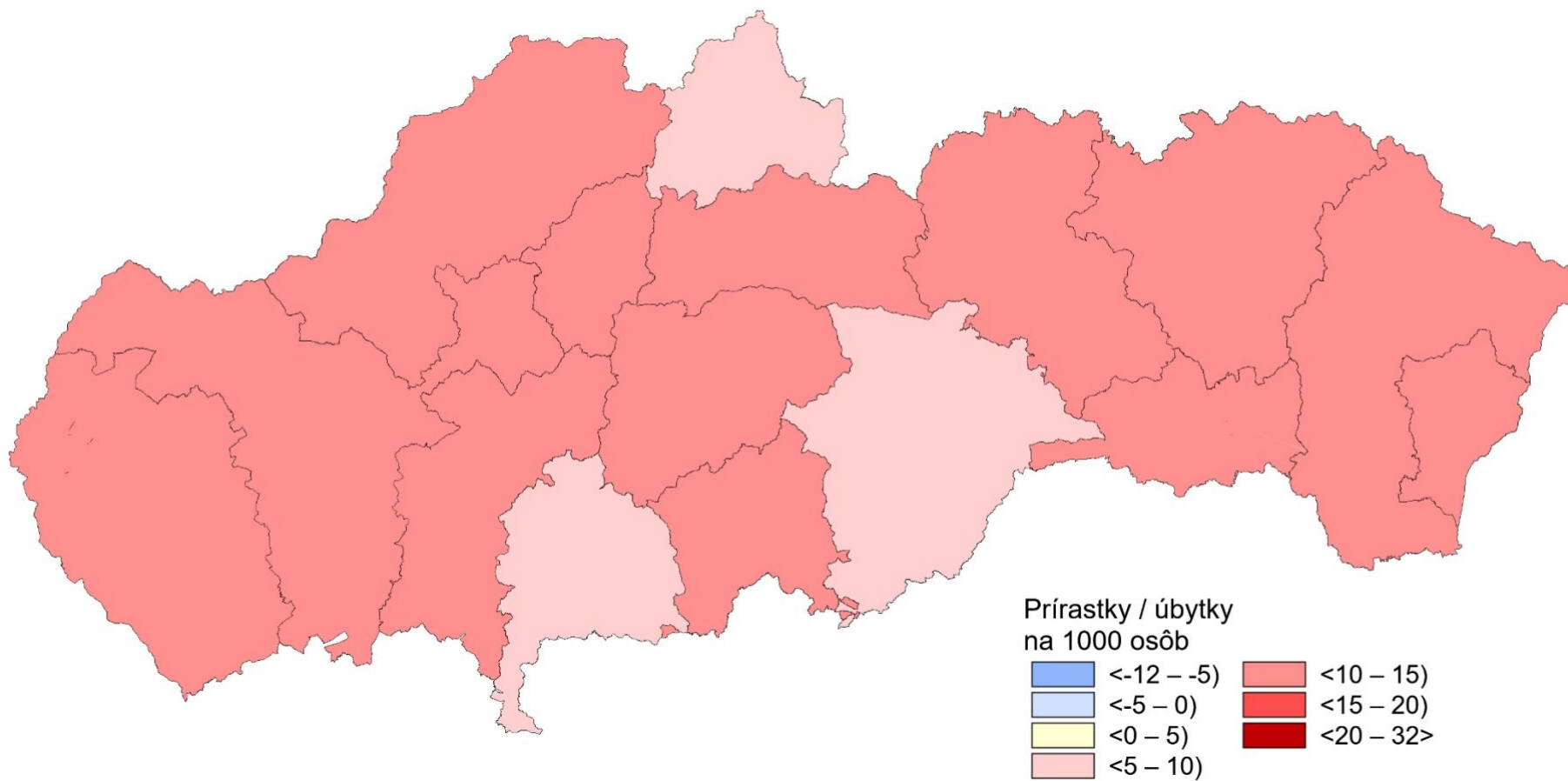
IV.6: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1895 – 1899

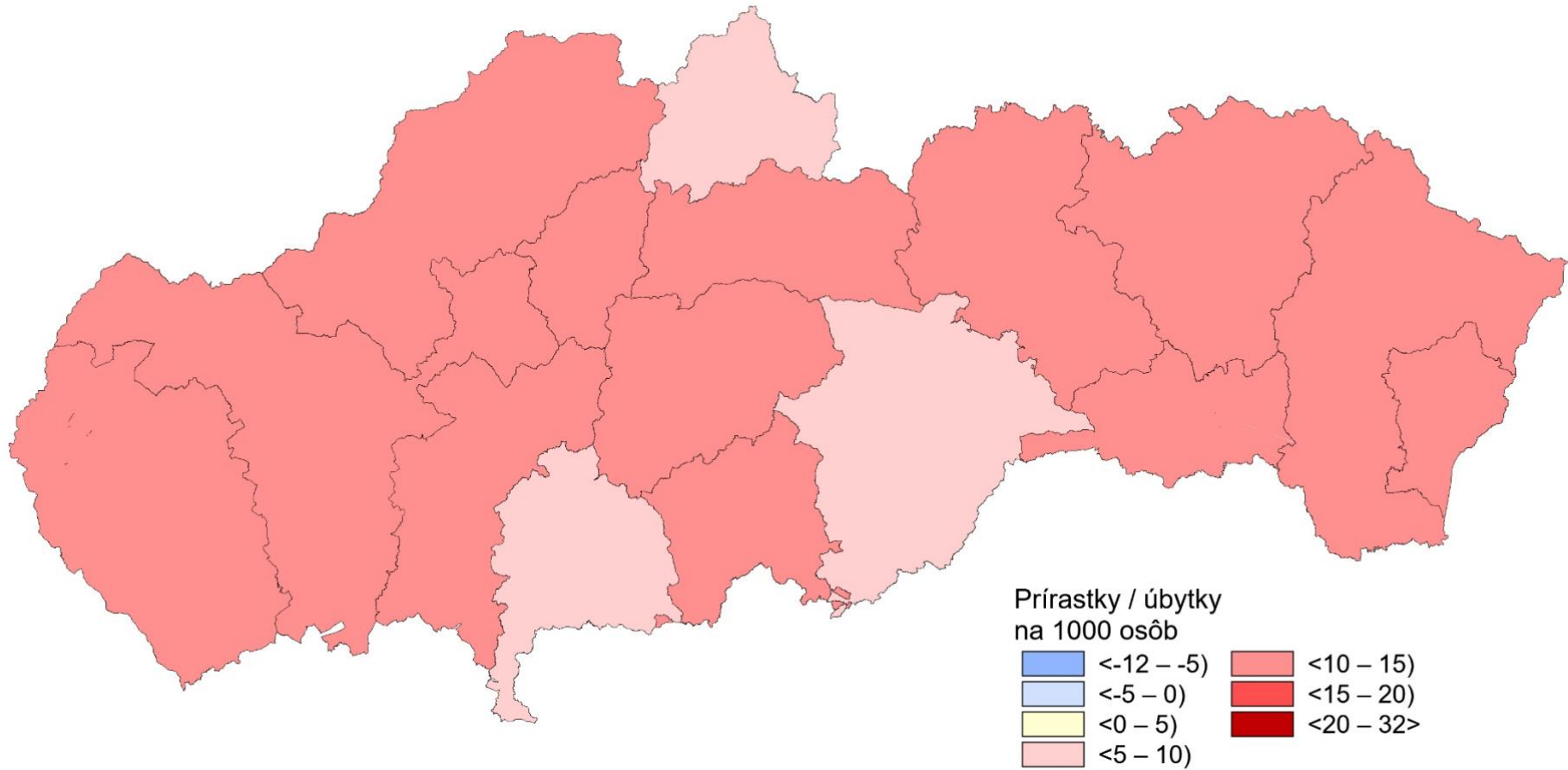
IV.7: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1900 – 1904

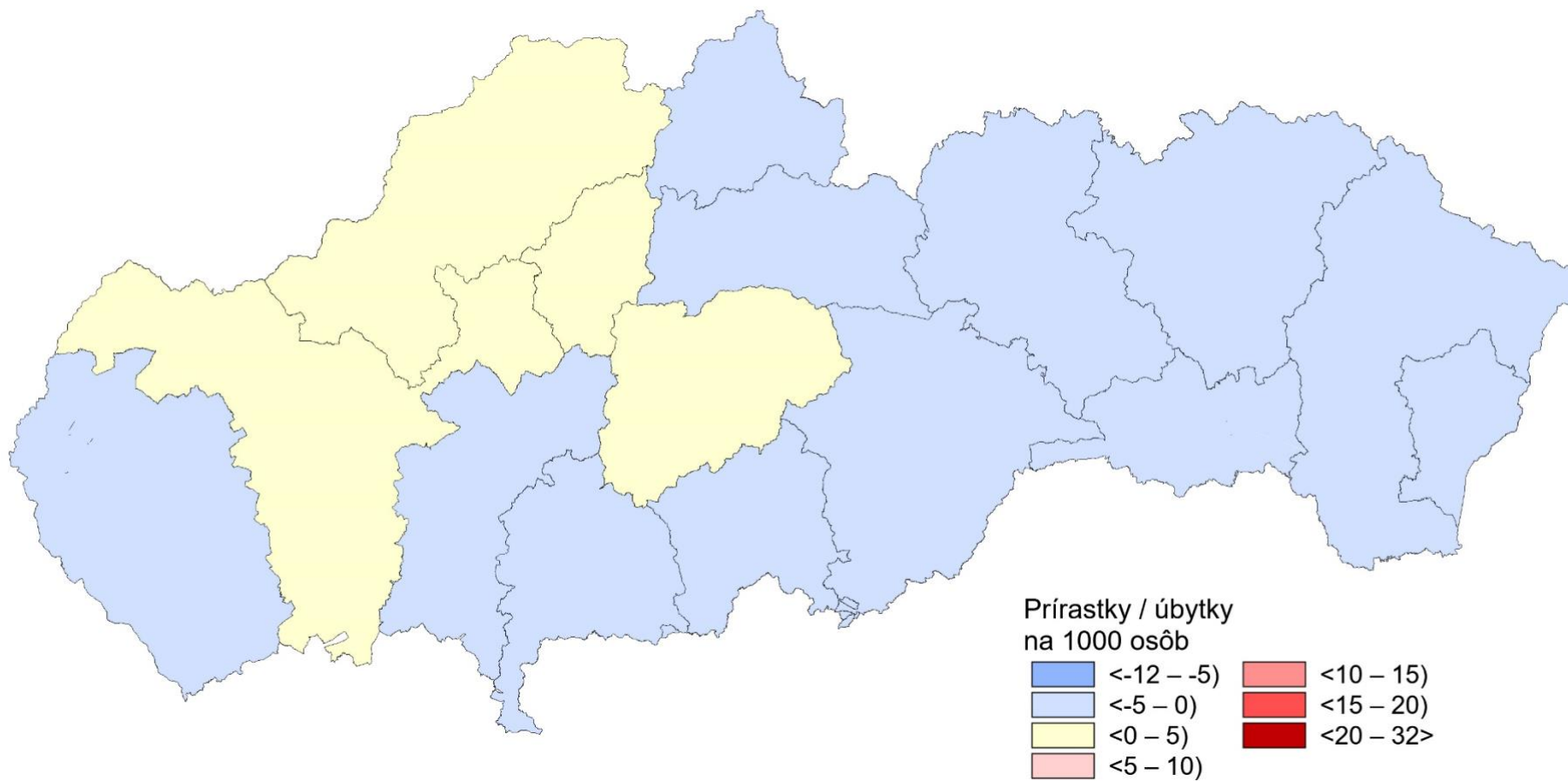
IV.8: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1905 – 1909

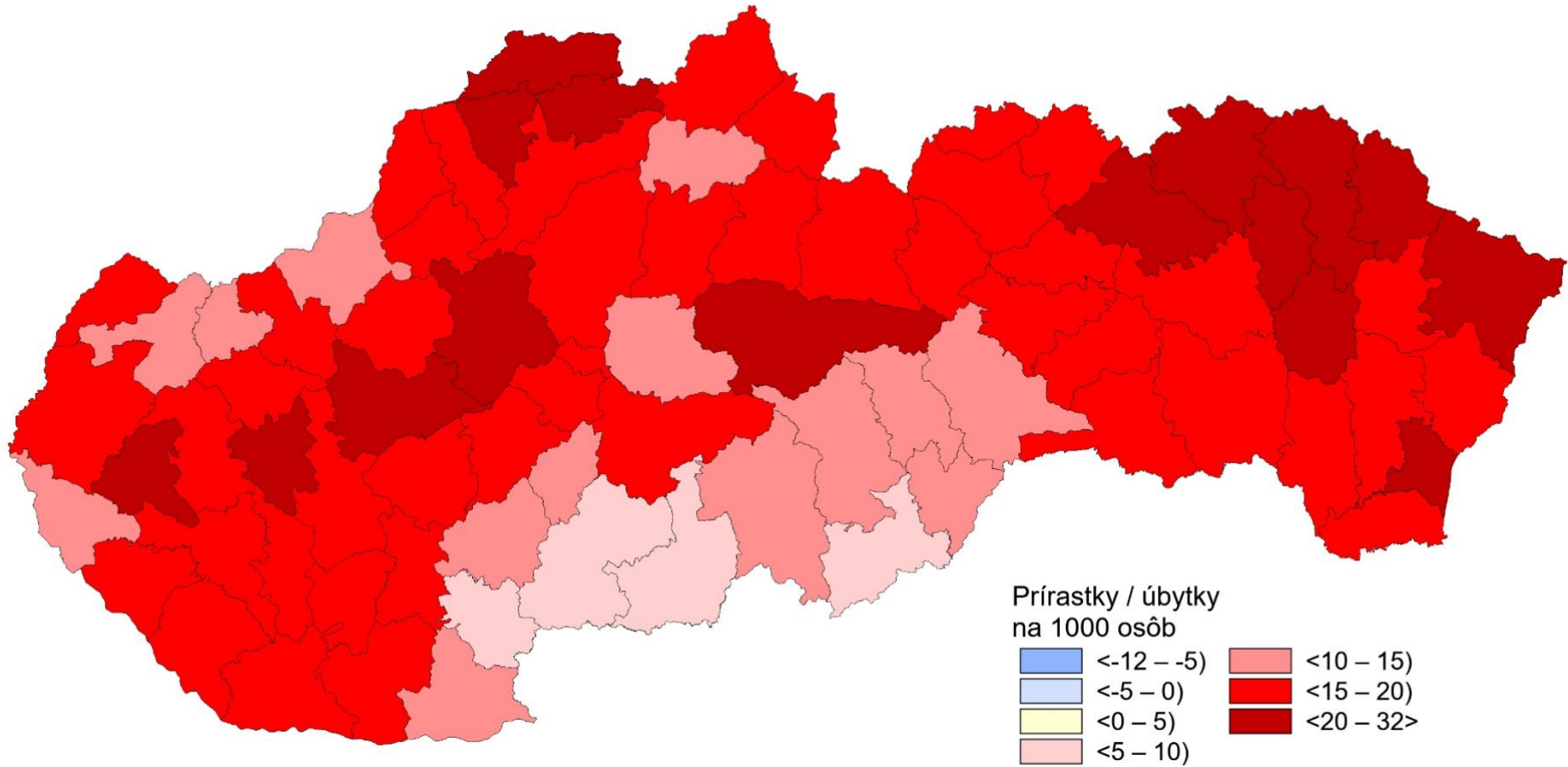
IV.9: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1910 – 1914

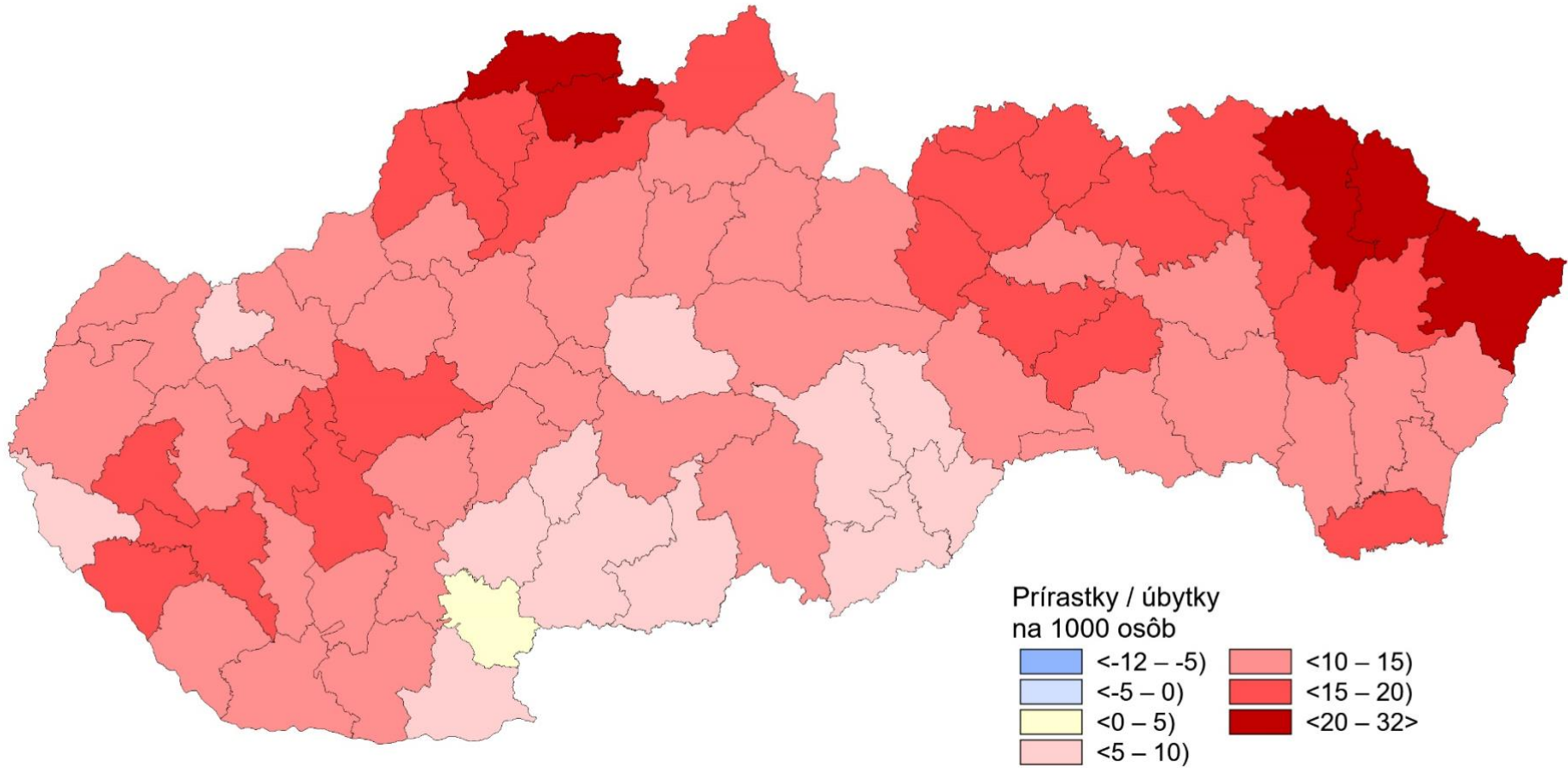
IV.10: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva žúp Slovenska v rokoch 1914 – 1918

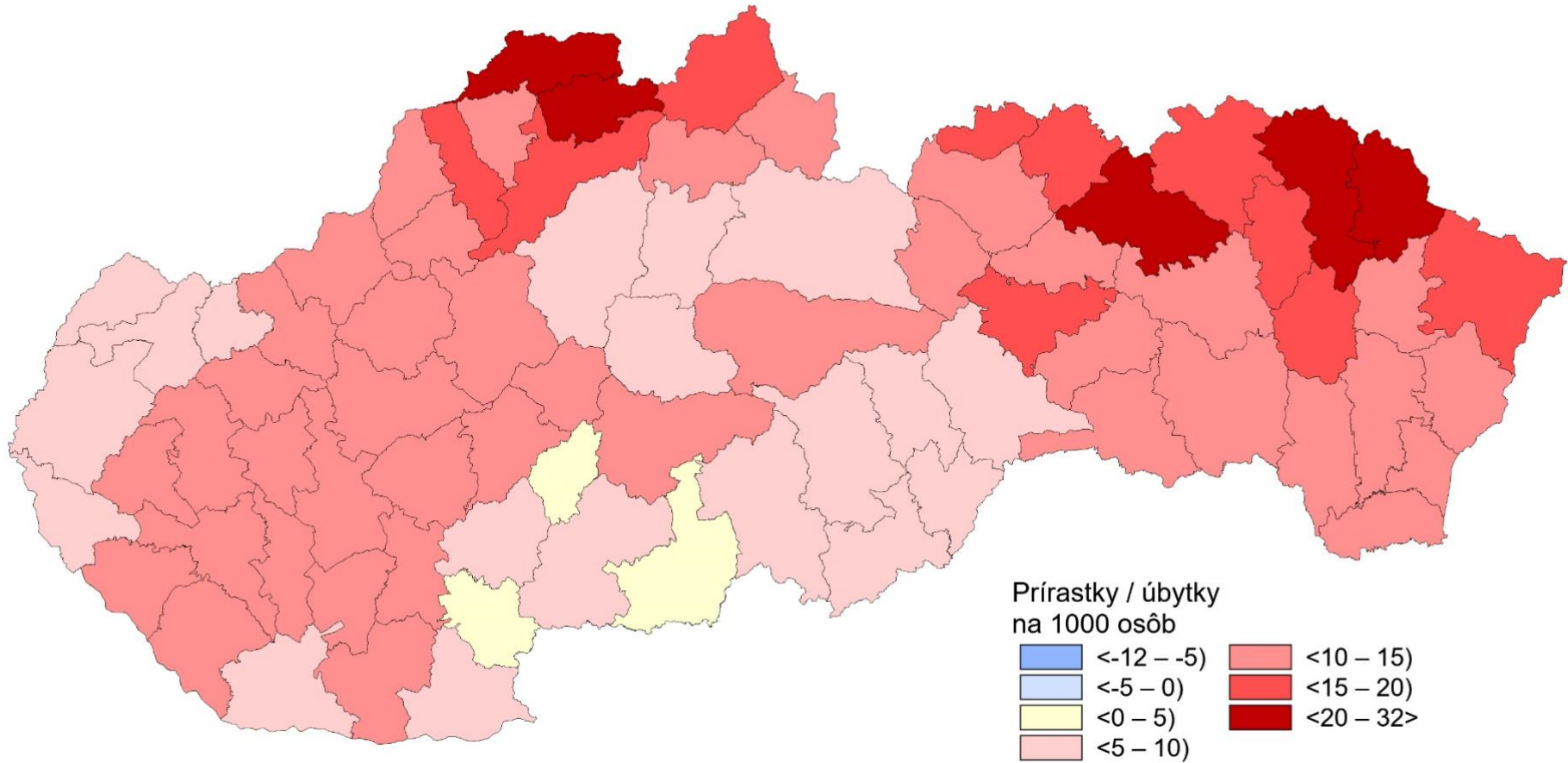
IV.11: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva v okresoch Slovenska v rokoch 1921 – 1924

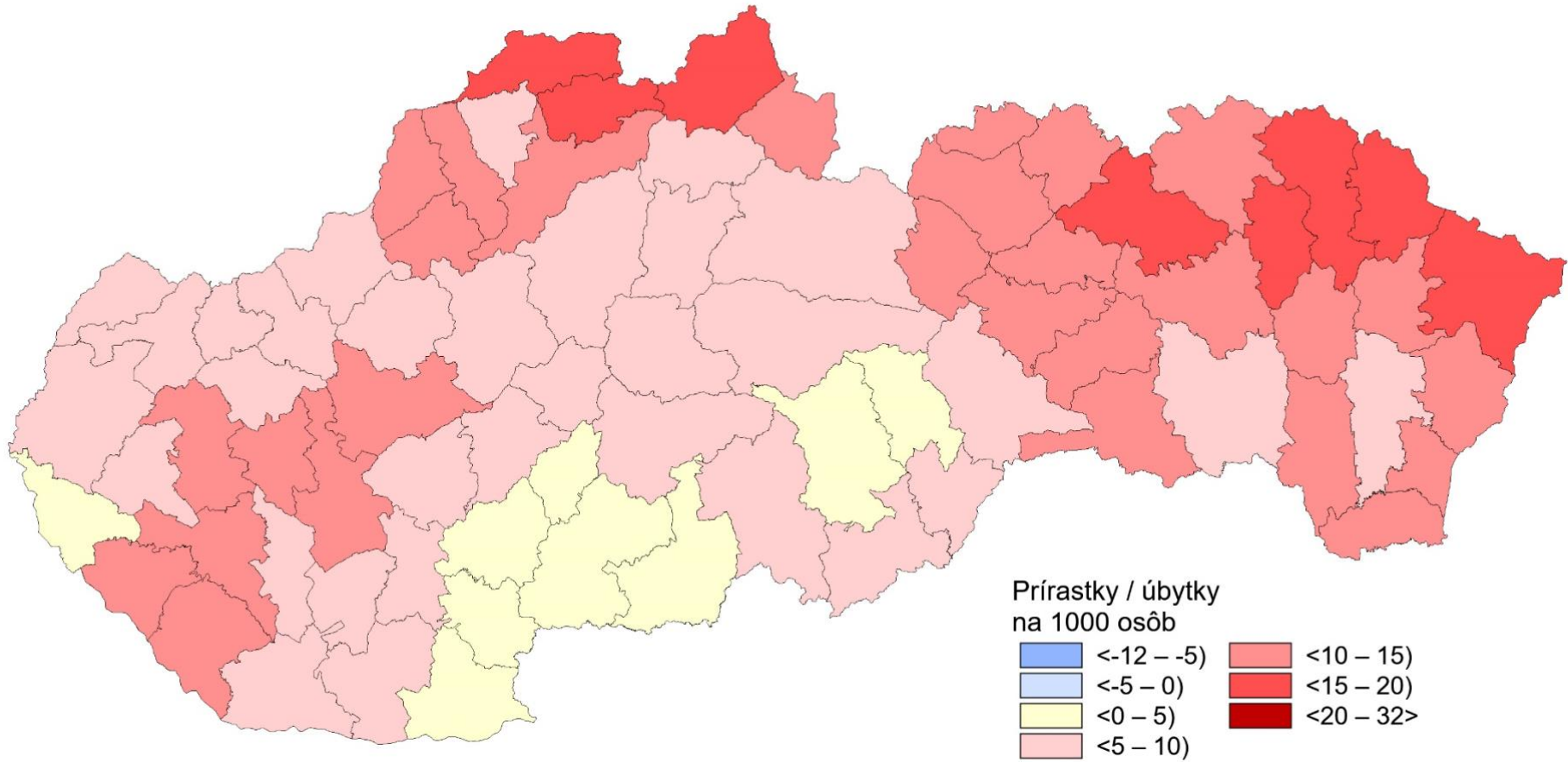
IV.12: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva v okresoch Slovenska v rokoch 1925 – 1928

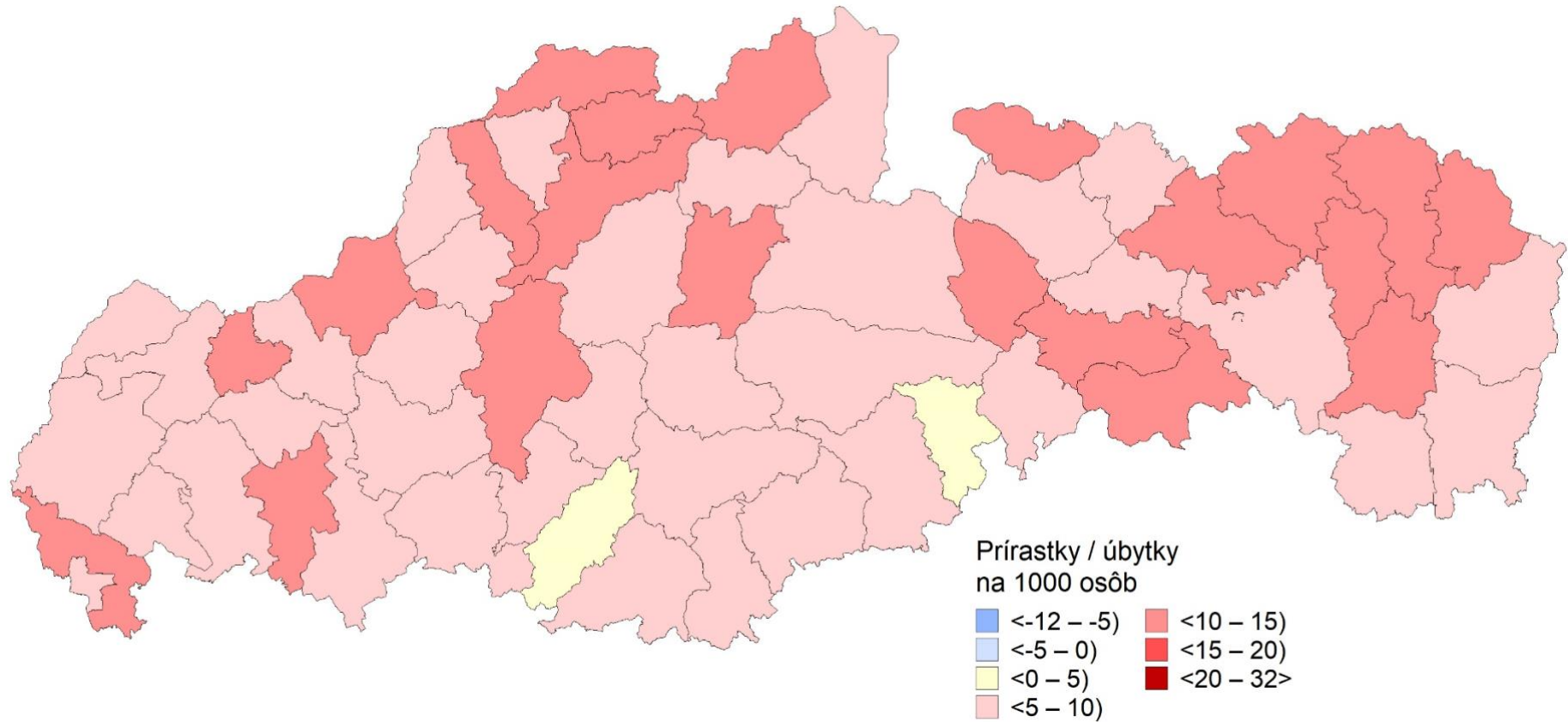
IV.13: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva v okresoch Slovenska v rokoch 1929 – 1933

IV.14: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva v okresoch Slovenska v rokoch 1934 – 1937

IV.15: Prírodné prírastky / úbytky obyvateľstva v okresoch Slovenska v rokoch 1939 – 1942

Zoznam použitých prameňov a literatúry

ČÉPLÖ, Slavomír – KAČÍREK, Ľuboš – MAJO, Juraj – POCISKOVÁ, Miriam – ŠPROCHOVÁ, Terézia – ŠPROCHA, Branislav – TIŠLIAR, Pavol – VARGOVÁ, Lenka. *Historický atlas obyvateľstva Slovenska (18. – 1. pol. 20. storočia)*. Bratislava: MKD, 2017, 251 s. ISBN 978-80-89881-06-2

TIŠLIAR, Pavol – ŠPROCHA, Branislav. Historical Atlas of the Population of Slovakia (from the 18th to the 1st half of the 20th century). In: *Populačné štúdie Slovenska 17*. Bratislava: MKD, 2024, s. 5-18.

TIŠLIAR, Pavol – ŠPROCHA, Branislav. Okresné zriadenie na Slovensku – územný a správny vývoj. In: *Populačné štúdie Slovenska 17*. Bratislava: MKD, 2024, s. 71-96.

TIŠLIAR, Pavol – ŠPROCHA, Branislav. *Censuses in Slovakia in the interwar and post-war period*. Brno: Masarykova univerzita, 2023, 180s. ISBN 978-80-280-0443-9

ŠPROCHA, Branislav – TIŠLIAR, Pavol. *Population Development in Slovakia between the Pandemics (1919 – 2022)*. Brno: Masarykova univerzita, 2024, 204s. ISBN 978-80-280-0615-0

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 1. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1872.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 2. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1874.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 3. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1875.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 4. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1876.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 5. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1878.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 6. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1879.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 7. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1879.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 8. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1881.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 9. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1882.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 10. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1882.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 11. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1883.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 12. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1886.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 13. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1885.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 14. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1886.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 15. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1887.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 16. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1890.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 17. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1890.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 18. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1891.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 19. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1891.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV. 20. évfolyam. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, 1892.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1893. Budapest : Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, Jekelfalussy József (előszó), 1894.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1894. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, Jekelfalussy József (előszó), 1895.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1895. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, Jekelfalussy József (előszó), 1896.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1896. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, Jekelfalussy József (előszó), 1897.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1897. Budapest : Országos Magyar Királyi Statisztikai Hivatal, Jekelfalussy József (előszó), 1898.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1898. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1899.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1899. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1900.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1900. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1901.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1901. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1902.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1902. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1903.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1903. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1904.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1904. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1905.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1905. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1906.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1906. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1907.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1907. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1909.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1908. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1909.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1909. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1910.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1910. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1911.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1911. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1912.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1912. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1914.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1913. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1915.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1914. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal. Ú. F. 22., 1916.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1915. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1918.

MAGYAR STATISZTIKAI ÉVKÖNYV 1916, 1917, 1918. Budapest : Magyar Királyi Központi Statisztikai Hivatal, 1924.

¹ Ide najmä o sériu Népmozgalma, *NÉPMOZGALMA 1900, 1901 és 1902 évi.* Magyar Statisztikai Közlemények. A Magyar Korona Országainak Budapest : A Magyar Kir. Központi Statisztikai hivatal. 1905.

NÉPMOZGALMA 1903, 1904 és 1905 évi. Magyar Statisztikai Közlemények. A Magyar Szent Korona Országainak Budapest : A Magyar Kir. Központi Statisztikai hivatal. 1907.

NÉPMOZGALMA 1906, 1907 és 1908 évi. Magyar Statisztikai Közlemények. A Magyar Szent Korona Országainak Budapest : A Magyar Kir. Központi Statisztikai hivatal. 1910.

NÉPMOZGALMA 1909, 1910, 1911 és 1912 évi. Magyar Statisztikai Közlemények. A Magyar Szent Korona Országainak Budapest : A Magyar Kir. Központi Statisztikai hivatal. 1916.

NÉPMOZGALMA 1913–1918 évi. Magyar Statisztikai Közlemények. A Magyar Szent Korona Országainak Budapest : A Magyar Kir. Központi Statisztikai hivatal. 1924.

POHYB obyvatelstva v Československé republice v letech 1919–1920. In: *Československá statistika*, sv. 53, řada XIV., sešit 1. Praha : Státní úřad statistický, 1929.

POHYB obyvatelstva v Československé republice v letech 1921–1922. In: *Československá statistika*, sv. 59, řada XIV., sešit 2. Praha : Státní úřad statistický, 1929.

POHYB obyvatelstva v Československé republice v letech 1923–1924. In: *Československá statistika*, sv. 63, řada XIV., sešit 3. Praha : Státní úřad statistický, 1930.

POHYB obyvatelstva v Československé republice v letech 1925–1927. In: *Československá statistika*, sv. 77, řada XIV., sešit 4. Praha : Státní úřad statistický, 1932.

POHYB obyvatelstva v Československé republice v letech 1928–1930. In: *Československá statistika*, sv. 121, řada XIV., sešit 5. Praha : Státní úřad statistický, 1936.

POHYB obyvatelstva v Československé republice v letech 1931–1933. In: *Československá statistika*, sv. 145, řada XIV., sešit 6. Praha : Státní úřad statistický, 1938.

POHYB obyvatelstva v bývalém Československu v letech 1934–1937. In: *Československá statistika*, sv. 163, řada XIV., sešit 7. Praha : Státní úřad statistický, 1941.

Historical Atlas of Population Development in Slovakia (Late 19th Century – Mid 20th Century)

Summary

The Historical Atlas of Population Development in Slovakia (late 19th century – mid 20th century) represents one of the primary outcomes of the APVV project titled "Transformation of Population Development in Slovakia from a Regional Perspective from the Late 19th Century to the Mid 20th Century," which has been implemented by the research team since 2021. This atlas directly follows the *Historical Atlas of the Population of Slovakia (18th – Mid 20th Century)*, developed between 2013 and 2017, which focused mainly on selected data obtained from census results and population surveys conducted over the past three centuries.

The *Historical Atlas of Population Development in Slovakia (late 19th century – mid 20th century)* primarily addresses demographic processes, specifically the outcomes of ongoing statistical services. Due to the unavailability of detailed data at the individual settlement level, we opted for a regional perspective, focusing on Hungarian administrative districts (up to 1922) and administrative regions (1923 – 1945), as well as historical regions (up to 1922) and First Republic counties (1923 – 1928). It also includes counties that administratively divided Slovakia in the early 1940s (1940 – 1945). To create map layers at the regional (district) and supra-regional (county) levels, we used the cadastral division of Slovakia, as we did in the previous atlas.

The atlas features 103 cartograms and is divided into four sections. The first section captures the trends in marriage rates, with 23

cartograms illustrating the development of the crude marriage rate from 1870 to 1942 at the county and district levels, as well as marriage rates by gender and the average number of years women remained single (1880 – 1910).

The second section, dedicated to fertility and birth rates, includes not only crude birth rates (1870 – 1942) but also fertility rates among women, detailing the average number of children per woman by age. The 1930 census provided more detailed information on women's fertility, allowing for the analysis of childless women. An important and intriguing indicator of family behavior is the distinction between marital and non-marital fertility (from 1880). Overall, 37 cartograms illustrate the trends in fertility at both regional and supra-regional levels.

The third section of the atlas addresses population mortality, featuring 28 cartograms that depict, over time and space, not only the development of the crude mortality rate but also life expectancy for men and women, along with trends in infant mortality. Data used in this section ranges from 1870 to 1942.

The final section of the atlas focuses on natural reproduction and the natural increase/decrease of the population, derived from the relationship between birth and death rates. This section includes 15 cartograms showing changes in five-year intervals from 1870 to 1942.

The foundational data sources for the atlas include statistical yearbooks, manuals, and publications that documented ongoing statistical data on natural population change. For the earlier period at the end of the 19th century, the primary source was the statistical edition *Magyar statisztikai közlémények*, published by the Hungarian

Statistical Office in Budapest. Following the establishment of Czechoslovakia and the creation of a statistical office in Prague, the *Československá statistika* edition was initiated, providing essential data for statistical services.

© Historický atlas populačného vývoja Slovenska (koniec 19. – pol. 20. storočia)

doc. RNDr. Branislav Šprocha, Ph.D. – prof. PhDr. Pavol Tišliar, PhD.

© Muzeológia a kultúrne dedičstvo, o.z., Bratislava, 2024

ISBN 978-80-89881-32-1